

TARTU ÜLIKOOL
Sotsiaalteaduste valdkond
Ühiskonnateaduste instituut
Ühiskonna ja infoprotsesside analüüs

Sigrid Lauren

**Tehnoloogia-, teaduse- ja keskkonnateemade kajastamine ajalehe
Rahva Hääl rubriigis “Päevateemal” aastatel 1965 ja 1966**

Magistritöö (15 EAP)

Juhendaja: Ene Selart, MA

Tartu 2021

SISUKORD

SISUKORD	2
SISSEJUHATUS	4
1 TÖÖ TEOREETILISED LÄHTEKOHAD	7
1.1 Lühüülevaade Eesti ajakirjandusest Nõukogude perioodil.....	7
1.2 Tsensuur ning ajakirjanduse roll inimeste mõttemaailma kujundamisel.....	10
1.3 Ajaleht Rahva Hääl	13
1.4 Projekt PRG 346 ning projektiga seonduvad mõisted	16
1.4.1 Projekt PRG 346.....	16
1.4.2 Projektiga seonduvad mõisted	17
1.5 Uurimisküsimused	18
2 METOODIKA	20
2.1 Valim	20
2.2 Uurimismeetod.....	22
3 ÜLEVAADE UURIMISTULEMUSTEST	24
3.1 Peamised teemad rubriigis "Päevateemal"	25
3.2 Teksti üldised parameetrid	27
3.2.1 Pealkirja tonaalsus	27
3.3 Teksti sisu	27
3.3.1 Kelle vaated on esindatud?	28
3.3.2 Millest või kellest kirjutatakse?	28
3.3.3 Teksti sisu emotsionaalsus	29
3.3.4 Teksti sõnumi vorm	30
3.4 Rubriigi tekstide teemapõhine põhjalikum käsitus	30

3.4.1	Keskkond	31
3.4.2	Teadus.....	31
3.4.3	Tehnoloogia	34
4	JÄRELDUSED JA DISKUSSIOON	38
4.1	Uurimistöö järeldused	38
4.2	Meetodi kriitika ja soovitused edasiseks uurimiseks	40
	KOKKUVÕTE	42
	SUMMARY	44
	KASUTATUD KIRJANDUS JA TSITEERITUD AJALEHED	46
	LISAD	51
	Lisa 1. Kodeerimisjuhend.....	51
	Lisa 2. Kodeerimistabel.....	54
	Lisa 3. „Päevateemal“ rubriikide ilmumise aeg, ajalehe number, rubriigi pealkiri ja esimene lõik 1965.a.	60
	Lisa 4. „Päevateemal“ rubriikide ilmumise aeg, ajalehe number, rubriigi pealkiri ja esimene lõik 1966.a.	110

SISSEJUHATUS

Ajakirjandusel on suur roll igapäevaelu teemade kajastamisel ning rahva kollektiivse mälu kujundamisel. Erinevatel ajaperioodidel, olenevalt võimul olevast valitsusest ja riigikorrast, on ajakirjandus saanud edastada infot erinevalt. Kui tänapäeval on sõna vaba ning ajakirjanikele on uudiste edastamiseks antud suhteliselt vabad käed, siis Nõukogude ajal (1940, 1945-1991) oli see vastupidi.

Nõukogude aja meedia olukorda ühiskonnas saame iseloomustada kõige paremini järgnevalt: väga tugevalt tsentraliseeritud ja hierarhiseeritud (Vihalemm, 2004: 4). Kommunistliku partei poolt tehti kõikides Nõukogude Liidu liikmesriikides laiaulatuslikku ideoloogilist mõjutustööd ning selline mõjutamine kestis läbi terve Nõukogude Liidu eluaja, aastatel 1922-1991 (Mõistlik, 2007). Nõukogude Eesti ajakirjandus oli nõukogude propagandasüsteemi osa (Miil, 2014:10).

Järjest enam on hakatud uurima Nõukogude perioodi ajalugu (Hiio, 2020). 1990. aastate algusest alates on järgemööda muutunud uurijatele kättesaadavamaks varasemalt salastatud arhiivimaterjalid. Samuti on töö autori arvates ka ühiskonnas laiemalt järjest enam üleüldiselt hakatud huvi tundma Nõukogude aja ja eluolu vastu. Toonaseid lugusid kuuldes või lugedes võib jääda mulje nagu oleks see kõik toimunud väga ammu, aga reaalsus on see, et paljude meie vanemad, vanavanemad ja vanavanavanemad on selle ajastuga koos üles kasvanud.

Töö autorile on Nõukogude periood ja tollane elu alati väga huvi pakkunud. Sellega seondult sai magistritöö ajaliseks raamiks valitud just Nõukogude ajastu. Samuti andis see valik võimaluse lisada omapoolne panus Ühiskonnateaduste instituudis käimasolevasse Eesti Teaduseagentuuri poolt finantseeritud projekti PRG 346 ("Eesti energia-, transpordi- ja telekommunikatsioonisüsteemide ümberkujundamine Teise Suure Siirde lävel (1.01.2019–31.12.2023)". Kuna projekti PRG 346 üheks uurimisvaldkonnaks on analüüsida, kuidas väljendus tehnoloogia-, teaduse- ja keskkonnatemaatika innovatsioon ning entusiasm erinevate riikide meediatekstides (projekti andmed on veel uurimisjärgus ning avaldamata), keskendub ka töö autor põhiliselt nendele teemadele.

Projekti PRG 346 raames on läbi viidud Nõukogude perioodi eestikeelse ajakirjanduse kvantitatiivne uuring. Töö autori poolt läbi viidud kvalitatiivne sisuanalüüs annab projektile

lisaväärtust ning seeläbi võimaluse hilisemalt, kui projekti tulemused on avaldatud, võrrelda omavahel erinevate meetodite kasutamise käigus saadud tulemusi. Käesoleva magistritöö eesmärgiks on saada teada, kuidas kirjutati Nõukogude Eestis teadusest, keskkonnaprobleemidest ja tehnoloogilistest uuendustest: millised teemad, võtmesõnad, väljendid, argumentatsioonid olid aktuaalsed.

Lisaks rahvusvahelise olulisusega uurimisvaldkonnale selle projekti raames, oleks magistritööl tähtsus ka eestikeelse ajakirjanduse ajaloo uurimisel. Näiteks kuidas toimus lisaks ametlikust ideoloogiast kantud propagandale, mida on eestikeelse ajakirjanduse puhul juba uuritud (nt Kreegipuu, 2009), ka teiste valdkondade ideologiseeritud käsitus nagu seda on teadus, tehnoloogia ja keskkond.

Selguse mõttes soovib töö autor kohe ära mainida, et ta ise ei osale projektis PRG 346 töögrupi liikmena, vaid uurib oma töö raames samu teemasid, mis annavad võimaluse hiljem antud magistritööd projekti tulemuste juures kasutada. Kui projekt PRG 346 käigus viiakse ajakirjanduse uuring läbi kvantitatiivselt, siis käesolev magistritöö annab võimaluse näha numbrite taha.

Töös uurib autor lähemalt kahte ajalehe Rahva Hääli aastakäiku, 1965 ja 1966, ning täpsemalt nendel aastatel ilmunud ajalehe tekste rubriigis „Päevateemal“. Kui kogu Nõukogude Liidu tähtsaimaks ja teisi juhtivaks väljaandeks oli NLKP Keskkomitee häälekandja *Pravda*, siis aste allpool allusid *Pravdale* liiduvabariikide parteide keskkomiteede häälekandjad – Eesti NSV-s oli selleks Rahva Hääli, mis siis omakorda, olles eestikeelse ajakirjanduse tähtsaim väljaanne, pidi suunama teiste Eesti ajakirjandusväljaannete tööd (Kreegipuu, 2009: 159). Lehe keskne rubriik „Päevateemal“ ilmus ajalehe esiküljel varieeruva sagedusega, aga täitis põhimõtteliselt juhtkirja funktsiooni, mida tollal eraldi rubriigina lehes ei olnud. 1965. aastal ilmus eelmainitud rubriik 182 korda ning 1966. aastal 128 korda. 1966. aastal toimus NLKP XXIII kongress ning suure tõenäosusega sellest lähtuvalt ilmus ka rubriik „Päevateemal“ palju harvemini kui eelneval aastal, kuna kongressi eel, toimumise ajal ning ka pärast toimumist kajastati ajalehes vaid kongressiga seonduvat (avaldati esinejate täismahus kõnesid jne). Teemade ring, millest „Päevateemal“ rubriigis kirjutati, oli lai ja päevakajaline, andes ülevaadet olulisematest valdkondadest Eesti NSV igapäevases elus.

Aastad 1965 ja 1966 said valimisse valitud mitmel põhjusel. 1965. aasta oli 1959-1965 seitseaastaku viimane aasta. Sellel ajajärgul toimus NSV Liidus tööstuse ja ehitustegevuse juhtimise reform (Pihlamägi, 2013: 115). Seega oli töö autoril alust arvata, et meedias kajastatakse tehnoloogia, teaduse ja keskkonnaga seonduvaid teemasid. Kuna ühe aastakäigu rubriikide tekstid

annaksid meile teavet ainult just selle ühe konkreetse aasta kohta, lisas töö autor juurde ka teise, 1966 aasta. 1966. aastal toimus NLKP XXIII kongress. Kongressi eel ja pärast kajastati meedias samuti palju olulisi igapäevaseid teemasid – enne kongressi kirjutati rohkem eelnevatest saavutustest ja kordaminekutest ning peale kongressi juba uutest plaanidest, nõudmistest ning ootustest. Aastaid 1965 ja 1966 saame lugeda ka Eesti NSV Liidu ajastuks, kus Nõukogude võim oli ennast juba kinnistanud, aga veel ei olnud alanud stagnatsioon. Samuti jäävad need valitud aastad projekt PRG 346 ajaraami. Viimane ning kõige praktilisem põhjus just nende kahe aasta valiku osas oli see, et nende aastakäikude kõik ajalehenumbriid olid töö autorile paberkujul kättesaadavad ning see asjaolu mõjutas 2020.-2021. aastal ilmselt paljusid uurimistöid.

Ülesehituselt jaguneb magistr töö neljaks suuremaks peatükiks:

1. Teoreetiline raamistik – kuna tegemist ei ole ainult sotsiaalteadusliku uurimusega vaid ka ajakirjanduse ajaloo uurimisega, siis on töö teooria osas kajastatud ka ajalooline taust. Esimeses suuremas peatükis annab töö autor ülevaate Eesti ajakirjandusest nõukogude perioodil – selle sisust ja ülesehitusest, ajakirjanduse rollist inimeste mõttemaailma kujundamisel ning tsensuurist. Töö autor tutvustab selles peatükis veel lähemalt ajalehte Rahva Hääli, projekti PRG 346 ning seletab lahti projektiga seonduvaid mõisteid. Esimese peatüki lõpus on leitavad uurimisküsimused.
2. Metoodika – teine suurem peatükk on jaotatud kaheks osaks. Esimeses osas selgitab töö autor valimi koostamisel järgitud põhimõtteid ning tutvustab uurimusliku osa tegemiseks valitud valimit. Teises osas kirjeldab töö autor magistr töös kasutatud uurimismeetodit.
3. Tulemused – kolmandas suuremas peatükis on töö autori poolt välja toodud analüüsi tulemused.
4. Järeldused – viimases suuremas peatükis on töö autor välja toonud tulemusi kokkuvõtvad järeldused, töös kasutatud meetodi kriitika ning mõned soovitus edasisteks uuringuteks.

Käesoleva töö autor soovib edastada suurimad tänusõnad oma magistr töö juhendajale Ene Selartile igakülgse abi ja toetuse eest, mis antud töö valmimisele kaasa aitasid!

1 TÖÖ TEOREETILISED LÄHTEKOHAD

Magistritöö teoreetiline raamistik on jagatud eraldi viieks osaks. Esimeses osas teeb töö autor ülevaate Eesti ajakirjandusest Nõukogude perioodil. Teine osa annab ülevaate ajakirjanduse rollist inimeste mõttemaailma kujundamisel ning tsensuurist. Kolmas osa tutvustab valimisse kuuluvat ajalehte Rahva Hääl. Neljandas osas tutvustab töö autor projekti PRG 346 ning seletab lahti projektiga seonduvaid mõisteid. Esimese peatüki lõpus, viiendas osas, on leitavad uurimisküsimused.

1.1 Lühiülevaade Eesti ajakirjandusest Nõukogude perioodil

Eestikeelse ajakirjanduse alguseks loetakse 1766. aastat, mil Põltsamaal ilmus esimene ajakirjandusväljaanne “Lühhiike õppetud, mis sees monned head rohhud täeda antakse ...” (Hennoste ja Kurvits, 2019: 13-15). Järgmise sajandi alguses ilmusid järgemööda lühikest aega tartukeelne Tarto maa Näddali-Leht ning Otto Wilhelm Masingu Marahwa Näddala-Leht (Kurvits ja Hennoste, 2019: 14). Eesti vanimaks järjepidevaks ajaleheks saame lugeda esmakordselt 1857. aastal ilmunud ajalehte Perno Postimees (Kurvits ja Hennoste, 2019: 19) ning pidevalt ilmuva eestikeelse ajakirjanduse rajajaks Johann Voldemar Jannseni (Peegel, 1966: 3). Ajakirjandust tehti kogu 19. sajandi vältel tsensuuri tingimustes ning vabaks sai see alles siis, kui peale Vabadussõja lõppu tühistati sõjatsensuur. Taas rakendati ajakirjanduse piiramist 1933. aastal ning uuesti sai see vabaks peale taasiseseisvumist.

19. sajandi lõpukümnendil ilmus Eestis juba esimene eestikeelne päevaleht ja erinevatest väljaannetest tekkis kohalik ajakirjandusturg. Ajakirjandusturu tekkimine ja laienemine kestis 1880. aastate lõpust kuni 1930. aastate keskpaigani (Lauk, 1996). Sõjaeelse Eesti Vabariigi ajal kujunes riigis välja vaba ajakirjandus kõigi sellele iseloomulike väljendusvormidega. Nõukogude võim ideologiseeris ja allutas aga ajakirjanduse enda kontrollile.

Paele Eesti Vabariigi okupeerimist Nõukogude Liidu poolt tehti koheselt radikaalsed muutused ajakirjandussüsteemis. Järgemööda võeti üle kõik väljaanded, nende nimed muudeti ja endistest ajakirjanikest jäid ametisse vaid mõned. Juunipöörde alguses võeti rahvavõimu poole üle ajaleht

Uus Eesti, mis edaspidi hakkas kandma nime Rahva Hää. Samal päeval toimus ka ajaleht Postimees ülevõtmine, mis esialgu ilmus edasi küll sama nime alt, kuid juba mõne kuu pärast sai nimeks Tartu Kommunist. Sama aasta juulikuus sai seni Päevalehe nime kandnud ajaleht nimeks Kommunist (Peegel, 1968: 15-16). Järgemööda oli lisaks suurematele päevalehtedele uutele alustele viidud ka maakondlike ajalehtede töö. 1940. aasta lõpuks olid loodud järgmised vabariiklikud ajalehed (Peegel, 1968: 17): Rahva Hää, Kommunist, Noorte Hää, *Sovetskaja Estonia*, Talurahva Hää, Sirp ja Vasar, Nõukogude Õpetaja ning järgmised maakonna- ja linnalehed: Tartu Kommunist, Narva Tööline, *Sovetskoje Derevnja*, Punane Virumaa, Tööraha Hää, Saarte Hää, Valga Enamlane (hiljem *V.Bolševik*), Tööraha Elu, Punane Täht, Töötav Läänlane.

Väga vähe oli neid endiste ajalehetoimetuste töötajaid, keda lubati jääda või kes jäid vabatahtlikult edasi tööle Nõukogude režiimi poolt allutatud ja üle võetud ajalehtede juurde. Oli ka mitmeid neid ajakirjanikke ning toimetajaid, kes peale lehe ülevõtmist arreteeriti ning mitmete nende edasist elusaatus saame me ainult aimata (suure tõenäosusega paljud neist hukati või viidi vangilaagritesse). Kui Saksa okupatsiooni aegsetes ajalehtedes loeti üles Nõukogude võimude poolt arreteeritud ja küüditatud tuntumate ajakirjanike nimesid siis Nõukogude ajal oli selliste andmete kogumine ja avaldamine mõeldamatu (Kurvist, 2016: 121). Kurvits (2016) toob välja, et enne 1940. aastat töötas Eestis umbes 700 ajakirjanikku, pärast Teist maailmasõda jätkas neist vaid paarkümmend ning et kolmandikul juhtudest (211 ajakirjaniku puhul) ei olnud teada, milline oli nende edasine saatus peale juunipööret ning Teist maailmasõda.

1965. aastaks, peale mitmeid administratiivseid ümberkorraldusi, oli Eestis kuus suuremat linna ja 16 maarajooni, kus kokku ilmus 37 ajalehte – suuremad vabariiklikud lehed ilmusid kuus korda nädalas, väiksemad rajoonilehed kolm korda nädalas, ametkondlikud lehed kord nädalas (Vihalemm ja Kõuts, 2004: 64).

Ajalehtedes domineerisid koosolekute ja nõupidamiste teema, mille sisu võis lugejaile jääda sageli arusaamatuks. Nõukogude ajakirjanduse eesmärk oli aga näidata rahvale mitmekesisest tavaelu ning inimeste suurt ja loovat tööd. Reinmann (1971): „Me peame ajalehte paigutama sellist materjali, mis faktide abil jutustab lugejaile hiiglaslikust tööst kõigil meie elualadel. Ärgem unustagem ka täna, mida rõhutas V. I. Lenin juba 1918. aastal oma artikli „Nõukogude võimu järjekordsed ülesanded“ esialgses visandis: *Just praegu me peame hoolitsema selle eest, et suur hulk erakordselt väärtuslikku materjali, mis on olemas nende kogemuste näol, mida on omandatud*

üksikutes külakogukondades tootmise uut moodi organiseerimisel, - et need kogemused saaksid rahvahulkade omaks.“

Nõukogude ajalehele oli iseloomulik ka tema ülesehitus. Ajalehe esiküljel oli tavapäraselt juhtkiri, mis kajastas partei seisukohti ning võttis sõna riigi jaoks olulistel päevateemadel ning lehele olulistes küsimustes (Kurvits ja Hennoste, 2019: 54-55). Nii nagu vene ajalehtedes oli ka eesti ajalehtedes juhtkirja tavapärane koht esikülje vasakus ülemises nurgas, sisu oli kirjutatud anonüümselt ja andis edasi õpetusi, kuidas on kõige õigem nõukogulikult elada (Kurvits ja Hennoste, 2019: 54, 104, Hennoste ja Kurvits, 2019: 94-95). Kui algselt oli Nõukogude juhtkiri väga rangelt piiritletud – esimestel aastakümnetel tõlgiti seda tihti otse Nõukogude Liidu tähtsaimast ajalehest *Pravda* (Kurvits ja Hennoste, 2019: 54), siis 1960. aastate vabamates oludes muutus ka juhtkiri vabamaks ning konkreetse juhtkirja asemel hakkasid ilmuma vähem ametlikud tekstid. 1965 ja 1966 aasta Rahva Hääles täitis juhtkirja rolli rubriik „Päevateemal“. Eelmainitud rubriik ilmus ajalehe esiküljel, asetsedes enamalt jaolt esikülje alumises osas vasakul, rubriigi sisu oli samuti kirjutatud anonüümselt ning andis edasi õpetusi, kuidas nõukogulikult elada ja tööd teha tuleb. Esilehele pandi lisaks juhtkirjale veel teated partei- ja riigijuhtide tegevusest, seadlused ja määrused ning muud seadusaktid, infot Eestist ja NSV Liidust (eelkõige tootmisalast). Esikülj pidi olema kindlasti positiivne, välismaised sündmused üldjoontes esileheküljele ei jõudnud (Kurvits ja Hennoste, 2019: 104-105, Hennoste ja Kurvits, 2019: 94-95). Kui vaadata 1965. ja 1966. aasta Rahva Hääle esikülgi, siis võib eelnevalt kirjapanduga nõustuda.

Ajalehe teise lehekülje täitsid enamalt jaolt propagandalood või muu ametlikum materjal. Tavapäraselt ilmus teisel lehel ka kõikide ajalehtede kohustuslik rubriik „Partei elu“ (Hennoste ja Kurvits, 2019: 95). „Partei elu“ rubriik ilmus ka 1965. ja 1966. aastal Rahva Hääles.

Viimased kaks lehekülge olid vabamad – seal avaldati välisuudiseid, spordiuudiseid, olid pehmemad rubriigid, kus räägiti perekonnelust, liiklusest jne) ning viimasel lehel olid kuulutused (Hennoste ja Kurvits, 2019: 95). Selles osas ei erinenud üldisest kuidagi ka 1965 ja 1966 aasta Rahva Hääle – kolmandal leheküljel oli rubriik „Välismaalt“, samuti erinevad rubriigid, mis kajastasid igapäevaseid elulisi teemasid. Viimasel leheküljel avaldati kuulutusi, reklaami ja spordiuudiseid.

Ka uudiste pealkirjastamine on ajas muutunud. Algselt olid pealkirjad vaid pikematel lugudel ja esimesteks pealkirjadeks pandi lihtsalt näiteks loo esimese lause algus (Kurvits ja Hennoste, 2019: 62), kõiki lugusid ajalehtedes hakati pealkirjastama 1920. aastatel. Lisaks sellele, et pealkirjad aina enam hakkasid kokku võtma olulisi fakte loo sisust, hakati loo tähtsust rõhutama ka nii, et

tähtsamad lood olid suuremas kirjas ja pealkirjad mitmel veerul (Kurvits ja Hennoste, 2019: 62). Nõukogude ajalehtede pealkirjad pidid olema positiivsed ja kandma rõõmu kommunismiehitajate saavutuste üle (Hennoste ja Kurvits, 2019: 97). Samalaadseid pealkirju nägi töö autor ka „Päevateemal“ rubriigil. Näiteks: „Maailma parimate standardite tasemele!“ (RH, nr 7, 10.01.65)¹, „Jaauarhis kasvas piimatoodang 44% võrra“ (RH, nr 39, 17.02.65) jne. Mõned pealkirjad olid sellised, mida muutmata kujul kasutati korduvalt. Näiteks pealkiri „Seltsimees L. I. Brežnevi kõne“ ilmus 1980. aasta viimase kvartali Rahva Hääle ajalehes 21 korda, keskmiselt igas kolmandas lehenumbris (Kurvits ja Hennoste, 2019: 62).

Lehes avaldatud fotod pidid näitama töölisrahvast ja õnnelikku elu kõikides Nõukogude Liidu liikmesriikides. Kujutati näiteks kolhoosnikuid ja töölisi töötamas, valminud uusehitusi, paraade, autasustamisi, saadikukandidaate, agitaatoreid valijatega rääkimas jne (Hennoste ja Kurvits, 2019: 97). Keelatud olid aga kõiksugused panoraamfotod, fotod sildadest, mastidest, raudteedest ning sõjaväelastest (Kurvits ja Hennoste, 2019: 83). Selles osas ei erinenud kuidagi ka 1965. ja 1966. aasta Rahva Hääle – fotod, mis ajalehes avaldati kujutasid suuremalt jaolt Nõukogude õnnelikku elu ning tähtsündmusi.

1.2 Tsensuur ning ajakirjanduse roll inimeste mõttemaailma kujundamisel

Ajakirjandusel on olnud juba selle algusest saadik võim muuta inimeste mõttemaailma. Nende väärtusi, hoiakuid, tõekspidamisi ning samuti on ajakirjandusel suur roll selles, millisena mõningaid persoone rahvale kujutatakse ning kuidas ja kas üldse erinevaid sündmuseid kajastatakse. Kui tänapäeval saadakse värske informatsioon pigem Internetis *on-line* uudiseid lugedes, sotsiaalmeediast ja televisioonist, siis kuigi raadio oli tulnud kasutusele juba enne Teist maailmasõda ning 1955. aastal lisandus televisioon, siis kesket rolli täitis 1960. aastate keskpaigas siiski veel ajaleht. Trükiajakirjanduse abil sai suurtele rahvahulkadele jagada õpetussõnu ning ülesandeid. 1960ndatel aastatel oli meedia täielikult kommunistliku partei kontrolli all ja riiklik tsensuur toimis kõikjal (Hoyer, Lauk ja Vihalemm, 1993).

Tsensuur on ajakirjanduses kasutusel olnud praktika, mis on läbi ajaloo väga palju muutunud ja seda on erinevates riikides erineval moel rakendatud sõltuvalt riigikorrast ja valitsemissüsteemist. Olgu riigikord demokraatlik või mittedemokraatlik, mingis osas piiratakse sõnavabadust ja

¹ Töös kasutatud ajalehe Rahva Hääle rubriigile „Päevateemal“ on töös viidatud läbivalt järgnevalt: RH – Rahva Hääle, nr 23 – ajalehe number, 29.01.65 – ilmumise kuupäev ja aasta (RH, nr 23, 29.01.65).

väljendusvabadust neis mõlemas, kuid olenemata riigikorrast – ajakirjandusel ja meedial üldiselt on väga suur võime inimesi ja nende mõtteid mõjutada ja suunata (Lõhmus, 1999). Kui demokraatlikus riigis on sõna- ja väljendusvabaduse kontrolliks ja aluseks põhiseadus ning erinevad eetikakoodeksid (näiteks Eesti ajakirjanduseetika koodeks), siis mittedemokraatliku võimuga riikides allus ja allub tegelikult siiani ajakirjandus tsensuuri ametkondadele. Ajakirjandust saame lugeda üheks olulisemaks mõjutusvahendiks kogu Nõukogude ideoloogiasüsteemis. Massimeedial oli mitmetähenduslik roll: seda kasutati nii ideoloogiliseks manipuleerimiseks kui ka kultuuriliseks opositsiooniks (Hoyer jt, 1993).

Maimik (1994) kirjutab, kuidas Nõukogude Liit alustas ettevalmistusi Eesti Vabariigi ajakirjanduse sisu muudatusteks tegelikult juba koos sõjaväebaaside rajamisega Eestisse, 1939. aastal. Seda, et ajakirjanduses kirjutatakse Nõukogude Liidust positiivses võtmes jälgiti Eesti Vabariigi Riikliku Propaganda Talituse poolt.

Kindlustamaks, et rahvani ei jõuaks uudised ja teemad, mis võimu arvates Eesti rahvasse ei puutu alustas Nõukogude Eestis nagu mujal liiduvabariikides tööd tsensuuriorgan. See institutsioon lähtus oma töös Nõukogude Liidu ettekirjutustest. 1940. aastal, kandis ta nimetust Kirjandus- ja Kirjastusasjade Peavalitsus, edaspidi muudeti tsensuuriorgani ametlikku nimetust paaril korral, pikim nimi oli “Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuv Sõjaliste ja Riiklike Saladuste Trükis Avaldamise Vältimise Peavalitsus” ehk Glavlit. Asutuse likvideerimise ajaks, 1990. aastal, kandis tsensuuriorgan nimetust “Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuv Trükistes Riiklike Saladuste Kaitse Peavalitsus” (Maimik, 1994:100). Lisaks ajakirjandustekstide kontrollile tuli tsensuuriorganitel tegeleda ka poliitiliselt kahjuliku kirjanduse käibelt kõrvaldamisega. Tsensuur - järelevalve trükiste, raadio- ja telesaadete, filmide, lavastuste ja muu üle sihiga vältida kahjulike või mõnel muul viisil sobimatute (salajaste, kõlblusnormidega vastuolus olevate jms) faktide, ideede, seisukohtade ja muu sellise pääsemist avalikkuse ette (Paatsi ja Metste, 2016: 8). Järelevalvet teostab tsensuur või asjaomane riiklik ametkond. NSV Liidus tähendas tsensuur (seda juhtis Kirjanduse ja Kirjastusasjade Peavalitsus ehk Glavlit) üldist kontrolli teabe levimise üle kõikides eluvaldkondades (Kreegipuu, 2011). Võimul oleva valitsuse seisukohalt on alati olnud sõnavabaduse piiramine õige, vajalik, seaduslik, lubatav (Maimik, 1994: 87). Tsensuuriga võib piirata eneseväljendust ja sõnavabadust. Seeläbi jõuab inimesteni osaline, mitte täielik teave (Tankler ja Tisler, 2019: 14). Tsensuuri laiem eesmärk ongi inimesi tegelikest probleemidest võimalikult vähe teavitada ning selle abil püüti mõjutada inimese mõtlemist ja käitumist, surudes peale moonutatud maailmapilti (Lõhmus, 1999: 73).

Maimik (1994) jagas tsensuurile allutatud temaatika järgnevateks kihtideks:

- Tabu-teemad, mida ei tohtinud üldse puutuda.
- „Pühad“ teemad, mida võis käsitleda vaid rituaalselt, väga täpsete ettekirjutuste kohaselt.
- Ideoloogilised teemad, mis käsitlesid ühiskonna poliitilist struktuuri.
- Poliitiliselt tähtsad teemad, mille aineks oli näiteks valitseva partei tegevus.
- „Tundlikud“ teemad, mille käsitlemine eeldas ettevaatlikust.
- „Vihjavad“ teemad, mis võisid oma mitmetähenduslikkuse tõttu esile kutsuda soovimatuid reaktsioone.

Miil (2014) toob enda doktoritöös välja viis aspekti nõukogude propagandasüsteemist, mis käesoleva töö autori arvates sobivad välja tuua ka selles töös:

1. Nõukogude ühiskonnas eksisteeris topeltmõtlemine;
2. Hoolimata kommunistliku partei püüdlustest saavutada absoluutset infomonopoli, eksisteerisid partei levitatud ametliku informatsiooni ja ajalookäsitluse kõrval alternatiivsed informatsiooniallikad;
3. Propagandaaparaadi osana oli Nõukogude ajakirjanduse ülesandeks kodanike (ümber)kasvatamine, mitte auditooriumi tegelike vajaduste ja huvide rahuldamine;
4. Partei õigustas oma eesmärgi ja tegevust ideoloogiaga ning legaliseeris võimulpüsimiseks partei ideoloogiat ja rakendas opositsiooniliste seisukohtade vastu võitlemisel propagandat;
5. Partei üheks ideoloogiliseks dogmaks oli propaganda rakendamine võitluses opositsiooniliste seisukohtade vastu.

Arusaamine ühest ja samast loetust võis erinevatel inimestel olla täiesti erinev, seepärast oli eriti oluline just ühtne lähenemine uudiste edastamisel kõikides Eesti NSV tähtsamates ajalehtedes. Toonane Tartu Riikliku Ülikooli psühholoogiakandidaat Peeter Vihalemm (1976), kes juba Nõukogude Eestis alustas ajakirjanduse uurimist on oma artiklis „Hoiakud ajaleheteksti vastuvõtul“ välja toonud tegurid, millest sõltub teadete valik vastuvõtuks, vastuvõtt, loetu tõlgendus, hinnang loetule jne. Vihalemma kirjutatu põhjal saab informatsiooni vastuvõtu olulisemaid tegureid jagada nelja üldisemasse rühma: teade ise, tema sisulised ja vormilised iseärasused; üldine sotsiaalmajanduslik ja sotsiaal poliitiline olukord; konkreetne suhtlemisolukord; teadet vastuvõtva isiku iseärasused (Vihalemm, 1976: 4).

Nõukogude riigijuhid kindlustasid võimu tähtsuse inimestele just ideoloogilise mõjutustöö kaudu. Läbi ajakirjanduses kajastatud propagandatekstide pakutavast visioon õitsvast majanduselust ning viimase detailini paika pandud ja ära otsustatud elust avaldasid mõju kindlasti paljudele inimestele (Mõistlik, 2007).

1.3 Ajaleht Rahva Hää

Vaadates Tartu Ülikooli sotsiaalteaduste õppekavade lõputöid, julgeb töö autor väita, et Nõukogude ajakirjandus on valdkond, mida on uuritud päris palju erinevate vaatenurkade alt ning uuringute keskseks on olnud erinevad uurimisteemad. Näiteks Kreegipuu (2005) uurib oma magistritöös „Nõukogude kultuuripoliitika printsiibid ja rakendused Eesti NSV-s aastatel 1944-1954 kirjanduse ja trükiajakirjanduse näitel“ kultuuri poliitilise objektina, keskendudes kultuuripoliitika analüüsile. Pukk (2014) bakalaureusetöö „Naise representatsiooni muutmine Eesti ajalehtedes 1940. aastal“ keskendub sellele, kuidas ajalehtedes Uus Eesti ja Rahva Hää on fotodel kujutatud naisi. Palju on uuritud ajakirjandusžanreid (olemusloo žanr (Seiton, 2011), uudisžanr (Pihlak, 2017)) ning nende muutumise tendentsi, tsensuuri (Aesma, 2005), võimusuhte konstrueerimist (Mõistlik, 2007) jne.

Nõukogude ajalehtede uurimisel kasutati allikatena enamasti ajalehti: Edasi, Postimees, Päevaleht, Noorte Hää ja Rahva Hää. Rahva Häält on valimis kasutanud oma bakalaureuse töös näiteks Kari Kalk (2016) „Poliitilise maastiku taasteke ja riikluse kujunemine 1988 – 1991 Rahva Hääle põhjal.“ Samuti kasutasid oma töö valimis just Rahva Hääle ajalehte ka juba ülal välja toodud Pukk ja Mõistlik.

Kurvits ja Hennoste (2019) on raamatus “101 Eesti ajakirjanduspala” välja toonud väikese lühi ülevaate Rahva Hääle kohta. Samuti on ka Eesti Entsüklopeedias (Eesti Entsüklopeedia, 2011) ja Eesti rahvusbibliograafias (Eesti rahvusbibliograafia, i.a) valik olulisemaid fakte ja iseloomulike tunnuseid:

- Rahva Hää, ilmus 22. juuni 1940 – 3. juuni 1995
- Nõukogude ajal ilmus Rahva Häälel mitu lisa ja eriväljaannet (Pikker, Tasub Teada, Vaatleja, Tõde Kodumaalt, Kodumaa Kutse, Ajakirjanik); Saksa okupatsiooni ajal ilmus Moskvast ja Leningradis 1941-44, varieeruva ilmumissagedusega (1-2 korda nädalas);
- 1942-1990 Eestimaa Kommunistliku Partei Keskkomitee häälekandja;

- 1990-1991 ENSV Ülemnõukogu ja ENSV Ministrite Nõukogu häälekandja (kuni märts 1990);
- Aastast 1992 riiklik aktsiaselts (AS Rahva Hääle);
- 5. juunil 1995. aastal ühendati Hommikulehe ja Päevalehega ajaleheks Eesti Päevaleht.
- 55 aasta jooksul 13 (pea)toimetajat, kõige kauem olid ametis August Saaremägi (1955-81), Henno Toming (1981-87) ja Toomas Leito (1987-94);
- Tiraaž: 1940 – andmed puuduvad, 1950 – 104 000, 1960 – 90 000, 1970 – 149 000, 1980 – 155 000, 1990 – 205 000, 1995 – 23 000;

Peale Eesti Vabariigi okupeerimist Nõukogude Liidu poolt muutus ka selle ajastu ajakirjandus ja kirjutatu sisu. Ajakirjandusel olid selged lubatu ja keelatu piirid, mida kontrolliti intensiivselt (Kreegipuu, 2009: 157). Lisaks sellele, et muutus üldine juhtimine kogu riigis, mõjutasid ajakirjandust ning ajakirjade ja ajalehtede ilmumist veel mitmed uue võimuga kaasnevad tegurid: ümberkorraldused partei- ja tsensuuriametkondade juhtimisskeemides, meediamaaastike laienemine, ajakirjandushariduse areng, ENSV Ajakirjanike Liidu loomine jne. (Kreegipuu, 2009: 157). Kogu nõukogude meediasüsteem oli tugevalt tsentraliseeritud, andes edasi nõukogulikku ideoloogiat (Vihalemm ja Lauristin, 2004: 4).

Rahva Hääle oli üks 1940-1995 aastatel ilmunud suurematest päevalehtedest Eestis (välja arvatud aastad 1941-1944, kui Eesti oli okupeeritud Saksamaa poolt). Esimene ajalehe number ilmus 22. juunil 1940. aastal. Rahva Hääle eelkäija oli ajaleht Uus Eesti, mille toimetuse võeti üle Eestimaa Kommunistliku Partei (bolševike) poolt (Kreegipuu: 2011). Rahva Hääle esimese ametliku peatoimetajana asus mõne aja pärast tööle 37-aastane kommunist Arnold Veimer (Kurvits ja Hennoste, 2019: 112) 5. juunil 1995 aastal, peale seda kui ühinesid Hommikuleht, Päevaleht ja Rahva Hääle, sai ajaleht endale uue nime - Päevaleht (Eesti rahvusbibliograafia, i.a).

Esialgu jäi mõneks ajaks Rahva Hääle väljaandjaks edasi Uus Eesti kirjastusühisus, ilmumist jätkasid samuti Uue Eesti rubriigid ning ajalehes töötas edasi endine ajakirjanike koosseis (Kurvits ja Hennoste, 2019: 112).

Eesti okupeerimise järel tuli uutel võimumeestel teha väga kiireid otsuseid ajakirjanduse ümberkujundamisel. Esimesena võetigi ette ajaleht Uus Eesti ning see suleti 21. juunil 1940 aastal. Enamus Uus Eesti toimetuse liikmetest vallandati 1. juulil ning 3. juulil valiti uueks ajalehe Rahva Hääle peatoimetajaks Arnold Veimer. Järgnevate kuude jooksul vahistati mitmed Uus Eesti varasemad töötajad ning kahjuks on mitme nende saatus tänaseni teadmata (Maimik, 1994).

Peale ajalehe ülevõtmist hakati järjest põhjalikumalt muutma Rahva Hääle sisu ja vormi Nõukogude aja ajalehele vastavaks (Hennoste ja Kurvits, 2019: 94) - ajaleht pidi ilmuma täisformaadis ja nelja leheküljelisena (ajaleht pidi olema sisult ja vormilt samasugune, nagu NSV Liidu tähtsaim ajaleht *Pravda* (Hennoste ja Kurvits, 2019: 94). Hennoste ja Kurvits (2019: 94-95) toovad välja ajalehe tavapärase ülesehituse: ajalehe esiküljel oli juhtkiri, seadusaktid, teated partei- ja riigijuhtide tegevustes (negatiivseid uudiseid ajalehel esiküljele ei lubatud (välja arvatud Nõukogude riigijuhtide ja kosmonautide surma); suurema osa ajalehe teisest leheküljest täitsid propagandalood ja muu ametlikum materjal (teisel lehel ilmus tavaliselt ka kohustuslik rubriik "Partei elu"); kahel viimasel leheküljel pakuti populaarteaduslikke uudiseid, spordiuudiseid, praktilisi uudiseid (pere, kodu, liiklus) ning meelelahutus (ristsõnad jne). Täiesti oli välistatud see, et ajalehes kajastatakse kellegi eraelu.

Rahva Hääle ilmumist saame kirjeldada mitme ajajärguna. Esimene ilmumisjärg kestis 1940 aasta 22. juunist kuni Saksa okupatsiooni alguseni (Kurvits ja Hennoste, 2019: 112). Peale seda leht pooldus (leht evakueeriti Venemaale). Hakati välja andma kahte erinevat Rahva Häält, millest ühte levitati Nõukogude aladel ja teist sakslaste okupeeritud Eestis (Kurvits ja Hennoste, 2019: 112). 1944. aastal okupeeriti Eesti taas Nõukogude Venemaa poolt ning Rahva Häälest sai Nõukogude Eesti kõige tähtsam ajaleht. Kuna Rahva Häälest sai kommunistliku parte häälekandja, siis tuli selles avaldada ideoloogilist materjali ilma ühegi muudatuseta. Sõna-sõnalt tuli avaldada erinevad määrused, parteikongresside ja koosolekute ülevaated, seadlused, parteijuhtide kõned jne (Kurvits ja Hennoste, 2019: 112). Kogu selle tegevuse tulemusena sai Rahva Häälest vägagi bürokraatlik ajaleht. Mõnda numbrisse peale kõnede suuresti muud ei mahtunudki (Kurvits ja Hennoste, 2019: 112). Seda, kuidas väga mitmed ajalehe numbrid olid täidetud otsast lõpuni kõnedega oli väga hästi näha 1966. aasta ajalehtedes. Sel aastal toimus NLKP XXIII kongress, ning kongressi eel, ajal ning peale kongressi koosneski ajaleht suuresti vaid kongressil esinejate kõnedest.

Eraldi võib Rahva Hääle juures välja tuua ajajärgu, kui seda juhtis August Saaremäe (aastatel 1955-1981) (Kurvits ja Hennoste, 2019: 112). Saaremäe oli partei poolt kõrgelt austatud ja usaldatud mees, kes valitses lehte sõjaväelise korra järgi (Kurvits ja Hennoste, 2019: 113): *"Hommikul pidid kõik punkt kell 9 tööl olema. Korraldused tuli täita vastuvaidlematult ja täpselt. Algajaid ja naisi tööle ei võetud."*

Perestroika aega (aastatel 1989-1990) võib lugeda Rahva Hääle hiilgeajaks trükiarvu poolest – 1990. aasta jaanuaris oli lehe tiraaž 205 000 eksemplari (Kurvits ja Hennoste, 2019: 113), mil lehe

peatoimetajaks oli Toomas Leito. Leito oli Rahva Hääle peatoimetajaks kokku seitse aastat ning oli tööle asudes lehe ajaloo noorim peatoimetaja, vaid 41. aastane (Leito, 2020: 159-160).

Nõukogude kord nägi ette, et lisaks kohalikule päevalehele pidi igas Nõukogude vabariigis ilmuma ka venekeelne päevaleht. Rahva Hääle venekeelse analoogina loodi esmalt 1940. aasta juuli alguses *Trudovoi Put*, millest mõne aja pärast sai *Sovetskaja Estonia*, mis ilmus kuni Nõukogude aja lõpuni (Kurvits ja Hennoste, 2019: 113; Kreegipuu, 2009: 159). Rahva Hääle oli ajaleht, mis pidi Eestis olema kindlasti kõige suurema tiraažiga. Kuna ajalehe vastu tavainimestel huvi puudus, siis tehti Rahva Hääle tellimine osaliselt nii öelda kohustuslikuks, kui tahtsid tellida Nõukogude Naist või ajalehte Edasi, siis said seda teha vaid sellisel juhul, kui tellitud oli ka ajaleht Rahva Hääle (Kurvits ja Hennoste, 2019: 78).

Kui süveneda veel rohkem ajalehe sisu nõuetesse, siis suur osa lehest täideti etteantud kohustusliku materjaliga – igal aastal tuli tähistada kõikvõimalike suuremaid aastapäevi (Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni aastapäevast igasuguste väiksemate täht- ja ametipäevadeni välja) (Hennoste ja Kurvits, 2019: 95). Uudiste värskusest olulisem oli ideoloogia, kõik uudised pidid olema positiivsed (töövõidud, suurehitised, sotsialistliku võistluse edusammud, kultuurisaavutused, edukas kevadkülv, rekordlүpsjad, tööeesrindlaste kogemused jne) (Hennoste ja Kurvits, 2019: 95). Kõikidest negatiivsetest uudistest vaikiti (epideemiad, kuriteod, õnnetused jne), avaldati neid vaid sel juhul, kui õnnetus oli nii suur, et vaikida ei olnud võimalik, kuid ka sel juhul avaldati sellise sündmuse kohta vaid lühike info ja sedagi ajalehe viimasel leheküljel ja neutraalselt (Hennoste ja Kurvits, 2019: 95). Samalaadselt kõigele muule muutus ka ajalehe juhtkiri – anonüümne, ideoloogiliselt õigesti ehk nõukogulikult elamise õpetus (rajoonilehtedes oli ise juhtkirja kirjutamine keelatud) (Hennoste ja Kurvits, 2019: 97).

1.4 Projekt PRG 346 ning projektiga seonduvad mõisted

Selles peatükis kirjeldab töö autor lühidalt projekti PRG 346 ning seletab projektiga seonduvaid mõisteid – sotsio-tehnilised süsteemid, sekkumispunktid, tööstusrevolutsioon, industrialiseerimine, suured siirded jne.

1.4.1 Projekt PRG 346

Eesti Teaduseagentuuri poolt finantseeritud projekt PRG 346 keskendub kolmele Eestis sotsio-tehnilisele süsteemile, milleks on: energia, transport ja side. Projekti käigus analüüsitakse

eelmainitud sotsio-tehniliste süsteemide ajalugu, otsitakse viise, kuidas suunata neid jätkusuutlikule ning õiglasele rajale nii, et ei korrataks tööstusühiskondade vigu tehnoloogiate arendamisel, rakendamisel ja juhtimisel (Projektist, i.a).

Projekt on oma ülesehituselt jagatud nelja erineva tööpaketi vahel. Tööpakettidesse on kaasatud erinevad teadlased ning nende töö kestab kogu projekti vältel (Projektist, i.a).

Projekti tööpakettideks on (Projektist, i.a):

1. Ajalooline kujunemine – tööpaketi eesmärgiks on kaardistada, kuidas arenesid välja Eesti energia, transpordi ja telekommunikatsiooni sotsio-tehniliste süsteemide tänapäevase struktuurid ja rahasõltuvused. Sellise tegevuse käigus soovitakse jõuda eelnevate süsteemide ajaloolise kujunemise mõistmisele, mis aitaks mõtestada varasemate valikute soodustavaid ja takistavaid mõjutusi Eesti eelseisvatele valikutele.
2. Tööstuslik modernsus – tööpaketi eesmärgiks on uurida, kas on võimalik täheldada põhimõttelist muutust tööstusühiskonna toimimises nii globaalsel kui Eesti tasandil ajavahemikul 1900-2020. Tulemusteni soovitakse jõuda nii tekstikaeve kui ka olemasolevate andmebaaside toel.
3. Sekkumised – kolmas tööpakett keskendub Eesti tänaste valikute tegemiseks sobiva protsessi disainimisele ja elluviimisele.
4. Koordinatsioon – aktiivne omavahelise koostöö juhtimine.

Käesoleva magistritöö autori eesmärk on panustada meediatekstide uurimisse (Rahva Hääli, 1965-1966) ja selle kaudu selgitada, kuidas kajastati teaduse, keskkonna ja tehnoloogia teemasid Nõukogude ajakirjanduses ning samuti täiendada projekti teise tööpaketi uurimistulemusi (tööstuslik modernsus).

1.4.2 Projektiga seonduvad mõisted

Selle jaoks, et anda lühiülevaade projekti taustast kirjutab töö autor lahti mõned mõisted, mis on projekt 346-ga seotud.

Suure siirde raamistik on katse mõtestada praegusaja ühiskonna kriisi sotsio-tehniliste süsteemide kaudu (Parksepp, 2021). „*Esimese suure siirde idee on, et selle käigus ehitasime ennast rikkaks. ... Teisalt tekkis esimese suure siirde käigus hulk viise, kuidas keskkonnast, teadusest ja tehnoloogiast mõelda, kuidas neid reguleerida ja kuidas neid kasutada*“. (Parksepp, 2021). Tuleviku mõistmiseks tuleb uurida teooriat selle kohta, kuidas ühiskonnad ajas muutuvad ja mis

neid muutusi esile kutsub – siirete uurimise eesmärk on mõtestada minevikus toimunut, et mõista suundumusi **Teise suure siirde** poole (Deep transitions, 2021).

Esimene suur siire viis tööstuse kaasaegsusele ning see arenes erinevate tehnoloogiliste revolutsioonidena ja sai alguse juba 1800ndate aastate **tööstusrevolutsioonist** (Deep transitions, 2021). **Esimene suur siire** on endaga kaasa toonud **tehnoloogilise progressi** ning meie jaoks tuntud **modernse ajastu**, kuid samas toonud endaga kaasa probleeme ja väljakutseid – näiteks tööstuslik tarbimine ja tootmine on viinud kogu maailmas kasvava ebavõrdsuseni (Deep transitions, 2021). **Teist suurt siiret** on vaja, et **esimese suure siirdega** tekkinud probleemid ja puudused ümber korraldada – järjest enam on saadud erinevatel tasanditel aru, et tulevased edusammud tehnoloogias ja tööstuses peavad olema jätkusuutlikud, vältides ebavõrdsust (Deep transitions, 2021)

Ainult tehnoloogilisest innovatsioonist ei piisa, et muuta **sotsio-tehnilisi süsteeme** vaid muuta tuleb kogu süsteemi, mille moodustavad järgmised osad: teadus ja tehnoloogia, kultuurilised tähendused, poliitika, majandus ning kasutajapraktika ja igapäevaelu (Geels, 2004).

Sotsio-tehniliste süsteemide suuna muutmiseks on kasutusele võetud kuus **sekkumispunkti**, mis aitavad ergutada nišilahendusi, nõrgestada valitsevat süsteemi ning kujundada samal ajal väliskeskkonnas aset leidvaid muutusi (Kanger, K.Sovacool, Noorkõiv, 2020). **Kuus sekkumispunkti** on (Kanger jt., 2020): erinevate uute lahenduste tekke toetamine; uute lahenduste kiirendamine; valitseva süsteemi nõrgestamine; valitseva süsteemi nõrgenemise tagajärgedega tegelemine; süsteemide vaheliste sidemete muutmine ja maastiku kallutamine.

1.5 Uurimisküsimused

Käesoleva magistritöö eesmärgiks on saada teada, kuidas kirjutati Nõukogude Eestis teadusest, keskkonnaprobleemidest ja tehnoloogilistest uuendustest: millised teemad, võtmesõnad, väljendid, argumentatsioonid olid aktuaalsed.

Et töö saaks rohkem piiritletud, sai uuritavaks materjaliks valitud vabariigi keskne väljaanne Rahva Hää! ning selle väljaande keskne rubriik „Päevateemal“, mis käsitles päevakajaliselt kõige olulisemaid teemasid ning ka nendega seotud probleemistikku. Rubriik „Päevateemal“ ilmus ajalehe esiküljel varieeruva sagedusega. Kuigi Nõukogude ajakirjanduses oli tavapäraselt juhtkiri alati kesksel kohal nii ajalehe kujunduse (esiküljel), kui ka sisu poolest (juhtkiri kajastas vabariigi olulisemaid hetketeemasid), siis aastatel 1965 ja 1966 juhtkiri ajalehes Rahva Hää! puudus ning

seda asendas rubriik "Päevateemal", mis ilmus ebaregulaarselt, aga ikkagi enamalt jaolt vähemalt ülepäeviti.

Uurimisküsimused on töö autori poolt koostatud nii, et nendele vastates saaks teada, millised olid just need kõige olulisemad teemad, millest ajalehe ühes keskses rubriigis kirjutati ning kuidas seda tehti – milliseid väljendeid kasutati jne. Selle jaoks, et saada täpsem ning detailsem ülevaade, tuleks töö autori arvates uurida kogu ajalehte, mitte ainult üht rubriiki ning kasutada uurimiseks ehk ka mõnd teist meetodit. Selline uurimus oleks aga väga töömahuks ning ei mahuks käesoleva magistritöö mahupiirangutesse.

Lähtuvalt töö eesmärgist otsib töö autor vastuseid järgnevatele konkreetsematele uurimisküsimustele Rahva Hääli 1965-1966 näitel:

1. Millistest teemadest kirjutati „Päevateemal“ rubriigi tekstides aastatel 1965 ja 1966 üldiselt? Millised neist teemadest olid teistega võrreldes enim esindatud?
2. Kelle vaated olid peamiselt rubriigi „Päevateemal“ tekstides esindatud?
3. Milline oli „Päevateemal“ tekstide sisu emotsionaalsus ning missugune oli teksti sõnumi vorm?
4. Kuidas ja milliseid väljendeid kasutades kirjutati teaduse, keskkonna ja tehnoloogia teemadest juhtkirja funktsiooni täitnud tekstides rubriigis „Päevateemal“?

2 METOODIKA

Töö teine peatükk on jaotatud kaheks suuremaks osaks. Esimeses osas selgitab töö autor valimi koostamisel järgitud põhimõtteid ning tutvustab uurimusliku osa tegemiseks valitud valimit. Teises osas kirjeldab töö autor magistritöös kasutatud uurimismeetodit.

2.1 Valim

Oluline komponent iga uurimistöö metoodikas on uuritava üldkogumi määramine. Esmalt pannakse paika üldkogum ehk populatsioon. Kogu üldkogumit uuritakse väga harva, kuna need uuringud on liiga mahukalt aeganõudvad ning ka kulukad (Rämmer, 2014). Hoolikalt kaaludes ja kasutades kindlat valimivõtu meetodit tuleb uuritavate objektide hulka vähendada (üldkogumit kitsendada) ning suure koguhulga asemel tuleb uurida ja analüüsida selle väiksemat alamhulka. Selle jaoks tulebki uuritavast üldkogumist eraldada kindel väiksem hulk ehk valim (Õunapuu, 2014: 137-139). Selle jaoks, et valim oleks uurimistööd arvesse võttes usaldusväärne, tuleb valimit valides lähtuda kindlastest metoodilistest nõuetest (Õunapuu, 2014: 139). Valimi kirjeldusest peab saama selgelt aru, milliste tunnustega ja milline hulk objekte üldkogumist ehk populatsioonist valimisse eraldatakse ning samuti peab selguma valimi koostamise viis (Õunapuu, 2014: 139).

Käesolevas töös on uurimiseks valitud ajaleht Rahva Hää! ning täpsemalt selles ajalehes ilmunud tekstid rubriigis „Päevateemal“. Põhjuseid, miks just see ajaleht ja see rubriik sai valitud, on mitmeid. Esiteks Rahva Hää! oli üks 1940-1995 aastatel (välja arvatud aastad 1941-1944, Saksa okupatsiooni ajal) ilmunud suurematest päevalehtedest Eestis. Teiseks Rahva Hää! oli vaieldamatult Nõukogude Eesti kõige tähtsam ja kesksel positsioonil olnud ajaleht, millest oli eelnevalt pikemalt juttu sissejuhatuses.

Aastad 1965 ja 1966 said valimisse valitud mitmel põhjusel. Esiteks 1965. aasta oli 1959-1965 seitseaastaku viimane aasta. Teiseks 1966. aastal toimus NLKP XXIII kongress. Kongressi eel ja pärast kajastati meedias samuti palju olulisi igapäevaseid teemasid – enne kongressi kirjutati rohkem eelnevatest saavutustest ja kordaminekutest ning peale kongressi juba uutest plaanidest, nõudmistest ning ootustest. Aastaid 1965 ja 1966 saame lugeda ka Eesti NSV Liidu ajastuks kus Nõukogude võim oli ennast juba kinnistanud, aga veel ei olnud alanud stagnatsioon. Samuti jäävad

need valitud aastad projekt PRG 346 ajaraami ning kõige praktilisem põhjus just nende kahe aasta valiku osas oli see, et nende aastakäikude kõik ajalehenumbriid olid töö autorile paberkujul kättesaadavad.

Selle jaoks, et anda ülevaade kui palju üleüldiselt mingitest teemadest kirjutati, millised teemad olid kõige populaarsemad ning saada vastus esimesele uurimisküsimusele, kasutas töö autor valimina kõiki aastatel 1965 ja 1966 ilmunud „Päevateemal“ rubriigis ilmunud tekstide pealkirju ja esimesi lõike. Kokku seega 310 pealkirja ja esimest lõiku.

Ülejäänud uurimisküsimustele vastuste leidmiseks kasutas töö autor selektiivset valimit, mille puhul uuritav materjal valitakse välja vastavalt põhjendatud tunnuste kogumile, mis töötatakse välja uurimuse eel (Kalmus, Masso ja Linno, 2015). Valimi moodustasid need „Päevateemal“ rubriikide tekstid, mille pealkirjas või esimeses lõigus sisaldus tehnoloogia, teaduse või keskkonna teemaga seotud märksõna. Märksõnade loend (vt tabel 1) sai koostatud kasutades suuresti samu märksõnu, mida on kasutatud varasemas uuringus projekti PRG 346 raames - „Measuring industrial modernity, 1900-2020: Evidence from Australia, Germany, and Russia“ (Kanger, Tinitis, Pahker ja Orru, i.a) ning töö autor lisas mõned märksõnad (looduskaitse, maaparandus, teadlane, progress, tehniline) ka enda poolt. Otsitav märksõna pidi olema leitav pealkirjas või esimeses lõigus ning võis olla erinevas käändes (näiteks tootmine – tootmis).

Tabel 1 Otsingus kasutatud märksõnade loend

Keskkond	Teadus	Tehnoloogia
Loodus	Teadus	Tehnoloogia
Keskkond	Avastus	Tööstus
Looduskaitse	Uuring	Innovatsioon
Maaparandus	Teadlane	Leiutis
		Tootmine
		Renoveerimine
		Areng
		Progress
		Tehnika
		Uuendamine
		Tehniline

Mõni märksõna oli leitav nii pealkirjas kui esimeses lõigus. Näiteks keskkonna teemal oli otsitavaid märksõnu kokku seitse, kuid analüüsimiseks on keskkonna teemal viis rubriigi teksti (kahe teksti puhul oli märksõna leitav nii pealkirjas kui esimeses lõigus). Samuti oli mõni märksõna leitav nii teaduse kui tehnoloogia teema all. Ainult märksõnade põhjal saajaprotsendilisi järeldusi erinevate teemade kajastamise kohta kindlasti ei saaks, kuna mõni sõna tähendab mitut asja. Näiteks üks põhiteema „Tehnoloogia“ märksõna on „tootmine“. Kuigi suurem enamus vasteid ongi seotud tootmise ehk siis tööstusega, siis on ka erandeid. Valimisse tehnoloogia teema alla sattus näiteks rubriigi tekst, milles kirjutati ainult piimatoodangust, kuid kuna esimeses lõigus oli sõna „tootmine“, siis oli see ka valimis. Esimene lõik tekstist „Äkiline talv ja piimatoodang“ algas lausega: „Kuni viimase ajani edenes meie majandites piima tootmine tänavu hästi.“ (RH, nr 281, 28.11.65).

Lõpliku valimi moodustasid 82 rubriigi teksti – 58 teksti aastast 1965 ning 24 teksti aastast 1966. Põhiteemade osas oli valimis esindatud viis keskkonda puudutavat rubriigi teksti (sh üks tekst, kus võib öelda, et põhiteemadeks olid nii keskkond kui tehnoloogia). Teadust või teadusega seonduvat mainiti kokku 16-s rubriigi tekstis (sh kolm teksti, kus võib öelda, et põhiteemadeks oli nii teadus kui tehnoloogia). Enim on valimis esindatud põhiteemana tehnoloogia – kokku leidsid märksõnade põhjal 61 rubriigi teksti, kus kirjutati tehnoloogia arengust või tööstuse/tootmisega seonduvast. Mõistet "tehnoloogia" otseselt ei kasutatud, sest tehnoloogia all mõisteti uuendust ja progressi, mis kuulus põhiliselt tööstuse valdkonda.

2.2 Uurimismeetod

Olles tutvunud erinevate uurimismeetoditega valis töö autor magistritöös kasutatavaks uurimismeetodiks kvalitatiivse sisuanalüüsi. Kuivõrd töö autori soov on täiendada projekti PRG 346 raames juba tehtud kvantitatiivsel meetodil läbiviidud uuringut, siis tundus kvalitatiivsetest meetoditest kõige otstarbekam just kvalitatiivne sisuanalüüs.

Kvalitatiivne sisuanalüüs annab võimaluse keskenduda teksti peamistele ja uurimuse seisukohalt olulistele tähendustele, käsitledes teksti kui tervikut (Kalmus jt 2015). Kvalitatiivse sisuanalüüsi eesmärgiks on leida sõnumite tähendusi, teemasid, rõhuasetusi ja saada aru nende esitamise organisatsioonist ja protsessist. Samuti leida mitmesuguseid seletusi, alternatiivseid vaatenurki, vastandlikke seisukohti, tekstide erinevat kasutust erinevate rühmade poolt (Virkus, 2016). Käesolevas magistritöö analüüsib töö autor tekste rubriigis „Päevateemal“, keskendudes keele kui

kommunikatsioonivahendi tunnusjoontele, tekstide sisule ning kontekstilisele tähendusele (Laherand, 2008: 190). Kvalitatiivse uurimistöö üldine funktsioon on ilmutada tegelikkuse varjatud erinevaid tahke ja anda neile tahkudele tähendus (Õunapuu, 2014: 62).

Töö autor koostas esmalt tulemuste parema terviku nägemiseks kodeerimisjuhendi (vt lisa 1), mille alusel moodustas kodeerimistabeli (vt lisa 2). Kuigi kvalitatiivse sisuanalüüsi eesmärgiks ei ole enamalt jaolt uuritavat teksti analüüsiühikute kaupa kodeerida ning soovitatakse matemaatilisi operatsioone vältida, saab siiski sellist standardiseeritud kontentanalüüsile iseloomulikku kodeerimistabelit kasutada ka käesolevas töös pseudokvantitatiivsete hinnangute („mitte kunagi“, „enamasti“, „üksikjuhtudel“ jne) andmiseks või olulisemate koodide kokku lugemiseks (Kalmus jt, 2015). Käesoleva magistritöö tulemuste kirjeldamiseks ja analüüsimiseks kasutab töö autor summeerivat kvalitatiivset sisuanalüüsi, mis võimaldab mõista sõnade ja lausete sisu kontekstilist kasutamist (Laherand, 2008: 296). Summeeritud kvalitatiivset sisuanalüüsi kasutatakse sageli mingi elemendi otsimisest tekstidest (Laherand, 2008: 297). Näiteks käesolevas töös soovib töö autor teada, kui mitme teksti esimeses lõigus kajastatakse konkreetselt tehnoloogia, keskkonna või teaduse teemat, esialgu loendades kui paljudes tekstide esimestest lõikudes vastavat teemat puudutatakse ning seejärel kirjeldades ja tõlgendades sisu (Laherand, 2008: 198). Andmeid kogudes eelistatakse kvalitatiivse uuringu puhul kasutada selliseid meetodeid, mis võimaldavad säilitada uuringus osalejate keelekasutuse eripära ning aitavad anda sündmustest, inimestest või ilmingutest tervikliku, rikka ja detailirohke pildi (Laherand, 2008: 24).

Käesoleva töö autor leidis, et ajalehe Rahva Hääli rubriigi „Päevateemal“ tekstid on eraldiseisvalt põnev uurimismaterjal mida saaks kõige otstarbekamalt uurida kvalitatiivse sisuanalüüsi abil, kaotamata seejuures võimalust tuua lugejani teksti sisu, mitte ainult numbrilisi näitajaid teksti kohta.

3 ÜLEVAADE UURIMISTULEMUSTEST

Käesolevas töös uuris töö autor ajalehe Rahva Hää! kahe erineva aastakäigu, 1965 ja 1966, keskses rubriigis „Päevateemal“ ilmunud tekste. „Päevateemal“ rubriik ilmus ajalehe esiküljel varieeruva sagedusega. 1965. aastal ilmus eelmainitud rubriik 182 korda ning 1966. aastal 128 korda, kokku kahe aasta peale 310 korda. Uuritava materjali saamiseks pildistas töö autor esmalt üles kõik kahe aastakäigu tekstid „Päevateemal“ rubriigis. Seejärel trükkis töö autor Exceli tabelisse kõikide üles pildistatud tekstide avaldamise aja, ajalehe numbri, pealkirja ning esimese lõigu ja liigitas pealkirja ning esimese lõigu sisu järgi rubriigid konkreetsemate teemade alusel (vt lisa 3).

Üldkogumis olid esindatud nii pikema kui lühema sisuga tekstid. Mõne rubriigi juurde oli lisatud foto (näiteks RH, nr 233, 07.10.66), mõnes tekstis olid eriti tähtsad osad esile toodud trükitähtedega ja paksus kirjas (näiteks RH, nr 148, 25.06.65). Kahe aastakäigu rubriigid omavahel ülesehituse või sisulise struktuuri poolest ei erinenud. Tekstides kirjutati nii konkreetsetest õpetustest ja kohustustest kodanikele, põllumeestele ja kommunistidele, kui ka täiesti igapäevaste eluliste murede teemal.

Esimesele uurimisküsimusele vastamiseks võttis töö autor aluseks kõikide 310 rubriigi teksti pealkirjad ja esimesed lõigud. Järgnevate uurimisküsimustele vastuse leidmiseks kasutas töö autor selektiivset valimit ning lõpp valimi moodustasid need 82 „Päevateemal“ rubriiki, mille pealkirjas või esimeses lõigus sisaldus tehnoloogia, teaduse või keskkonna teemaga seotud märksõna (märksõnade loend on välja toodud valimi kirjelduse juures). Kui tekstid said valitud, võttis töö autor aluseks kodeerimisjuhendi (kodeerimisjuhend leitav lisana 1) abil saadud andmed ning analüüsi ilmestamiseks kasutas töö autor lauseid/lõike erinevatest tekstidest. Magistritöö autor analüüsiski rubriikide tekste kodeerimisjuhendi järgi kirja pandud suuremate osade põhjal ning selle järgi on analüüs jaotatud kolme eraldi kategooriasse, mis omakorda on jaotatud alamkategooriateks:

1. Teksti üldised parameetrid (alamkategooria: pealkirja tonaalsus);
2. Teksti sisu (alamkategooriad: Kelle vaated on tekstis esindatud? Millest või kellest kirjutatakse? Teksti sisu emotsionaalsus ja teksti sõnumi vorm);

3. Rubriigi teksti teema põhjalikum käsitus (alamkategoriad: tehnoloogia, teadus, keskkond).

Samade kategooriate raames analüüsis töö autor ka seda, milliseid väljendeid kasutades ning kuidas kirjutati tehnoloogia, teaduse ja keskkonna teemadel.

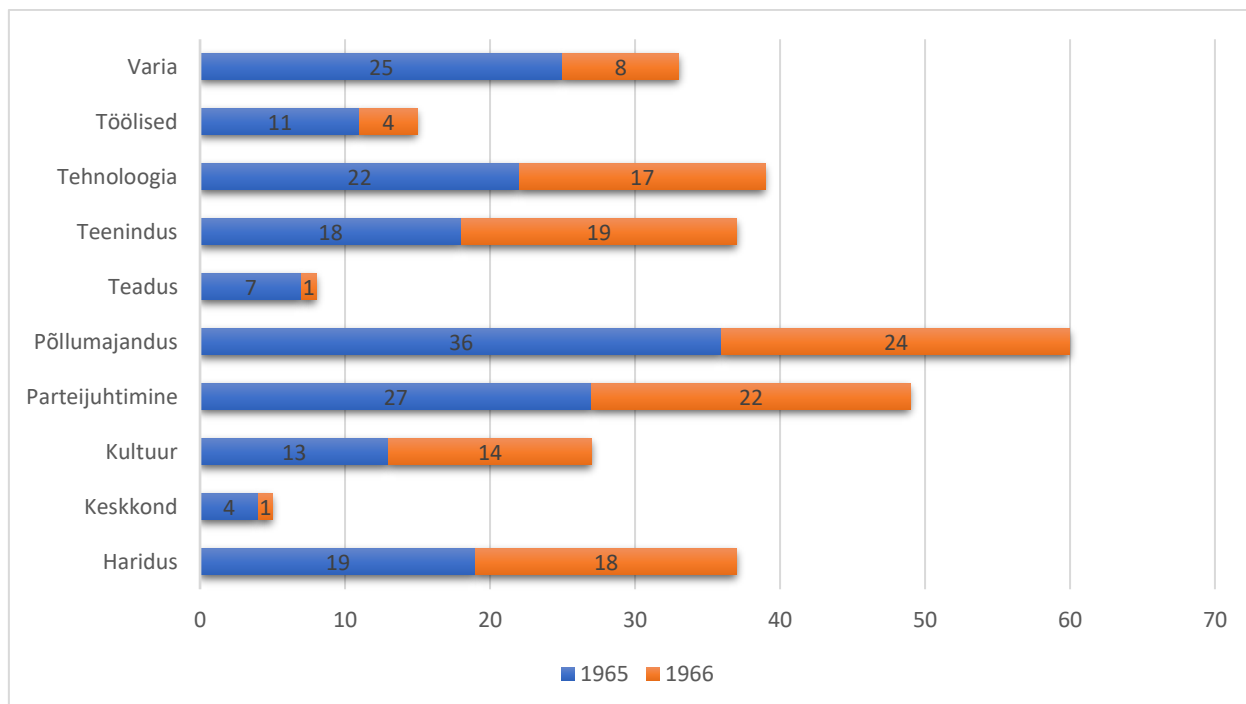
3.1 Peamised teemad rubriigis "Päevateemal"

Teemade ring, millest „Päevateemal“ rubriigi tekstides kirjutati, oli lai. Keskseteks teemadeks olid põllumajandus, haridus, tööstus ning riigijuhtimisega seonduv. Käesoleva magistritöö raames uuritud teemadest kirjutati enim tehnoloogia teemadel, vähem teadusest ning peaaegu üldse ei mainitud keskkonda puudutavaid teemasid. Et anda täpne ülevaade, kui palju mingitest teemadest kirjutati, jaotaski töö autor rubriikide tekstid pealkirjade ning esimese lõigu põhjal teemapõhiselt järgnevalt:

- Haridus (sh teemad: õppevahendid, õppetöö, kool);
- Keskkond (sh teemad: loodus, looduskaitse, maaparandus);
- Kultuur (sh teemad: filmikunst, laulupidu, kultuurimajad, kultuuritöötajad, näitekunst);
- Riigijuhtimine (sh teemad: partei, kongress, komsomol, valimised, agitatsioon, pleenum);
- Põllumajandus (sh teemad: karjakasvatus, heinategu, seemned, viljakasvatus, külvamine, põllutöömasinad jne);
- Teadus (sh teemad: teaduslikud uuringud, kõrgkool);
- Teenindus (sh teemad: kaubandus, ehitus, teede ehitus, maaehitus, kalandus);
- Tehnoloogia (sh teemad: tööstus, tootmine);
- Töötajaskond (sh teemad: tervise edendamine, töötajate kiitmine, töötajate heaolu, töödistsipliin);
- Varia (sh teemad: kodanike heaolu, kodanike mured, õpetused kodanikele ja parteiliikmetele, lapsed/noorukid, ilm, laste laagrid, aasta kokkuvõtted, arvepidamine);

Kuna peamised teemad ning selle, mis alateemad antud põhiteema alla läksid, jaotas töö autor enda äranägemise ja tunnetuse järgi, siis kindlasti selles osas võib olla tõenäoline, et mõni teine uurija oleks formuleerinud teistsuguse jaotuse. Näiteks teemad, mille töö autor liigitas varia alla, liigitaks keegi teine ehk mingi teise kategooria alla.

Teemade üldine nimetus ning nende esinemise kord aastas on täpsemalt numbriliselt väljatoodud illustreerivalt joonisel 1 (vt joonis 1).

Joonis 1 Teemapõhine jaotus aastatel 1965 ja 1966

Neid andmeid vaadates tuleb kindlasti arvestada seda, et 1965. aastal ilmus „Päevateemal“ rubriik 182 korda ja 1966. aastal palju vähem – 128 korda. Nende andmete põhjal on selgelt näha, et põllumajandus oli mõlemal aastal kõige kajastatum teema, millest rubriigis tekstides kirjutati (vastavalt siis 1965. aastal 20% kõikidest teemadest moodustasid põllumajandusega seonduvad teemad, ning 1966. aastal 19% kogu rubriikide teemadest). Põllumajanduse teema populaarsus võis tuleneda töö autori arvates näiteks just 1965. aastal sellest, et sel aastal lõppes seitseaastak, mis pidi endaga kaasa tooma suure toiduainete külluse, aga tegelikkuses seda ei juhtunud (Laur ja Tannberg, 2003: 299).

Põllumajandusele järgnes populaarsete teemade poolest kõik riigijuhtimisega seonduv (1965. aastal 15% ning 1966. aastal 17% kogu teemavalikust). Tehnoloogia, hariduse, teeninduse ja kultuuri teemadel kirjutati mõlemal aastal suhteliselt võrdselt. Kõige vähem kajastati „Päevateemal“ rubriigi tekstides keskkonda ja teadust puudutavaid teemasid.

3.2 Teksti üldised parameetrid

Kui eelnev kokkuvõte oli tehtud 310 rubriigi „Päevateemal“ pealkirja ja esimese lõigu põhjal, siis edasine analüüs on tehtud nende 82 rubriigi teksti pealkirja ja sisu põhjal, mis moodustasid lõpliku valimi.

„Päevateemal“ rubriiki oli ajalehe esiküljel hästi näha, kuna rubriik oli alati paigutatud kasti sisse – nii oli see teiste tekstide hulgast kergesti eristatav.

Teksti üldiste parameetritena pani töö autor kirja teksti avaldamise kuupäeva, ajalehe numbrit, rubriigi pealkirja ning pealkirja tonaalsuse.

3.2.1 Pealkirja tonaalsus

„Päevateemal“ rubriikide pealkirjad ajalehes erinesid omavahel nii kujunduse kui ka tonaalsuse poolest. Ühes ajalehes võis olla väga palju erinevalt kujundatud pealkirju – pealkirjad olid erineva suuruse, erineva pikkuse ja erineva kirjaapaksusega. Intensiivses ja rõhutatud trükikirjas pealkirjad domineerisid teiste pealkirjade hulgast märgatavalt.

Rubriikide tekstide pealkirjad olid kirjutatud enamjaolt pigem positiivses toonis: „Uus tehnika ja materiaalsed stiimulid“ (RH, nr 100, 29.04.65), nõuandeid jagades: „Traktori remondime põllule, mitte aruande jaoks“ (RH, nr 29, 05.02.65) ning lugejais huvi äratavalt: „Kuidas loomad müüdud saavad?“ (RH, nr 256, 03.11.66). Mitmed pealkirjad olid oma tonaalsuselt ka käskivas toonis: „Maaparandajad, juba praegu hooga edasi!“ (RH, nr 302, 23.12.65). Samas olid paljud pealkirjad sellised nii öelda mitte midagi ütlevad, mis eraldiseisvana ei anna lugejale arusaama, millest rubriigi tekstis kirjutatakse: „Olemasolevaid võimalusi on halvasti kasutatud“ (RH, nr 286, 04.12.65).

3.3 Teksti sisu

Teksti sisu osas pööras töö autor enim tähelepanu sellele, kelle vaated on tekstid enim esindatud? Kes saab tekstis sõna? Kellest või millest kirjutatakse? Milline on teksti sisu emotsionaalsus ning milline teksti sõnumi vorm?

3.3.1 Kelle vaated on esindatud?

Tekste analüüsid jõi töö autorile selgelt silma, et kõige enam edastati rubriigi tekstide kaudu partei poolsed nõuandeid, soovitusi, käske ja ettekirjutusi. Valitsuse poolt kokkulepitud plaanid tuli ellu viia partei liikmetel, kolhoosnikel, ametiühingute esindajatel, tööstuste esindajatel, haridustöötajatel, töölistel ja tavakodanikel. Kogu töö- ja tavaelu käis Nõukogude ajal valitsuse ettekirjutuste järgi.

„...Parteioorganisatsioonide tähtsaim kohus on hoolitseda, et partei liikmed, eriti spetsialistid ja tootmise organisaatorid täiendaksid järjekindlalt teadmisi, oleksid kursis teaduslik-tehnilise mõtte saavutustega. Üksnes nii suudavad nad olla uute teerajajate esirinnas, sügavalt mõista tehnilise arengu tendentse ja perspektiive.“ (RH, nr 9, 12.01.66).

Oleks võinud ju arvata, et näiteks tööstuse teemadest kirjutades on kõneisikuks ikkagi tööstuse juht, kuid oli hästi aru saada, et tegelikult edastati parteioorganisatsiooni kõneisikute mõtteid ja juhtnõore.

„Viisaastak on tõstnud tähelepanu keskpunkti tehnilise progressi, töö organiseerimise, toodangu kvaliteedi ning rentaablu ja kasumi probleemid. Ilma sügava majandusliku analüüsita ning tootmise teaduslikult põhjendatud organiseerimiseta edu ei taga. See aga tähendab, et ettevõtte insenerid ja tehnikud, meistrid ja töölistel peavad hästi tundma tootmise ökonoomikat.“ (RH, nr 154, 06.07.66).

Mõne rubriigi tekstil oli märgitud ära teksti autor, näiteks RH, nr 168, 22.07.66 teksti autorina on konkreetselt märgitud: A.TÕNISSOO, koondise „Eesti Põllumajandustehnika“ Maaparanduse ja Turbatootmise Valitsuse peainsener. Enamus tekste olid aga siiski kirjutatud nii öelda anonüümselt, kuid nendest kajasis selgelt läbi parteioorganisatsioonide juhtnõõrid.

3.3.2 Millest või kellest kirjutatakse?

Enim kirjutati „Päevateemal“ rubriigi tekstides tööstuse ja tööliste teemadel. Palju leidis kajastust ka kõik põllumajandusega seonduv. Samuti jagati nende tekstide põhjal mitmesuguseid õpetusi, kuidas oma töö- ja igapäevaelu korraldada, et see oleks igati valitsuse plaanide ja ettekirjutustega kooskõlas.

“Tarvis on tööjõu, materjalide, energia, seadmete, tootmispinna paremale kasutamisele tõmmata kaasa kõik töötajad, süvendada isemajandamist, ulatuslikult kehtestada progressiivseid norme”. (RH, nr 34, 11.02.65).

Eelnevast lõigust on näha, kuidas anti edasi juhiseid ettevõtetele, et nad peavad kaasama uuenduste elluviimiseks kõik tööliselised ehk et ettekirjutustele peavad alluma eranditult kõik.

3.3.3 Teksti sisu emotsionaalsus

Enamus tekstidest olid oma sisult informatiivsed ja kirjutatud pigem käskivas toonis.

„HARIDUSMINISTEERIUMIS TULEKS AGA ILMSELT ARU PIDADA SELLE ÜLE, KUIDAS PIIRATA KAREPA PIONEERILAAGRI TERRITOORIUM, SEST POLE JU PÄRIS HEA, ET KOLHOOSIRAHVA TRANSPORDIVAHENDID SEALT PÄEVAST PÄEVA LÄBI KIHUTAVAD (RH, nr 176, 28.07.65).

Kui muu tekst rubriigis oli kirjatähtedega, siis see osa oli eraldi rõhutatult trükitähtedega. Taolist lähenemist, et eriti tähtsad osad tekstist kirjutati trükitähtedega, nägi töö autor mitmes rubriigi tekstis. Nii toodi esile tähtsamaid probleeme ning anti edasi nõuandeid.

Väga paljude rubriikide tekstid olid kirjutatud ka kritiseerivalt. Mitte siis negatiivses toonis vaid just kritiseerivalt puudustele rõhudes. Samas jäi töö autorile silma see, et kui tekstis oligi mingi kritiseeriv osa, siis kindlasti ei olnud sellises toonis kirjutatud kogu tekst. Ehk siis näiteks kui taheti kedagi või midagi kritiseerida, siis sellele eelnes või järgnes sama teema positiivsete külgede välja toomine.

„Alati pole õnnestunud köögipersonali koosseis. Kohalikel ametiühingukomiteedel ja kooperatiivide juhtkondadel tuleks nüüd, kolmanda vahetuse eel, ja üldse edaspidi hoolikamalt valida, keda kokkadeks, keda õde-perenaisteks saata, kes maitsvat toitu teeks...“ (RH, nr 176, 28.07.65).

Leidus ka tekste, kus puudused toodi välja vägagi otseselt. Nõukogude ajal oli teenuste ja toodete kvaliteet väga tähtsal kohal ning kvaliteedi puudused toodi kõigile välja.

“Elementaarnegi kord masinate remontimisel puudus Haapsalu rajooni K.Marxi nimelise kolhoosi töökojas. Traktoristide jutu järgi olid remonditud traktorite sõlmed täiesti porised, adrakorpused ei olnud ühes tasapinnas, kultivaatoripiide otsad olid vahetamata jne.” (RH, nr 29, 05.02.65).

Ühtegi päris negatiivses toonis kirjutatud rubriigi teksti töö autori valimisse ei sattunud.

3.3.4 Teksti sõnumi vorm

Teksti sisu sõnumi vorm oli enamalt jaolt võrdselt konkreetne (otsekoheste väljaütlemisega), hinnanguid andev, analüüsiv ja faktipõhine. Näiteks allolev lõik, milles väga konkreetset anti mõista, et tööstus ja tootmine peavad liikuma etteantud plaani järgi.

„...Juhtimisstiili täiustamine peab saama meie partei-, nõukogude, majandus- ja ametiühinguteorganite igapäevase töö lahutamatuks osaks. Seda nõuavad töö huvid, nõuavad suured ja tähtsad ülesanded, mis on püstitatud NSV Liidu rahvamajanduse arendamise 1965. aasta riiklikus plaanis. Neid ülesandeid saab lahendada üksnes siis, kui täiustada meie tööstiili ja -meetodeid, loobuda sellest, mis kisub meie töötajaid eemale, neile partei ja valitsuse poolt pandud otseste ülesannete täitmisest.“ (RH, nr 13, 17.01.65).

Valimisse sattunud tekstidest oli vaid mõni üksik kirjutatud nii öelda ilukirjanduslikus võtmes, suurem enamus tekste kirjutati konkreetset ja fakte välja tuues.

3.4 Rubriigi tekstide teemapõhine põhjalikum käsitlus

Järgnevalt analüüsib töö autor seda, kuidas kajastati „Päevateemal“ rubriikide tekstides magistrিতöö jaoks olulisi teemasid – keskkonda, teadust ja tehnoloogiat.

Kui keskkond oli teema, millest ei kirjutatud „Päevateemal“ rubriigi tekstides peaaegu, et mitte midagi, siis väga mitmes tekstis kirjutati sellest, kuidas parimate tulemuste saamiseks tuleb teadust ning tööstust omavahel ühendada, et tööstustes töötaksid parimad spetsialistid ja insenerid ning teaduslikel alustel viiksid tööstustes ellu kõiksuguseid uusi plaane, mis aitavad kaasa toodangu kvaliteedi tõusule ning annavad samas võimaluse säästmiseks. Samuti ka seda, et kogu teenindusvaldkond teeks koostööd teadusega.

„Järjest rohkem tungib teadus meie igapäevasesse ellu. Mida toota, kuidas kõige ratsionaalsemalt tooteid valmistada, kuidas kõige otstarbekamalt kaubastamist korraldada ... „ (RH, nr 6, 09.01.65).

Oli tekste, milles mindi väga konkreetseks ning toodi välja uusi lahendusi, mis säästlikumalt majandada aitaksid.

“Abitööliste arvu saab tunduvalt vähendada kõigepealt sisetranspordi ja laomajanduse parema korraldamisega. Elektrotehnika Teadusliku Uurimise Instituudi tootmise ökonoomika ja organiseerimise osakonnas tehtud uurimistöö näitab, et meie ettevõtetes laialdaselt kasutusel

olevad elektrikärud on otstarbekas asendada elektritõstukitega. Teadlaste ettepanekute rakendamine üksnes viies tehases võimaldab säästa 100 000 rubla ja vabastada teistele töödele 54 inimest.”(RH, nr 28, 04.02.65).

Samas oli ka tekste, milles rõhutati sellele, et parimate tulemuste saavutamiseks tuleb omavahel ühendada vana ja uus – vanemate töötajate kogemused ning teaduse ja tehnika uudseimad saavutused.

“Õigesti talitatakse seal, kus ühendatakse vanade meistrite väärtuslikud kogemused teaduse ja tehnika kõige uuemate saavutustega.” (RH, nr 49, 28.02.65).

3.4.1 Keskkond

Keskkond oli teema, millest „Päevateemal“ rubriigi tekstides kirjutati kõige vähem – võiks öelda, et peaaegu üldse mitte. Oli kolm teksti, kus kirjutati maaparandusest, mis liigitub keskkonna teema alla ning üks tekst kus sõna sai kalakaitse inspektor.

„... Kalakaitse inspektor kõneles looduskaitsest, kaladest, puudest ja taimedest.“ (RH, nr 176, 28.07.65).

Nagu eelpool mainitud, siis kolmes tekstis kirjutati maaparandusest: „Algas maaparandustööde hooaeg“ (RH, nr 112, 14.05.65), „Maaparandajad, juba praegu hooga edasi!“ (RH, nr 302, 23.12.65) ja „Maaparandushooaeg haripunktis“ (RH, nr 168, 22.07.66). Väike väljavõte viimasest:

„Tänavune aasta algas erakordselt külma ja sügavlumise talvega ning ka aeglaselt saabunud kevad mõjutas suuresti tööde kulgu. Siiski suudeti kolhooside ja sovhooside käsutusse anda üle 9000 hektari kuivendatud ja ülesharitud maad. Peale selle tehti veel kultuurtehniliste töödega korda üle 2000 hektari kuivendamist mittevajavaid võsastunud ja kiviseid looduslikke rohumaad ning põlde.“ (RH, nr 168, 22.07.66).

3.4.2 Teadus

Teadus ja just selle sidumine teeninduse ja tööstuse arenguga oli Nõukogude ajal väga oluline teema. Kirjutati koostööst teadlastega ning toodi esile eeskujulikke tehaseid selles vallas.

“...Eeskuju tasub võtta ka Kunda tsemenditehasest, kes kvaliteedi tõstmiseks arendab viljakat koostööd teadlastega.” (RH, nr 34, 11.02.65).

„M.I.Kalinini nimelises Tallinna Elavhõbealaldite Tehas räägitakse, et käsil on parajasti toodangu kvaliteedi parandamise abinõude väljatöötamine ja rakendamine Moskva ja Leningradi eesrindlike ettevõtete eeskujul ning töö teadusliku organiseerimise plaani koostamiseks ei jää mahti. Kuid töö teaduslik organiseerimine on ju toodangu kvaliteedi parandamise üks olulisemaid eeldusi, on selle lahutamatu osa.“ (RH, nr 125, 29.05.65).

Toodi esile nimeliselt kommunistliku partei liikmeid, kelle hea töö organiseerimine ning töö teaduslikule alusele viimine on aidanud kaasa töö parendamisele.

„Tallinna Veduridepoo vedurijuht sotsialistliku töö kangeline kommunist R.Kaik kohustus NLKP XXIII kongressi eel hoidma kokku 500 kg diislikütust, millest piisab kolme reisirongi viimiseks Tallinnast Pärnu. Harju rajooni Ravila sovhoosi seatalitaja kommunist V.Koroleva tuli mullu oma rajoonis sigade nuumamisel ja sealihha tootmisel paremate hulka, tema nuumikud andsid aasta jooksul ligi 90 tonni juurdekasvu. Paljudes ettevõtetes on kommunistide algatusel hakatud tööd organiseerima teaduslikul alusel. Niisuguseid näiteid võiks tuua väga palju.“ (RH, nr 9, 12.01.66).

Töö teaduslikule alusele viimise tähtsust märgiti nii NLKP XXIII kongressi direktiivide projektis, kui NLKP märtsi- ja septembripleenumil. Pidevalt rõhutati seda, et majanduse juhtimise teaduslikele alustele üleviimine on ülimalt oluline.

„Nõukogude töötajad arutavad asjalikult NLKP XXIII kongressi direktiivide projekti ja kiidavad selle üksmeelselt heaks. Paide rajooni „Ühenduse“ kolhoosi partei-algorganisatsiooni lahtisel koosolekul kriipsutasid sõnavõtjad alla eriti seda kohta direktiivide projektis, kus räägitakse maade kvaliteedi hindamisest, teaduse osatähtsuse tõstmisest põllumajanduses ja kapitaalmahutuste suurendamisest. Linnade ja rajoonide üleeile alanud partei ja majandusaktiivi koosolekutel märgiti, et uue viie aasta plaani direktiivide projekt hämmastab ülesannete mastaabiga, kuid need on täiesti reaalsed ülesanded. Direktiivide projektis avaldub majanduse juhtimisele sügavalt teaduslik lähenemine, mis on NLKP Keskkomitee märtsi- ja septembripleenumi loogiline jätk.“ (RH, nr 59, 12.03.66).

Selle jaoks, et kõikide vajalike tööde tegemise osas oleks arvestatud teaduse saavutustega ning et kõik tehtavad otsused tugineksid kaasaja teadusel, paluti appi ka erinevaid teadusinstitute.

“Kuna NLKP Keskkomitee maipleenumi materjalidest saadi just konkreetne selgus edasiste ülesannete ja vajalike tööde ulatuse kohta, asuti perspektiiviplaani koostamisele. Et selles oleks arvestatud teaduse saavutusi ja et see tugineks kaasaja teadusele, selleks paluti appi Eesti Maaviljeluse ja Maaparanduse Instituudi töötajaid.” (RH, nr 194, 21.08.66).

Oli ka tekste, kus kritiseeriti seda, et mitte kõikides ettevõtetes ei ole viidud tööd ja tegemised teaduslikule organiseeritusele.

„Tänase päeva jaoks tähendab töö teaduslik organiseerimine eeskätt süstemaatilist, plaanipärast tööd, tootmise ja juhtimise organiseerimise täiustamist, sealjuures sidemete nägemist ja kompleksust küsimuste lahendamisel. Kuid kaugeltki mitte kõikides ettevõtetes pole töö teaduslikule organiseerimisele kui juhtimise püsivale funktsioonile antud tema õiget kohta. Nii mõnigi kord on veel tegutsemise ajendiks ministeeriumi käsk, et igas ettevõttes peavad kõnesolevad plaanid olema. Niisugusest suhtumisest algavad ka vead töö teadusliku organiseerimise abinõude väljatöötamisel ning venitamised plaanide elluviimisel, mis üksnes diskrediteerib töö teaduslikku organiseerimist.“ (RH, nr 278, 01.12.66).

Töö teaduslikule alusele viimisel pöörati tähelepanu ka ohutustehnikale ning töö tervishoiule.

„Kiiret lahendamist nõudev probleem on töö teadusliku organiseerimise sidemed tootmiskultuuri, ohutustehnika ja ratsionaliseerimisega.“ (RH, nr 278, 01.12.66).

„...Meie töö teadusliku organiseerimise plaanides on psühho-füsioloogilised aspektid kahjuks ikka veel tagaplaanil või hoopis kõrvale jäänud.“ (RH, nr 278, 01.12.66).

Kirjutati sellest, kuidas tööstuse teaduslikule alusele viimine aitab kaasa sellele, et võimalikult väikeste kuludega saaks võimalikult hea tulemuse.

„Töö teadusliku organiseerimise plaani alusel suureneb seppade ja stantsijate tööviljakus suhteliselt väga väikeste kuludega vähemalt viiendiku võrra ning ainuüksi kuue töötaja kohta säästetakse aastas üle 2000 rubla.“ (RH, nr 125, 29.05.65).

Aastatel 1965 ja 1966 toimus tööstustes töö teaduslikule organiseerimise praktikasse rakendamine ja sellest tegevusest ka väike kokkuvõte.

„Jõuab lõpule tööstuses töö teadusliku organiseerimise praktikasse rakendamise teine aasta meie vabariigis. Esimestest sammudest üksikutes tehastes ja vabrikutes oleme jõudmas kõiki tööstusettevõtteid haarava süsteemini. Töö teadusliku organiseerimise insenere on meil 125 ettevõttes kokku juba üle kahesaja. Töö teadusliku organiseerimise plaanide ja abinõude väljatöötamisest ning rakendamisest on osa võtnud ettevõtete tuhanded töötajad, alates töölistest ning lõpetades peainseneride ja direktoritega.“ (RH, nr 278, 01.12.66).

Saame lugeda, et suur töö tööstuse teaduslikule organiseerimisele üleminekule on juba kenasti tehtud, kuid selle jaoks, et jõutakse kõiki tööstusettevõtteid haarava süsteemini on veel minna.

3.4.3 Tehnoloogia

Kolmest põhiteemast – keskkond, teadus ja tehnoloogia olid enim kajastatud tehnoloogia teemad. Mõistet "tehnoloogia" otseselt sellel perioodil ei kasutatud, sest tehnoloogia all mõisteti uuendust ja progressi, mis kuulus põhiliselt tööstuse valdkonda. Seega on ka paljud allolevad näited just tööstuse ja sealsete uuendustega seotud.

“Iga uut saavutust ja sammu tehnikas tuleb hoida ja toetada nii, nagu hoolas aednik kaitseb tärkavaid taimi.” (RH, nr 49, 28.02.65).

Oli tekste, kus toodi välja konkreetsed tehnilised abivahendid, mis on kaasa aidanud töö kiiremaks ja paremaks tegemiseks ning väga palju kirjutati erinevate tööloikude mehhaniseerimisest ja sellest, kuidas uut tehnikat rakendada.

„Võsa koristamisel mõeldagu eeskätt selle töö mehhaniseerimisele ... Mitme aasta kogemused kinnitavad, et võsa saab mehhanismidega edukalt koristada just talvekuudel. Tuntumaks mehhanismiks on võsalõikaja.“ (RH, nr 302, 23.12.65).

„Tööviljakuse suurendamisel on otsustavat osa etendanud mehhaniseerimine ja automatiseerimine. Kui 1958. aastal oli Rahvamajanduse Nõukogu ettevõtetes 66 mehhaniseeritud vooluliini ja 6 automaatliini, siis käesoleva aasta alguseks oli neid vastavalt 365 ja 135. Komplekselt mehhaniseeritud jaoskondade ja tsehhide arv ulatub praegu 128-ni, s.o. ületab 1958. aasta taseme rohkem kui 5-kordselt.“ (RH, nr 28, 04.02.65).

“Baltikas” on palju tehtud ka tööde mehhaniseerimisel. Ettevalmistustsehhis on roobastee, millel hakkab liikuma tõstuk, mis aitab kangaid uue konstruktsiooniga riulitele panna. Vabriku mehhaanikatöökojas on organiseeritud väike mehhaniseerimisvahendite tootmine.” (RH, nr 175, 27.07.65).

“...Järelikult peab tööstus tööviljakuse tõstmisega endale ise töökäsi vabastama. Suuri võimalusi pakub selleks abitööde mehhaniseerimine, sest üldiselt tehakse ligi kolm neljandikku abitöödest käsitsi.” .“ (RH, nr 28, 04.02.65).

“...Põlevkivikaevurid asetavad selleks pearõhu uue tehnika rakendamisele. Tartu põllutöömashinate tehases “Võit” oodatakse tööviljakuse kasvu detailide grupiviisilise töötlemise tehnoloogia kasutuselevõtmisest. Ettevõtetes on tärganud elav huvi töökoha teadusliku organiseerimise vastu.” (RH, nr 34, 11.02.65).

Sõnapaar “tehniline progress” käis läbi väga mitmest pealkirjast (näiteks: *Tehniline progress peab etendama veelgi suuremat osa.* (RH, nr 196, 20.08.65) ning tekstist.

“LOENDAMATUD NÄITED KINNITAVAD, ET TEHNILINE PROGRESS VABARIIGI ETTEVÕTETES TEEB VÕIDUKÄIKU, KUID SIINGI LEIDUB RESERVE, KUI PAREMINI RAKENDADA MATERIAALSE HUVI PÕHIMÕTET.” (RH, nr 100, 29.04.65).

“Tehniline progress peab toodangu suurendamisel ja kvaliteedi parandamisel etendama edaspidi veelgi suuremat osa. Praegu ongi üks põhipuudusi, et uue tehnika rakendamise plaanid ei pea küllaldaselt silmas kvaliteedi parandamise nõudeid.” (RH, nr 196, 20.08.65).

“Tehniline progress on teadlaste, inseneride, leiutajate, ratsionaliseerijate ja paljude tublide töömeeste suure ja armastusega tehtava töö vili.” (RH, nr 49, 28.02.65).

“...Pidevalt on vaja jälgida tehnilise progressi arengutendentse ja neid operatiivselt ennetada.” (RH, nr 201, 26.08.65).

Leidus ka selliseid tekste, kus toodi välja tehnoloogiaga seotud probleeme ja puudusi.

„Võsalõikajaga tööl on küll tihti puudusi: temaga saab rahuldavaid tulemusi seal, kus maapinnal ei esine kive, s.o. põhiliselt kergetel turvasmuldadel“. (RH, nr 302, 23.12.65).

“...Eriti vajavad toiduainete tööstuse ettevõtted nii juhtivate organite kui ka teadlaste abi toodangu kvaliteedi parandamiseks...” (RH, nr 237, 07.10.65).

“Praegu määratakse vabariigi tööstusettevõtetes kindlaks toodangu tehnilist taset ja töötatakse välja abinõusid toodangu kvaliteedi parandamiseks.” (RH, nr 201, 26.08.65).

„...Kõikides meie ettevõtetes ja majandites on veel kasutamata reserve, seepärast on kommunistide kohus olla loovate otsingute ja tehnilise progressi eestvedajateks.“ (RH, nr 9, 12.01.66).

“Üksikutes ettevõtetes ei täidetud kõiki tootmisülesandeid, nagu väljalastavate toodete nomenklatuur, omahind ja kasumiplaan, toodangu kvaliteedi näitajad, tööviljakuse plaan jne. Seda tingisid seadmete puudulik kasutamine, ebarütmiline toodangu väljalase, suured ajakaod tööseisakute ja toodistsipliini rikkumiste tõttu, abitööde nõrk mehhaniseerimine, eesrindlaste kogemuste ebaküllaldane levik, kaadri voolavus jt. puudused.” (RH, nr 282, 30.11.65).

Uue tehnika kasutuselevõtt tööstustes ning tootmiste teaduslikule alusele viimine oli 1965. – 1966. aastal väga aktuaalne teema. Samas mõeldi ka sellele, et kas ettevõtetes on üldse loodud kõik vajaliku tingimused tehnilise progressi loomiseks.

“Sama oluline on kas tööstusettevõtetes on loodud vajalikud tingimused tehnilise progressi loomiseks ja tootmisse rakendamiseks, s.t kas on olemas konstrueerimisbürood, laboratooriumid, töökojad, katsebaasid jms” (RH, nr 49, 28.02.65).

“Loomulikult on kergem töötada nendes ettevõtetes, kus juhtijad on laia tehnilise silmaringiga ning juba aastaid suunavad kogu insener-tehnilise personali süstemaatilisele teaduslik-tehnilise informatsiooni läbitöötamisele.” (RH, nr 201, 26.08.65).

“Uue tehnika tootmisse rakendamisel on tarvis ka teadlasi kaasa tõmmata. Selleks näiteks muudetakse Elektrotehnika Teadusliku Uurimise Instituudi töösuunda, kes hakkab senisest tunduvalt rohkem tegelema Rahvamajanduse Nõukogu tööstuse, esmajärjekorras masina- ja aparaadiehituse, tootmise organiseerimise, mehhaniseerimise ja automatiseerimisega.” (RH, nr 49, 28.02.65).

“...Samal ajal on ettevõttes vaja valmistuda töötamiseks uutes tingimustes ning täielikult rakendada kõiki olemasolevaid võimalusi põhifondide kasutamise parandamiseks, tehnilise progressi kiirendamiseks ja kvaliteedi tõstmiseks.” (RH, nr 252, 24.10.65).

“...Kas uute näidiste, uute aparaatide tootmise alustamiseks on käes vajalik dokumentatsioon ja kas nende tootmine on tagatud materjalide ja komplekteeritavate detailidega ning kas varustusplaan tervikuna on kooskõlas tootmise ja uue tehnika rakendamise plaaniga.” (RH, nr 279, 26.11.65).

Nõukogude võimu jaoks oli ülimalt oluline, et kõik pleenumi otsused jõuaksid iga nõukogude inimeseni.

“On tähtis, et iga nõukogude inimene mõistaks hästi, millest on dikteeritud pleenumi otsused, missugust osa need peavad etendama tööstuse ja kogu majanduse edasiarendamises ning rahva ainelise heaolu tõstmises.” (RH, nr 276, 23.11.65).

“Kui me kõigi jõududega toetame uut tehnikas, siis tagame kõige lühema aja jooksul tööstuse toodangu tehniliste ja majanduslike näitajate tõstmise maailma parimate toodete vastavate näitajate tasemele.” (RH, nr 49, 28.02.65).

Kui mõni tööstuses kasutusele võetud uuendus osutus eriti edukaks, siis ei hoitud kiitusega tagasi.

“Vabariigi ettevõtete edusammud uue tehnika ja tehnoloogia rakendamisel on leidnud üleliidulistki tunnustust. Hiljuti määrati Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogule

ratsionaliseerimis- ja leiutustegevuse arendamise eest Donetski Rahvamajanduse Nõukogu järel teine koht.” (RH, nr 196, 20.08.65).

Selle jaoks, et ettevõtted uuendused vastu võtaksid, tehti parteiorganisatsioonide poolt erinevaid plaane, mille elluviimisega tööstuste juhid tegelema pidid.

“...Kohustuste täitmise tagamiseks töötatakse välja toodangu tehnilise taseme, kvaliteedi parandamise, töökindluse tõstmise ja eksploatatsiooniea pikendamise abinõude üksikasjaline plaan. Nimetatud plaani tähtsamad üritused lülitatakse uue tehnika rakendamise aastaplaanidesse.” (RH, nr 92, 20.04.65).

”NLKP Keskkomitee septembripleenum töötas välja tööstuse juhtimise parandamise, planeerimise täiustamise ja majanduslikustimuleerimise intensiivistamise uued abinõud, mis avaldavad suurt mõju ka toiduainete tööstuse edasisele arendamisele.” (RH, nr 237, 07.10.65).

“...Nüüd hakatakse vahetult ettevõtetes välja töötama ja lõplikult kinnitama paljusid plaaninäitajaid, kavandama tootmise laiendamise ja uue tehnika juurutamise perspektiive.” (RH, nr 276, 23.11.65).

Esile tõsteti selliseid ettevõtteid, kus tehnoloogilise uuendusi võeti meelsasti vastu.

” Loomulikult on kergem töötada nendes ettevõtetes, kus juhtijad on laia tehnilise silmaringiga ning juba aastaid suunavad kogu insener-tehnilise personali süstemaatilisele teaduslik-tehnilise informatsiooni läbitöötamisele.” (RH, nr 201, 26.08.65).

Samuti toodi välja, et selle jaoks, et kõik uuendused saaksid kasutusse võetud on tarvis majandusjuhtide piisav kvalifikatsioon ja teadmiste pagas.

„...Majandusjuhi jõud on tehnika ja ökonoomika põhjalikus tundmises, oskuses arvestada, majandada ratsionaalselt, teaduslikul alusel, kasutades seejuures maksimaalselt kõiki tema käsutuses olevaid hoobasid tootmise täiustamiseks.” (RH, nr 9, 12.01.66).

4 JÄRELDUSED JA DISKUSSIOON

Viimases peatükis on jaotatud kaheks osaks – esmalt järeldused uuringu tulemuste kohta, seejärel uurimistöös kasutatud meetodi kriitika ning mõningad mõtted, suunad ja soovitused edasiseks uurimistööks.

4.1 Uurimistöö järeldused

Uurimistöö tulemustest selgub, et 1965.-1966. aasta Rahva Hääle rubriigi „Päevateemal“ tekstides kirjutati põhjalikumalt uuritavatest teemadest kõige rohkem tehnoloogia teemadel, palju kirjutati teadusest ja eriti teaduse ja tehnoloogia ühendamisest. Teema, mis ei leidnud peaaegu üldse kajastamist oli keskkond.

Magistritöö eesmärgiks oli leida vastus järgnevatele konkreetsematele uurimisküsimustele, millele otsis töö autor vastust Rahva Hääle 1965-1966 rubriigi „Päevateemal“ tekstide näitel:

1. Millistest teemadest kirjutati „Päevateemal“ rubriigi tekstides aastatel 1965 ja 1966 üldiselt? Millised neist teemadest olid teistega võrreldes enim esindatud?
2. Kelle vaated olid peamiselt rubriigi „Päevateemal“ tekstides esindatud?
3. Milline oli „Päevateemal“ tekstide sisu emotsionaalsus ning missugune oli teksti sõnumi vorm?
4. Kuidas ja milliseid väljendeid kasutades kirjutati teaduse, keskkonna ja tehnoloogia teemadest juhtkirja funktsiooni täitnud tekstides rubriigis „Päevateemal“?

Analüüsides rubriikide tekste sai töö autor ülal kirja pandud küsimustele ka vastused. Üldised teemad, millest „Päevateemal“ rubriigi tekstides kirjutati olid põllumajandus, parteijuhtimine, haridus, tehnoloogia, teenindus, kultuur, teadus, töölised, keskkond ja erinevad varia alla kuuluvad teemad. Selgelt populaarseim teema, mida tekstides kajastati oli kõik põllumajandusega seonduv – seda nii 1965. kui ka 1966. aastal.

Valimisse kuulunud tekste analüüsid oli aru saada, et kõige enam edastati partei poolseid nõuandeid, soovitusi, käske ja ettekirjutusi. Mõne rubriigi teksti alla oli kirja pandud ka kirjatüki autor, kuid enamus tekstidest oli siiski avaldatud anonüümselt.

Rubriigi „Päevateemal“ tekstid olid sisu poolest enamalt jaolt informatiivsed ja kirjutatud peamiselt käskivas toonis. Eriti tähtsaid osi tekstis, mida sooviti väga rõhutada, kirjutati teksti alguses lõpus või keskel trükitähtedega. Oli palju selliseid tekste, mis olid kirjutatud kritiseerivalt, mitte negatiivselt vaid siis just näiteks mingisugustele puudustele või puudujääkidele viidates. Töö autorile jäi tekste läbi töötades silma ka see, et kui tekstis midagi või kedagi kritiseeriti, siis sellele eelnes või järgnes sama teema kohta positiivse välja toomine. Samuti leidsid ka selliseid tekste, kus näiteks mingisugused puudused toodi välja väga otsekoheselt, nimetades konkreetselt kolhoose nimepidi, kus puudused leiti. Vormiliselt olid rubriigi „Päevateemal“ tekstid võrdselt konkreetsed (ehk otsekohese väljaütlemisega), hinnanguid andvad, analüüsivad ja faktipõhised.

Keskkond oli teema, millest „Päevateemal“ rubriigi tekstides ei kirjutatud peaaegu et üldse mitte. Olid mõned tekstid, täpsemalt oli neid kolm, kus kirjutati maaparandusest. Maaparandus oli aktuaalne teema, kuna õigel ajal kuivendatud ja kultuurtehniliselt korda tehtud rohumaad ja põllud olid kolhooside ja sovhooside jaoks väga olulised.

Tööstuste teaduslikule alusele viimine oli rubriigi „Päevateemal“ tekstides korduvalt mainitud. Kirjutati koostööst teadlastega ning toodi esile eeskujulikke ettevõtteid, kes selles osas teistele eeskujuks olid. Töö teaduslikule alusele viimise tähtsust rõhutati nii NLKP XXIII kongressi direktiivi projektis kui NLKP märtsi- ja septembripleenumil. Valituse poolt oli selgelt ette kirjutatud, et töö teaduslikule alusele viimine on ülimalt oluline ja see aitab kaasa töö kvaliteedi parendamisele. Rõhutati seda, et kõikide vajalike tööde tegemise osas oleks arvestatud teaduse viimaste saavutustega ning tööd ja tegemised oleksid teaduslikult organiseeritud. Töö teaduslikule alusele viimisega sooviti kaasa aidata sellele, et parima tulemuse saaks võimalikult väikeste kuludega. „Töö teaduslik organiseerimine“, „töö teaduslikule alusele viimine“, „töö teadusliku organiseerimise plaanid“ jne – need on väljendid, mis olid kirjas paljudes rubriigi tekstides.

Kolmest põhiteemast, milleks olid keskkond, teadus ja tehnoloogia, kajastati „Päevateemal“ rubriikide tekstides kõige rohkem tehnoloogia ja tööstuse teemasid (mõistet "tehnoloogia" otseselt ei kasutatud, sest tehnoloogia all mõisteti uuendust ja progressi, mis kuulus põhiliselt tööstuse valdkonda.). Oli selliseid tekste, kus toodi välja uusi tehnilisi abivahendeid, mis tööd kergendasid (näiteks võsalõikaja). Samuti kirjutati palju sellest, kui oluline on võimalikult paljude tööde ja tööloikude mehhaniseerimine ning automatiseerimine, mis aitaks kaasa tööviljakuse

suurendamisele. Kirja pandi mitmeid konkreetseid näiteid edukast töö mehhaniseerimisest (näiteks „Baltika“ tehas, kus on kasutusel roobasteel liikuv tõstuk, millega kangaid konstruktsiooniga riiulile panna). Erinevate tööde mehhaniseerimise ja automatiseerimisega sooviti vabastada abitöödelt ka mitmeid abikäsi, keda siis kasutada tähtsamate tööde tegemisel. Sõnapaar „tehniline progress“ oli esindatud mitmes tekstis ja ka mõnes pealkirjas. See näitab, kui tähtis oli Nõukogude valitsusele tehnoloogia areng, et jõuda oma toodanguga maailma parimale tasemele. Leidsid ka selliseid tekste, kus kirjutati tehnoloogiaga seotud puudustest ja probleemidest. Näiteks juba eelmainitud võsalõikaja – millega saab rahuldavaid tulemusi vaid sellisel maapinnal, kus ei ole kive. Kui mõni tööstuses või tootmises kasutusele võetud uus tehnoloogia osutus eriti edukaks, siis toodi tunnustused konkreetsetelt välja. Samuti tõsteti esile selliseid ettevõtteid, kus tehnoloogilised uuendused võeti hea meelega kasutusse.

Töö autori arvates mõjutasid kindlasti tekstide sisu ning teemade kajastamise osakaalu mitmesugused 1965 ja 1966 aastal toimunud, neile aastatele eelnenud ning järgnenud sündmused. Näiteks 1965. aasta oli 1959-1965 seitseaastaku viimane aasta. Sellel ajajärgul toimus NSV Liidus tööstuse ja ehitustegevuse juhtimise reform (Pihlamägi, 2013: 115). Seega oli töö autoril alust arvata, et meedias kajastatakse tehnoloogia, teaduse ja keskkonnaga seonduvaid teemasid. Samamoodi oli NLKP XXIII kongress 1966 aasta suursündmus, millele eelnevalt kajastati palju olulisi igapäeva teemasid, toodi esile parteikomisjoni poolt ette nähtud tegevuste saavutustest ja kõikidest kordaminekustest. Kongressile järgneval ajaperioodil leidsid tekstides kajastust uued plaanid, nõudmised ja ootused.

4.2 Meetodi kriitika ja soovitused edasiseks uurimiseks

Käesolevas magistritöös kasutas töö autor uurimismeetodina kvalitatiivset sisuanalüüsi. Meetodi positiivsete aspektidena tuuakse välja seda, et kvalitatiivne analüüs on tundlik ja täpne ning tähelepanu on võimalik pöörata ka harva esinevatele või unikaalsetele nähtustele tekstis, kuna analüüs on tekstipõhine (Kalmus jt, 2015).

Selle uurimismeetodi miinusena võib välja tuua, et uurimistulemusi ei ole võimalik faktipõhiselt kinnitada ning uurimistulemused ei pruugi olla seetõttu usaldusväärsed, kuna analüüsi kirjutab uurija enda teadmiste, arusaamade ja tõlgenduste põhjal ning seetõttu võib iga uurija analüüs samade teemade kohta olla erinev. Kalmus jt (2015) toovad samuti välja, et kvalitatiivne

sisuanalüüs ei võimalda erinevaid tekste täpsetel alustel võrrelda ning sellise meetodiga oleks väga keeruline töötada suurte valimitega, kus saaksid koos töötada mitu uurijat.

Töö autori arvates võiks antud teemat kindlasti võimalusel edasi uurida, kuna praeguse magistritöö maht, liiga piiritletud valim ja valitud uurimismeetod ei andnud võimalust teha rohkem üldistavaid ja täpsemaid järeldusi. Ajalehtede tekstide uurimine ja nende sisusse põhjalik süvenemine annab töö autori arvates hea ülevaate ja peegelduse Nõukogude elust. Iga uurija tõlgendab andmeid kvalitatiivse analüüsi käigus kindlasti natuke erinevalt ning iga selline erinev tõlgendus annab ajakirjanduse ajaloole midagi juurde. Töö autor, omamata väga täpseid teadmisi Nõukogude ajaloo taustast, lähenes tekstidele oma vaatenurgast. Kui sama teemat uuriks mõni ajaloolane või siis isik, kes on just Nõukogude perioodiga väga täpselt kursis, siis töö autor usub, et sellist uurijat huvitaks kindlasti rohkem faktoloogia või ajastu käsitus tekstides.

Edasise uurimise käigus tuleks kindlasti võimalusel uurida tervet ajalehte, mitte piirduda ainult ühe rubriigi tekstidega. Või kui siiski uurida ainult ühe kindla rubriigi tekste võiks seda teha näiteks diskursusanalüüsi või mingit muud kvalitatiivse sisuanalüüsi alam meetodit kasutades. Kindlasti annaks analüüsi sellisel juhul täiendada rohkemate kinnitavate näidetega.

KOKKUVÕTE

Käesolevas magistritöös uuris töö autor „Päevateemal“ rubriikide tekste, mis ilmusid ajalehes Rahva Hää, aastatel 1965 ja 1966. Töö autorile on Nõukogude periood ja tollane elu alati väga huvi pakkunud. Sellega seondult sai magistritöö ajaliseks raamiks valitud just Nõukogude ajastu. Samuti andis see valik võimaluse lisada omapoolne panus Ühiskonnateaduste instituudis käimasolevasse Eesti Teaduseagentuuri poolt finantseeritud projekti PRG 346, mille üheks uurimisvaldkonnaks on analüüsida, kuidas väljendus tehnoloogia-, teaduse- ja keskkonnatemaatika innovatsioon ning entusiasm erinevate riikide meediatekstides, mistõttu keskendus ka töö autor enamalt just nendele teemadele. Projekti PRG 346 raames on läbi viidud Nõukogude perioodi eestikeelse ajakirjanduse kvantitatiivne uuring. Töö autori viis uuringu läbi kasutades kvalitatiivset sisuanalüüsi andes nii võimaluse näha ka numbrite taha.

Käesoleva magistritöö eesmärgiks on saada teada, kuidas kirjutati Nõukogude Eestis teadusest, keskkonnaprobleemidest ja tehnoloogilistest uuendustest: millised teemad, võtmesõnad, väljendid, argumentatsioonid olid aktuaalsed.

Esimesele uurimisküsimusele vastuse saamiseks ning üldise ülevaate andmiseks kasutas töö autor valimina kõiki 1965. ja 1966. aastal ilmunud „Päevateemal“ rubriigis ilmunud tekstide pealkirju ja esimesi lõike (kokku 310 pealkirja ja esimest lõiku – 182 aastast 1965 ja 128 aastast 1966). Ülejäänud uurimisküsimustele vastuste leidmiseks kasutas töö autor selektiivset valimit ning valimi moodustasid need „Päevateemal“ rubriikide tekstid mille pealkirjas või esimeses lõigus sisaldus tehnoloogia, teaduse või keskkonna temaga märksõna (märksõnad on välja toodud töös tabelis 1). Lõpliku valimi moodustasid 82 rubriigi teksti – 58 teksti aastast 1965 ja 24 teksti aastast 1966 ning enim oli valimisse sattunud tekstides kajastatud tehnoloogia teemat. Uurimismeetodina kasutas töö autor käesolevas magistritöös kvalitatiivset sisuanalüüsi.

Tulemuste parema terviku nägemiseks koostas töö autor esmalt kodeerimisjuhendi, mille alusel moodustas kodeerimistabeli, millest saadud andmeid sai kasutada töös pseudokvantitatiivsete hinnangute andmiseks (näiteks „enamasti“, „mitte üldse“ jne).

Tulemuste ja järelduste osas toob töö autor koos ilmestavate näidetega vastused magistritöös püstitatud uurimisküsimustele. Teemade ring, millest „Päevateemal“ rubriigi tekstides kirjutati, oli lai. Keskseteks teemadeks olid põllumajandus, haridus, tööstus ning riigijuhtimisega seonduv. Käesoleva magistritöö raames uuritud teemadest kirjutati enim tehnoloogia teemadel, vähem teadusest ning peaaegu üldse ei mainitud keskkonda puudutavaid teemasid. Kõige enam edastati tekstide kaudu partei poolseid nõuandeid, soovitusi, käske ja ettekirjutusi. Rubriigi „Päevateemal“ tekstid olid oma sisu poolest enamasti informatiivsed ja kirjutatud pigem käskivas toonis. Vormiliselt olid rubriigi „Päevateemal“ tekstid võrdselt konkreetsed (ehk otsekoheste väljaütlemisega), hinnanguid andvad, analüüsivad ja faktipõhised.

Keskkonna teemal ei kirjutatud „Päevateemal“ rubriigi tekstides peaaegu et üldse mitte. Maaparandus oli ainuke keskkonnaga seotud teema, millest oli kirjutatud kolm teksti. Küll aga kirjutati päris palju teadusest ja just tööstuse teaduslikule alusele viimisest ning töö teaduslikult organiseerimisest.

Kolmest põhiteemast kõige enim kajastatud oli tehnoloogia ja tööstuse teema (mõistet "tehnoloogia" otseselt ei kasutatud, sest tehnoloogia all mõisteti uuendust ja progressi, mis kuulus põhiliselt tööstuse valdkonda.). Kirjutati töö mehhaniseerimisest ja automatiseerimisest, uutest kasutusele võetud tehnikatest, puudustest ja probleemidest tehnoloogia vallas ning kiideti edukaid ettevõtteid, kus tehnoloogilised uuendused olid edukalt kasutusele võetud.

Väljendid ja sõnapaarid – „tehniline progress“, „töö teaduslik organiseerimine“ ja „töö teaduslikule alusele viimine“ olid esindatud väga mitmes rubriigi „Päevateemal“ tekstis aastatel 1965 ja 1966.

SUMMARY

The representation of technology, science and environment topics in the section of „Päevateemal“ in the newspaper “Rahva Hääl” during 1965 and 1966

In this master's thesis, the author studied the texts in “Päevateemal” column, which appeared in the “Rahva Hääl” newspaper in 1965 and 1966. The author of the thesis has always been specially interested in the Soviet period and life at that time. In connection with this, the Soviet era was chosen as the time frame for the master’s thesis. This choice also provided an opportunity to contribute to the ongoing PRG 346 project, funded by the Estonian Research Council at the Institute of Social Sciences. One of the research areas is to analyse how the innovation and enthusiasm of technological, scientific and environmental subjects were reflected in media texts in different countries, which is why the author of the research also focused more on the above topics. Within the framework of the PRG 346 project, a quantitative study of the Estonian-language press in the Soviet period has been carried out. The author of the work conducted the research using qualitative content analysis, thus giving the chance to see behind the numbers.

The purpose of this master’s thesis is to understand the style and key points used to describe environmental problems and technological innovations in Soviet Estonia: which topics, key words, expressions, arguments were newsworthy.

Aiming to answer the first research question and give a general overview, the author used as a sampling all the titles and first paragraphs of the texts published in 1965 and 1966 in “Päevateemal” column (310 titles and first paragraphs – 182 from the year of 1965 and 128 from 1966). The author used a selective sampling to find answers to the rest of the research questions, and the sampling consisted of those texts in “Päevateemal” column that contained a technology, science, or environmental keyword in the title or first paragraph (the keywords are listed in Table 1). The final sampling consisted of texts of 82 columns – 58 texts dated 1965 and 24 texts dated 1966, where most of the selected texts covered the topic of technology. In this master’s thesis, the author applied qualitative content analysis as a research method.

To visualise a better set of results, the author first compiled a coding guide, which formed a coding table, the data from which could be used to make pseudo-quantitative estimates in the work (e.g. “mostly”, “not at all”, etc.).

Regarding the results and conclusions, the author of the work gives answers to the research questions raised in the master’s thesis together with illustrative examples. The range of topics covered in the texts of “Päevateemal” column was wide. The major topics included agriculture, education, industry and governance. Regarding the topics studied in this master’s thesis, most often columns were written on technology, less on science, and almost no mention was made of environmental issues. The advice, recommendations, orders and precepts of the Party were mostly communicated through the texts. The texts on “Päevateemal” were mostly informative in their content and written in a rather commanding tone. Formally, the texts of the “Päevateemal” column were equally specific (or even straightforward), evaluative, analytical, and fact-based.

The environmental issues were hardly covered in the texts of “Päevateemal” section. Land reclamation was the only environmental subject on which three texts were written. However, pretty much attention was paid to science and about putting industry on a scientific footing and organising work scientifically.

Of the three main themes, the technology and industry were the most covered (the term “technology” was not actually applied in the common sense as technology was defined as innovation and progress, which mainly belonged to industry). They wrote about the mechanization and automation of work, new technologies, shortcomings and problems in the field of technology, and praised successful companies where technological innovations had been successfully introduced.

The expressions and pairs of words like “technical progress”, “scientific organisation of work” and “putting work on a scientific footing” were represented in a number of texts in “Päevateemal” in 1965 and 1966.

KASUTATUD KIRJANDUS JA TSITEERITUD AJALEHED

Töös tsiteeritud ajalehed

- Abitööde mehhaniseerimine ootab järke. (1965). *Rahva Hää*l, 04. veebruar, lk. 1.
- Esimestest sammudest kõikihaarava süsteemini. (1966). *Rahva Hää*l, 01. detsember, lk. 1.
- ET OLEKS KELLELT NÕUDA. (1965). *Rahva Hää*l, 25. juuni, lk. 1.
- Ilu muutub materiaalseks väärtuseks. (1965). *Rahva Hää*l, 27. juuli, lk. 1.
- Istungimaania vastu. (1965). *Rahva Hää*l, 17. jaanuar, lk. 1.
- Jaanuaris kasvas piimatoodang 44% võrra. (1965). *Rahva Hää*l, 17. veebruar, lk. 1.
- Jubelikingiks vabariigile. (1965). *Rahva Hää*l, 11. veebruar, lk. 1.
- Kollektiivleping on ettevõtte tegevusprogramm. (1965). *Rahva Hää*l, 30. november, lk. 1.
- Kommunisti osa tootmises. (1966). *Rahva Hää*l, 12. jaanuar, lk. 1.
- Kuidas loomad müüdnud saavad? (1965). *Rahva Hää*l, 03. november, lk. 1.
- Kuidas puhkavad meie lapsed? Hästi! (1965). *Rahva Hää*l, 28. juuli, lk. 1.
- Kvaliteet peab olema pidevalt päevakorras. (1965). *Rahva Hää*l, 26. august, lk. 1.
- Kvaliteet, töökindlus, eksploatatsiooniiga. (1965). *Rahva Hää*l, 20. aprill, lk. 1.
- Laudatöö asjad kiiresti joonde! (1966). *Rahva Hää*l, 07. oktoober, lk. 1.
- Maailma parimate standardite tasemele! (1965). *Rahva Hää*l, 10. jaanuar, lk. 1.
- Maaparandajad, juba praegu hooga edasi! (1965). *Rahva Hää*l, 23. detsember, lk. 1.
- Maaparandushooaeg haripunktis. (1966). *Rahva Hää*l, 22. juuli, lk. 1.
- Majandite kommunistid, pilk tootmise tänasele ja homsele. (1966). *Rahva Hää*l, 21. august, lk. 1.
- Olemasolevaid võimalusi on halvasti kasutatud. (1965). *Rahva Hää*l, 04. detsember, lk. 1.

Partei-algorganisatsioonide esmased ülesanded. (1965). *Rahva Hää*l, 23. november, lk. 1.

Teaduslikule alusele. (1965). *Rahva Hää*l, 29. mai, lk. 1.

Tehniline progress peab etendama veelgi suuremat osa. (1965). *Rahva Hää*l, 20. august, lk. 1.

Traktori remondime põllule, mitte aruande jaoks. (1965). *Rahva Hää*l, 29. mai, lk. 1.

Tunda ja toetada uut tehnikas. (1965). *Rahva Hää*l, 28. veebruar, lk. 1.

Tähtsate ümberkorralduste aeg. (1965). *Rahva Hää*l, 24. oktoober, lk. 1.

Töötajate toidulauale. (1965). *Rahva Hää*l, 07. oktoober, lk. 1.

Uurimis- ja õppetöö veelgi elulähedamaks. (1965). *Rahva Hää*l, 09. jaanuar, lk. 1.

Uus tehnika ja materiaalsed stiimulid. (1965). *Rahva Hää*l, 29. aprill, lk. 1.

Valmistuda hästi kongressiks. (1966). *Rahva Hää*l, 12. märts, lk. 1.

Veel enne uut aastat. (1965). *Rahva Hää*l, 26. november, lk. 1.

Viisaastak nõuab sügavamaid teadmisi. (1966). *Rahva Hää*l, 06. juuli, lk. 1.

Äkiline talv ja piimatoodang. (1965). *Rahva Hää*l, 28. november, lk. 1.

Kasutatud kirjandus

Aesma, M. (2005). *Nõukogude tsensuurisüsteemi loomine ja organisatsiooniline väljakujunemine Eesti NSV-s 1940-41 ja 1944-53*. Bakalaureusetöö. Tartu Ülikool, Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond.

Deep transitions, 2021. Kasutatud 20.05.2021. <https://deeptransitions.net/about/>

Eesti rahvusbibliograafia (i.a). *Rahva Hää*l. Kasutatud 06.03.2021
<https://erb.nlib.ee/?kid=10728260>

Geels, F. W. (2004). From sectoral systems of innovation to socio-technical systems: Insights about dynamics and change from sociology and institutional theory. *Research policy*, 33(6-7), 897-920.

Hiio, T. (2020). EESTI LÄHIAJA UURIMINE 21.SAJANDIL. *Acta Historica Tallinnensia*, 26, 103-144), <https://doi.org/10.3176/hist.2020.1.05>

Hennoste, T. ja Kurvits, R. (2019). Eesti ajakirjanduse 100 aastat. Tallinn: Riigikantselei ja AS Postimees Grupp, Post Factum.

Høyer, S., Lauk, E., & Vihalemm, P. (Eds.). (1993). *Towards a civic society: the Baltic media's long road to freedom: perspectives on history, ethnicity and journalism*. Baltic Association for Media Research.

Kalk, K. (2016). *Poliitilise maastiku taasteke ja riikluse kujunemine 1988 – 1991 Rahva Hääle põhjal*. Bakalaureusetöö. Tartu Ülikool, Uusima aja osakond.

Kalmus, V., Masso, A. ja Linno, M. (2015). Kvalitatiivne sisuanalüüs. Kasutatud 11.05.2021 <http://samm.ut.ee/kvalitatiivne-sisuanalyys>

Kanger, L., Sovacool, B. K., & Noorkõiv, M. (2020). Six policy intervention points for sustainability transitions: A conceptual framework and a systematic literature review. *Research Policy*, 49(7), 104072.

Kanger, L., Tinitis, P., Pahker, A-K., Orru, K. (i.a). *Measuring industrial modernity, 1900-2020: Evidence from Australia, Germany, and Russia*. Conference paper.

Kreegipuu, T. (2009). Eesti NSV trükiajakirjanduse parteilise juhtimise üldised põhimõtted. The Soviet Estonian press under the rule of the Communist Party. *Ajalooline Ajakiri. The Estonian Historical Journal*, (1/2): 155-176.

Kreegipuu, T. (2011). *The ambivalent role of Estonian press in implementation of the Soviet totalitarian project*. Doktoritöö. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Kreegipuu, T. (2005). *Nõukogude kultuuripoliitika printsiibid ja rakendused Eesti NSV-s aastatel 1944-1954 kirjanduse ja ajakirjanduse näitel*. Magistritöö. Tartu Ülikool. Eesti ajaloo õppetool.

Kreegipuu, T. (2011). Parteilisest tsensuurist Nõukogude Eestis. Party Censorship in Soviet Estonia. *Methis. Studia humaniora Estonica*, 5(7).

Kurvits, R. (2016). Ajakirjaniku saatus. Inspireeritud raamatust „Brendekenist Peegliini: Eesti ajakirjanduse biograafiline lühileksikon 1689–1940“. *Eesti Akadeemilise Ajakirjanduse Seltsi aastaraamat 2015*. Eesti Akadeemiline Ajakirjanduse Selts.

Kurvits, R. ja Hennoste, T. (2019). 101 Eesti ajakirjanduspala. Tallinn: Kirjastus Varrak.

Laherand, M-L. (2008). Kvalitatiivne uurimisviis. Tallinn: Sulesepp OÜ.

Lauk, E. (1996). *Eesti ajakirjanduse süsteemi kujunemine*. Eesti ajakirjanduse ajaloost X.

- Laur, M., Tannberg, T. ja Piirimäe, H. *Eesti ajalugu IV* (2003). Tartu: Ilmamaa.
- Leito, T. (2020). *Tagasivaated*. Toomas Leito pärijad ja tänapäev.
- Lõhmus, M. (1999). *Toimetamine: kas looming või tsensuur*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.
- Maimik, P. (1994). Eesti ajakirjandus nõukogude tsensuuri all. *Eesti ajakirjanduse ajalugu*.
- Miil, M. (2014). Nõukogude propagandasüsteemi toimimine ajakirjanduse argipraktikate kaudu. *Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus*.
- Mõistlik, A. (2007). *Võimussuhete konstrueerimine nõukogude ajalehediskursuses 1946-1979*. Magistritöö. Tartu Ülikool, Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond.
- Paatsi, V., Metste, K. (2016). *Kas keelata või lubada? Tsensuur Rootsi ajast Eesti taasiseseisvumiseni*. Tartu: Eesti Kirjandusmuuseumi Teaduskirjastus.
- Peegel, J. (1966). *Eesti ajakirjanduse ajaloost I*. Õppevahend žurnalistika eriharu kaugõppijale.
- Peegel, J. (1968). *Ajaleht*. Õppevahend ajakirjanike kvalifikatsiooni tõstmise kursustele. Tartu.
- Pihlak, A. (2017). *Uudisžanri muutused 1990ndate Eesti päevalehtedes Edasi > Postimehe ja Noorte hääl > Päevalehe > Eesti Päevalehe näitel*. Bakalaureusetöö. Tartu Ülikool, Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond.
- Pihlamägi, M. (2013). EESTI NSV TÖÖSTUSE ARENG SEITSEAASTAKUL (1959-1965) RAHVAMAJANDUSE NÕUKOGU REFORMI TAUSTAL. *Acta Historica Tallinnensia*, 19, 115-146, doi: 10.3176/hist.2013.1.05
- Projektist. (i.a). Kasutatud 25.04.2021. <https://suursiire.ut.ee/projektist/>
- Pukk, J. (2014). *Naise representatsiooni muutmine Eesti ajalehtedes 1940. aastal*. Bakalaureuse töö. Tartu Ülikool. Ühiskonnateaduste instituut.
- Reinmann, E. (1971). Lühisõnumite kompositsioonist. *Fakt, Sõna, Pilt. Artikleid ja uurimusi ajakirjanduse ajaloo, teooria ning praktika alalt VI*. Tartu Riiklik Ülikool.
- Rämmer, A. (2014). *Valimi moodustamine*. Kasutatud 29.03.2021 <http://samm.ut.ee/valimid>
- Eesti Entsüklopeedia (2006). *Tsensuur*. Kasutatud 01.04.2021 <http://entsyklopeedia.ee/artikkel/tsensuur2>
- Seiton, K. (2011). *Olemusloo žanriline areng aastatel 1970 – 2010 Edasi, Postimehe ja Tartu Postimehe näitel*. Bakalaureusetöö. Tartu Ülikool, Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut.

- Tankler, L., Tisler, E. (2019). *Meedia ja ühiskond*. Meedia ja mõjutamine. Print Best OÜ.
- Vihalemm, P. (2004). *Meediasüsteem ja meediakasutus Eestis 1965-2004*. Tartu Ülikooli Kirjastus.
- Vihalemm, P. ja R, Kõuts. (2004). Trükisõna ja lugejaskond Eestis 1965-2004. *Meediasüsteem ja meediakasutus Eestis 1965-2004*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 4-7.
- Vihalemm, P. ja M, Lauristin. (2004). Eesti ühiskonna ja meedia muutumine 1965-2004. *Meediasüsteem ja meediakasutus Eestis 1965-2004*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 4-7.
- Vihalemm, P. (1976). Hoiakud ajaleheteksti vastuvõtul. *Fakt, Sõna, Pilt. Artikleid ja uurimusi ajakirjanduse ajaloo, teooria ning praktika alalt IX*. Tartu Riiklik Ülikool.
- Virkus, S. (2016). Kvalitatiivne sisuanalüüs. Kasutatud 11.05.2021 https://www.tlu.ee/~sirvir/Intervjuu_vaatlus_ja_sisuanals/kvalitatiivne_sisuanals.html
- Õunapuu, L. (2014). *Kvalitatiivne ja kvantitatiivne uurimisviis sotsiaalteadustes*. Kasutatud 29.03.2021 http://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/36419/ounapuu_kvalitatiivne.pdf

LISAD

Lisa 1. Kodeerimisjuhend

Ajaleht Rahva Hääl rubriik "Päevateemal"

A Teksti üldised parameetrid

A1 Kuupäev

A2 Ajalehe number

A3 Pealkiri

A4 Pealkirja tonaalsus

1. Pigem positiivne
2. Neutraalne, tasakaalustatud
3. Pigem negatiivne (kriitiline)
4. Õpetlik
5. Lugema kutsuv
6. Huvitav
7. Nõuandev
8. Käskiv
9. Mitte midagi ütlev
10. Muu

B Teksti sisu

B1 Kelle vaated on tekstis peamiselt esindatud? Kes saab sõna?

1. Ajakirjanik
2. Looduskaitaja, keskkonna/looduse teemadega tegelev inimene
3. Poliitik või valitsuse ametnik (partei töötaja, partei liige, ministrite nõukogu esindaja, ülemnõukogu esindaja, ametiühingu esindaja)
4. Teadlane, teadusega tegelev inimene
5. Tööstuse esindaja (tööline)
6. Tööstuse esindaja (ettevõtte juhtiv töötaja)
7. Tavakodanik
8. Haridustöötaja (õpetaja jne)
9. Kolhoosi/sovhoosi/majandi juhtiv töötaja
10. Kolhoosi/sovhoosi töötaja
11. Tekstist ei ole aru saada, kelle vaated on esindatud, kes on rubriigis kirjutatu autor
12. Muu

B2 Teksti teema? Millest/kellest kirjutatakse?

1. Poliitika/riigijuhtimine üldiselt
2. Kongress
3. Pleenum
4. Keskkond, loodus
5. Tehnoloogia
6. Teadus
7. Tavakodanikud
8. Kultuur
9. Majandus
10. Haridus
11. Põllumajandus
12. Kalandus
13. Kaubandus
14. Ehitus
15. Teenindus
16. Õpilased
17. Tööstus, tootmine
18. Plaani täitmine
19. Töölised
20. Õpetused, suunised
21. Muu

B4 Teksti sisu emotsionaalsus

1. Neutraalne
2. Arutlev
3. Süüdistav
4. Optimistlik
5. Lootusrikas
6. Pessimistlik
7. Üleolev
8. Õpetlik
9. Suunav
10. Nõuandev
11. Kritiseeriv
12. Positiivne
13. Küsimusi tõstatav
14. Informatiivne
15. Käskiv
16. Negatiivne
17. Muu

B5 Teksti sõnumi vorm

1. Faktipõhine
2. Hinnanguline
3. Analüüsiv
4. Ilukirjanduslik
5. Konkreetne/otsekohe väljütlemisega
6. Muu

C Rubriigi teema põhjalikum käsitus

C1 Tehnoloogia (tööstus)

1. Teksti pealkirjas mainitakse tehnoloogiaga seonduvat
2. Teksti esimeses lõigus mainitakse tehnoloogiaga seonduvat
3. Mainitakse tehnoloogiaga tegelevat organisatsiooni või institutsiooni
4. Mainitakse arvamust tehnoloogia uuenduste suhtes
5. Toetatakse tehnoloogia uuenemist
6. Kirjutatakse kaadri koolitamisest
7. Kirjutatakse tehnoloogiaga/tööstusega seonduvatest probleemidest
8. Kirjutatakse uuendustest tehnoloogia/tööstuse sfääris
9. Mainitakse mingit kindlat kasutusele võetud tehnoloogiat, tehnikat
10. Ühtegi üldnimetatust ei mainita
11. Muu

C2 Teadus

1. Teksti pealkirjas mainitakse teadusega seonduvat
2. Teksti esimeses lõigus mainitakse teadusega seonduvat
3. Mainitakse teadusega tegelevat organisatsiooni või institutsiooni
4. Mainitakse arvamust teaduse suhtes
5. Toetatakse teadlast, teadusest kirjutatakse positiivselt
6. Teadusest kirjutatakse pigem negatiivselt
7. Ühtegi üldnimetatust ei mainita
8. Muu

C3 Keskkond

1. Teksti pealkirjas mainitakse keskkonnaga seonduvat
2. Teksti esimeses lõigus mainitakse keskkonnaga seonduvat
3. Mainitakse keskkonnaga tegelevat organisatsiooni või institutsiooni
4. Mainitakse arvamust keskkonna probleemide suhtes
5. Toetatakse keskkonna aktiviste
6. Ühtegi üldnimetatust ei mainita
7. Muu

Lisa 2. Kodeerimistabel

Jrk. nr	Kuupäev	Aja-lehe number	Pealkiri	Peal-kirja tonaal-sus	Kelle vaated on esin-datud? Kes saab sõna?	Teksti peamine teema	Teksti sisu emotsionaalsus	Teksti sõnumi vorm	Tehno-loogia	Teadus	Kesk-kond
1	26.03.1965	71	Suvi koputab uksele	1	6,9	4,5	2,3,8,9,10	1,2,3,5	2,3,6	7	1,2,3
2	14.05.1965	112	Algas maaparandustööde hooaeg	8	6,9	4,5,11,19	2,4,8,9,10,12	1,2,3,5	5,7,8	7	1,2,3
3	29.07.1965	177	Lähme appi heinale!	1,5,6	6,9	4,11,17,19,20	2,3,11,13,14,15	2,5	2,3,7	7	1,2,3,4
4	23.12.1965	302	Maaparandajad, juba praegu hooga edasi!	1,7,8	4	5,6,7,10,17,20	8,9,10,12,14	1,3,5	6	1,2,3,5	6
5	22.07.1966	168	Maaparandushooaeg haripunktis	1,5,7,8	3,4,6	5,6,7,9,17,20	4,6,9,10,12,14	1,3,5	2,3,5,8,9	2,5	6
6	09.01.1965	6	Uurimis- ja õppetöö veelgi elulähedamaks	5	1	5,6,10,17,20	2,5,9,10,12,14	1,2,3,5	1,2,3,5,6,7,9	1,2,3,5	6
7	10.01.1965	7	Maailma parimate standardite tasemele!	1,2,7,8	11	5,6,10,17,19,20	8,9,11,13,15	1,2,5	2,3,6,7,8	1,2,3,5	6
8	10.02.1965	33	Ka tööstus vajab häid füüsikuid	1,8	3,8	1,7	2,4,8,9,10,12,14,15	1,2,3,5	10	2,3	6
9	24.02.1965	45	Pealetung töötaja kadudele	7,8	1,3	11,20	2,5,8,9,10,13,14,15	1,2,3,5	6,7	2	6
10	26.02.1965	47	Elav sõna iga valijani!	1	9	11,20	8,9,10,14,15	1,2,3,5	10	2	6
11	09.03.1965	56	Hakkame kohe seemet puhtima!	1,7,8	6	6,17,20	4,8,10,12,14,15	1,2,3,5	3,4,5,6	1,2,3,5	6
12	18.05.1965	115	Kari läheb välja	1	8,12	1,7,10,16,20	4,5,8,9,10,11,12,14,15	1,5	10	2,3	3

13	29.05.1965	125	Teaduslikule alusele	7	12	10,19,20,21	3,8,9,10,11,14,15	1,2,5	10	2	6
14	28.07.1965	176	Kuidas puhkavad meie lapsed? Hästi!	3	1,3,8	5,10,16,20	3,10,11,13,14,15	1,2,3,5	2,5,7,9	2,3	6
15	12.11.1965	267	Mõeldes maaõpetajale...	5,6	3	3,5,7,9,10,17,19,20	2,8,10,13,14,15	1,3,5	2,3,4,5,6,7,8	2,5	6
16	17.11.1965	271	Põllu ja farmi jaoks tarkust taga nõudma!	9	3	1,2,3,7,17,19,20	8,9,10,11,15	5	10	2,5	6
17	04.12.1965	286	Olemasolevaid võimalusi on halvasti kasutatud	9	4,8	5,6,7,10,11,17,19,20	2,8,11,14,15	3,5	2,3,4,5,6,7	2,3,4,5	6
18	12.01.1966	9	Kommunisti osa tootmises	1,5,6	11	17,19,20	2,3,8,19,11,13,14,15	1,2,5	8,11	7	6
19	12.03.1966	59	Valmistuda hästi kongressiks	9	1,3	7,17,19,20	2,9,10,11,13,15	1,5	7,2,11	7	6
20	06.07.1966	154	Viisaastak nõuab sügavamaid teadmisi	9	3,12	1,17,18,19,20,21	3,10,11,13,14,15	2,5	2,7,11	7	6
21	01.12.1966	278	Esimestest sammudest kõiki haarava süsteemini	1	1,3	5,6,7,10,17,19,20	2,4,8,9,10	2,5	2,3,5,6,7	3,5	6
22	07.01.1965	4	Igal tööpäeval kell 11.05 ...	8	3	2,17,19,20	2,11,14,15	5	2	7	6
23	16.01.1965	12	Miks kirjale ei tulnud vastust	1,4,5,7,8	6	11,19,20	3,11,14,15	1,5	2,3,7	7	6
24	17.01.1965	13	Istungimaania vastu	9	1,6	5,6,9,11,17,18,19,20	4,5,12,14	1,5	4,5,8,9	4,5	6
25	19.01.1966	15	Majanduslik õppus ettevõttes	1	9	11	11,14	1,5	10	7	6
26	01.02.1966	26	Tugevdagem töödistsipliini!	9	3	13,15,17,19,20	2,10,14,15	2,5	2	7	6
27	02.02.1966	27	Uusi rahvatarbekaupu tarbijate soovitude kohaselt	8	3	1	8,9,10,12,14,15	1,5	2	7	6

28	04.02.1965	28	Abitööde mehhaniseerimine ootab järge	5	6	11	2,11,14,15	2,5	2	7	6
29	05.02.1965	29	Traktori remondime põllule, mitte aruande jaoks	1,5,6	3,6	5,17,19,20	2,4,11,14,15	3,5	2,7	7	6
30	07.02.1965	31	Kolhooside ühine varustaja	8	3	1,3,7,19	11,10,15	2,5	2,4,5	7	6
31	11.02.1965	34	Juubelikingiks vabariigile	1	3	5,17,20	11,14,15	2,5	2,4,5,7	7	6
32	12.02.1965	35	Kvaliteetne seeme - kõrgem saak	9	3,5	14,15,17,20	2,10,11,13,14,15	2,5	1,2,5,7	7	6
33	16.02.1966	39	Otselepingute alusel	9	12	5,17,20	10,11,14,15	1,2,5	2,5,7	7	6
34	17.02.1965	39	Jaauaris kasvas piimatoodang 44% võrra	8	1	11,2	8,10,11,13,15	2,5	2	7	6
35	18.02.1965	40	Mitte ainult "iluasi"	9	3	17,19,20	2,10,11,12,14,15	2,3,5	2,3,5	7	6
36	19.02.1965	41	1965. aasta ehitused	7	3	11	3,10,11,15	2,5	10	7	6
37	25.02.1966	47	Kuigi eksamid on suvel	9	1	7,12,15,20	2,6,10,11,14,15	2,5	2	7	6
38	28.02.1965	49	Tunda ja toetada uut tehnikas	1,5,6	11	5,17,20	4,11,12,14,15	1,3,5	1,2,3,4,5,7,8	5	6
39	10.03.1965	57	Ideoloogiline töö olgu asjalik!	1,7	11	5,7,17,19,20	3,11,13,14,15	2,5	2,4,5,7	5	6
40	11.03.1965	58	Rahva vajadused määravad plaani	8	3	3,5,17,19,20	2,4,10,12,14	2,5	2,5,7	7	6
41	11.03.1966	58	Kui ettevõtte töötab rentaablist ...	1,5	6	7,15,17,19,20	11,13,14,15	2,3,5	2,5,7	7	6
42	15.03.1966	61	Üldrahvalik arupidamine	9	3,9	11,19,20	11,14,15	2,3,5	10	7	6
43	23.03.1965	68	Põllumees ja uued masinad	8	3	1,7,15,19,20	2,11,14,15	2,3,5	2,7	7	6

44	25.03.1965	70	Agitatsioonitöö olgu mõjukas	8	3	3,7,19,20	3,6,11,13,14,15	2,5	10	7	6
45	10.04.1965	84	Majandijuht! Kas masinapark on korras?	3,5	1	7,11,20	3,10,11,14,15	1,2,5	2	7	6
46	15.04.1965	88	Majandusliku töö parandamine on praegu kõige tähtsam	9	3	3,14,17,20	3,8,9,11,14,15	1,2,5	7	7	6
47	20.04.1965	92	Kvaliteet, töökindlus, ekspluatatsiooniga	9	3	1,2,3,9,11	10,12,14,15	2,5	10	7	6
48	27.04.1965	98	Suurendada parteiorganisatsioonide nõudlikkust!	4	1,3	5,17,20	14,15	1,5	2,4,5	7	6
49	29.04.1965	100	Uus tehnika ja materiaalsed stiimulid	9	3,6	5,17,18,20	8,9,13,14,15	1,3,5	2,7,8	7	6
50	22.05.1965	119	Nüüd hooldustööd	9	1,9	11	3,11,14,16	1,2,5	10	7	6
51	25.05.1966	119	Ehitajad ja materjalid	6,7	3	9,17,20	11,14	2,5	2	7	6
52	02.06.1966	126	Kui kõik ühiselt	1	6,9	4,5	2,3,8,9,10	1,2,3,5	2,3,6	7	1,2,3
53	06.06.1965	132	Kontroll ja vastutus	8	6,9	4,5,11,19	2,4,8,9,10,12	1,2,3,5	5,7,8	7	1,2,3
54	23.06.1965	146	Alusturvas panipaika!	1,5,6	6,9	4,11,17,19,20	2,3,11,13,14,15	2,5	2,3,7	7	1,2,3,4
55	27.06.1966	148	Tootmise ja tarbimise maatriksbilanss	1,7,8	4	5,6,7,10,17,20	8,9,10,12,14	1,3,5	6	1,2,3,5	6
56	06.07.1965	157	Ühiskondlik ülevaatus	1,5,7,8	3,4,6	5,6,7,9,17,20	4,6,9,10,12,14	1,3,5	2,3,5,8,9	2,5	6
57	08.07.1965	159	Organiseeritus ja distsipliin esimesest peaproovist alates	5	1	5,6,10,17,20	2,5,9,10,12,14	1,2,3,5	1,2,3,5,6,7,9	1,2,3,5	6
58	09.07.1965	160	Ei olegi vara rääkida uuest õppeaastast	1,2,7,8	11	5,6,10,17,19,20	8,9,11,13,15	1,2,5	2,3,6,7,8	1,2,3,5	6

59	14.07.1966	161	Maarahva heaolu kohustab	1,8	3,8	1,7	2,4,8,9,10,12,14,15	1,2,3,5	10	2,3	6
60	22.07.1965	175	Ilu muutub materiaalseks väärtuseks	7,8	1,3	11,20	2,5,8,9,10,13,14,15	1,2,3,5	6,7	2	6
61	04.08.1965	182	Heinatöö nõuab operatiivsemat juhtimist	1	9	11,20	8,9,10,14,15	1,2,3,5	10	2	6
62	05.08.1965	183	Pilk parteibüroo tööle	1,7,8	6	6,17,20	4,8,10,12,14,15	1,2,3,5	3,4,5,6	1,2,3,5	6
63	19.08.1966	192	Kurss vajaduste järgi	1	8,12	1,7,10,16,20	4,5,8,9,10,11,12,14,15	1,5	10	2,3	3
64	20.08.1965	196	Tehniline progress peab etendama veelgi suuremat osa	7	12	10,19,20,21	3,8,9,10,11,14,15	1,2,5	10	2	6
65	21.08.1966	194	Majandite kommunistid, pilk tootmise tänasele ja homsele	3	1,3,8	5,10,16,20	3,10,11,13,14,15	1,2,3,5	2,5,7,9	2,3	6
66	26.08.1965	201	Kvaliteet peab olema pidevalt päevakorras	5,6	3	3,5,7,9,10,17,19,20	2,8,10,13,14,15	1,3,5	2,3,4,5,6,7,8	2,5	6
67	02.09.1965	207	Kohalikust toorainest	9	3	1,2,3,7,17,19,20	8,9,10,11,15	5	10	2,5	6
68	21.09.1966	219	Parteiorganisatsioonid, süvendage kvaliteedivõistlust!	9	4,8	5,6,7,10,11,17,19,20	2,8,11,14,15	3,5	2,3,4,5,6,7	2,3,4,5	6
69	28.09.1966	225	Teenindustööde kvaliteet	1,5,6	11	17,19,20	2,3,8,19,11,13,14,15	1,2,5	8,11	7	6
70	29.09.1966	226	Kartulivarumine	9	1,3	7,17,19,20	2,9,10,11,13,15	1,5	7,2,11	7	6
71	04.10.1966	230	Maaelanikkonna teenindamine paremaks!	9	3,12	1,17,18,19,20,21	3,10,11,13,14,15	2,5	2,7,11	7	6
72	07.10.1965	237	Töötajate toidulauale	1	1,3	5,6,7,10,17,19,20	2,4,8,9,10	2,5	2,3,5,6,7	3,5	6
73	24.10.1965	252	Tähtsate ümberkorralduste aeg	8	3	2,17,19,20	2,11,14,15	5	2	7	6

74	27.10.1965	254	Kommunist olgu nõudlik!	1,4,5,7,8	6	11,19,20	3,11,14,15	1,5	2,3,7	7	6
75	03.11.1966	256	Kuidas loomad müüdnud saavad?	9	1,6	5,6,9,11,17,18,19,20	4,5,12,14	1,5	4,5,8,9	4,5	6
76	04.11.1965	261	Otsustavad nädalad	1	9	11	11,14	1,5	10	7	6
77	13.11.1965	268	Täna algavad parteikonverentsid	9	3	13,15,17,19,20	2,10,14,15	2,5	2	7	6
78	23.11.1965	276	Partei- algorganisatsioonide esmased ülesanded	8	3	1	8,9,10,12,14,15	1,5	2	7	6
79	26.11.1965	279	Veel enne uut aastat	5	6	11	2,11,14,15	2,5	2	7	6
80	28.11.1965	281	Äkiline talv ja piimatoodang	1,5,6	3,6	5,17,19,20	2,4,11,14,15	3,5	2,7	7	6
81	30.11.1965	282	Kollektiivleping on ettevõtte tegevusprogramm	8	3	1,3,7,19	11,10,15	2,5	2,4,5	7	6
82	09.12.1966	284	Hoolikamalt kaaluda lepingutesse võetavaid kohustusi	1	3	5,17,20	11,14,15	2,5	2,4,5,7	7	6

Lisa 3. „Päevateemal“ rubriikide ilmumise aeg, ajalehe number, rubriigi pealkiri ja esimene lõik 1965.a.

Kuupäev	Nädalapäev	Number	Pealkiri	Teema	Esimene lõik
05.01.	Teisipäev	2(6728)	1965. aasta arvepidamine on avatud	Varia	Kuuekümnne viienda aasta esimene tööpäev on seljataga. Seitseaastaku viimase aasta, vabariigi juubeliaasta arvepidamine on avatud.
06.01.	Kesknädal	3(6729)	Nad annavad hüva nõu	Riigijuhtimine	Tartu linna nimetatakse noorsoo linnaks. Seda väidet võib kinnitada arvudega, sest linna iga neljas elanik on komsomoliealine. Tuhandeid noormehi ja neide on viimastel aastatel astunud ELKNÜ-sse.
07.01.	Neljapäev	4(6730)	Igal tööpäeval kell 11.05 ...	Töölised	Meie vabariigi sadades asutustes ja ettevõtetes on tootmisvõimlemine juurdunud igapäevasesse töörutmi. Sellele annavad oma takti rohkem kui 250 kvalifitseeritud metoodikut, kes töötavad kas spordiühingute "Kalev", "Dünamo", "Jõud" või "Lokomotiiv" juhendamisel. Lisaks neile juhivad tootmisvõimlemist rohkem kui poolsada ühiskondlikku metoodikut, kelle ridade kasvu eest hoolitseb pidevalt spordiühing "Kalev". Suuri teeneid on siin kahtlemata ka "Eesti Raadiol", kus igal tööpäeval kell 11:05 teatatakse: "Algab tootmisvõimlemine".
08.01.	Reede	5(6731)	Õigete vaevanägijate taskutesse	Töölised	Raamatupidajad, arvestajad, normeerijad on need, keda tihti "kergema põlvega" kontorirahvaks loetakse. Praegu on aga need töötajad igas kolhoosis ja sohvoosis vististi küll kõige pikema päeva tegijad....

09.01.	Laupäev	6(6732)	Uurimis- ja õppetöö veelgi elulähedamaks	Teadus	KÕRGEMATE KOOLIDE JA KESK-ERIÕPPEASUTUSTE AKTUAALSEID PROBLEEME. Järjest rohkem tungib teadus meie igapäevasesse ellu. Mida toota, kuidas kõige ratsionaalsemalt tooteid valmistada, kuidas kõige otstarbekamalt kaubastamist korraldada - ilma nende ja teiste probleemide lahendamiseta pole mõeldav elanikkonna vajaduste igakülgne rahuldamine....
10.01.	Pühapäev	7(6733)	Maailma parimate standardite tasemele!	Teadus	Moskvalased ja leningradlased tegid alguse. Järgnegem! Möödunud aasta lõpul seadsid 20 Moskva ja 18 Leningradi tootmiskoondise, tehase ja vabriku kollektiivi koos teadusliku uurimise asutuste, projekteerimise ja konstrueerimise eesmärgi: saavutada kolme-nelja aastaga paremate ülemaailmsete standardite tase
12.01.	Teisipäev	8(6734)	Et öeldaks: meie propagandist	Riigijuhtimine	Vastse-Kuuste kandis tuntakse hästi kohaliku kaheksaklassilise kooli direktorit Kuno Karu. Mispärast? Ta on kogenud pedagoog, kuid lisaks sellele veel ümbruskonnas tunnustatud lektor ja propagandist. tunnustatud lektor ja propagandist? See tähendab, et ta aitab elunähtusi oma kuulajatel lahti mõtestada. See tähendab, et inimesed õpivad iseseisvalt probleeme juurdlema, omandavad oskust analüüsida fakte ja teevad neist õigeid järeldusi..
14.01.	Neljapäev	10(6736)	Peremehepilk tulevikku	Varia	Praegu tehakse kõigis ettevõtteis möödunud majandusaasta täpset bilanssi. Plaani täitmise tulemused võetakse üksikasjaliku analüüsi alla ja arutatakse läbi töötajate osavõtul.

16.01.	Laupäev	12(6738)	Miks kirjale ei tulnud vastust	Töölised	Novembrikuu eelviimane päev. Nafta- ja keemiatööstuse Tööliste ametiühingu Vabariikliku Komitee Presiidiumi esimehe sm. Soondi kirjutuslaual on kiri Käva kaevandusest. Midagi on seal korrast ära töötajate puhkusegraafiku koostamisel. Vaja on kontrollida, kas kaevanduse administratsioon annab kaevuritele puhkust erinevatel aastaagadel või juhtub see tõepoolest nii, nagu kirjas juttu, et mõned töötajad saavad puhkuse alati ainult hilissügisel või talvel...
17.01.	Pühapäev	13(6739)	Istungimaania vastu	Töölised	Aasta tagasi võttis NLKP Keskkomitee vastu otsuse, milles mõistetakse hukka töö ajal igasuguste ühiskondlike ülesannete täitmine ja osavõtt massiüritustest. otsuses rõhutati, et on lubamatu kiskuda töö juurest eemale ettevõtete, ehituste, kolhooside ja asutuste juhte, töölisi, kolhoosnikuid ja teenistujaid mitmesuguste ühiskondlike kohustuste täitmiseks ja iga sorti massiüritustest osavõtmiseks, sest see laostab töödistsipliini ja kahjustab tootmist.
19.01.	Teisipäev	14(6740)	Meie lapsed, meie kool ja meie ehitajad	Teenindus	Tere, tublid töömehed, ehtasite möödunud aastal kolmeteistkümme uut koolihoonet. Teie tegite seega meile lastele, ja mitte üksnes neile, vist küll kõige hinnalisema kingituse.
20.01.	Kesknädal	15(6741)	Tõsta vastutustunnet oma tööst	Riigijuhtimine	Kommunistlik Partei on kasvatanud ja edutanud riikliku ülesehitustöö mitmesugustesse lõikudesse tööle tuhandeid paremaid poegi ja tütreid tööliklassi, kolhoositalurahva ja haritlaskonna ridadest. Mõistes õigesti oma kohustusi rahva ees, Nõukogude riigi ees, ei säästa meie kaader

					jõudu, et viia ellu leninliku partei peajoont, NLKP programmi. Võib täie kindlusega öelda, et sellele kaadrile on jõukohased igasugused, ka kõige keerukamad ülesanded...
21.01.	Neljapäev	16(6742)	Eelkõige veoteed korda!	Põllumajandus	1963.a. - 257 000 tonni; 1964.a.a - 650 000 tonni; k.a. kevadeks 700 000 tonni. Need arvud näitavad, kui palju ühiskondlikult kasvatavad automajandid vedasid kolhooside ja sohvooside põldudele orgaanilist väetist kahel möödunud aastal ja kui palju on seda plaanis vedada juba enne tänavust kevadkülvi. Vahe mulluse ja tänavuse plaani vahel on suur ja selle täitmine teeb tõsist muret, kuigi käesoleval aastal käivad ettevalmistused ja ka vedu mõnevõrra hoogsamalt kui mullu.
22.01.	Reede	17(6734)	Miks töömees õppimise pooleli jättis?	Haridus	Kaugõppekeskkoolides õpib meie vabariigis ligi 7000 inimest, nendest üle 1000 Tallinnas. Enamik kaugõppijaid suhtub õppetöösse tõsiselt. Nad võtavad pidevalt osa konsultatsioonidest, teevad õigeaegselt ja edukalt ära arvestused ning lõpetavad klassikursused.
23.01.	Laupäev	18(6744)	Meie sekretär	Töölised	Nii ütlevad Paide rajooni "Uue Elu" kolhoosi inimesed oma agronoomi Kaarel Maari kohta. Kaarel Maar tuli majandisse umbes aasta tagasi ja võitis kohe sealse rahva lugupidamise.
24.01.	Pühapäev	19(6745)	Kuidas veedate puhkepäeva?	Varia	Nädalavahetusel on Teie käsutuses rohkesti vaba aega. Kuidas Teie seda kasutate? Kas mõnulete soojas toas ja vaatate televiisorit või seate sammud alla ja lähete lumelagendikele liuglema?

26.01.	Teisipäev	20(6746)	Agronoom! Pakutakse 20 000 tonni ammoniakvett. Kas suudad vastu võtta?	Põllumajandus	Ammoniakvett on vabariigi majandid saanud alles paaril-kolmel viimasel aastal ja üsna väikestes kogustes, ainult 1500-2000 tonni aastas. Kuna selle vedelväetise kasutamisel, eriti just möödunud aastal, on saadud küllaltki häid tulemusi, eraldatigi meie vabariigile 1965. aasta 1 kvartalis ammoniakvett juba tunduvalt rohkem, nimelt 3000 tonni. Praegu on esitatud taotlus veel 3000 tonni saamiseks 1 kvartalis. Aasta jooksul saame seda väetist kokku 20000 tonni. Seega suurenevad majandeile orienteeruvalt teatud kogused kaks korda.
27.01.	Kesknädal	21(6747)	Veebruaris ja märtsis valime uued kaasistujad rahvakohtutesse	Riigijuhtimine	Varsti lõpevad meie rahvakohtute kaasistujate volitused. Ees on uued valimised, mis on määratud käesoleva aasta veebruarile ja märtsile. Tehkem sel puhul mõningaid kokkuvõtteid rahvakaasistujate praeguse koosseisu tegevustest.
29.01.	Reede	23(6749)	Kas te olete vastusega rahul?	Varia	Toimetus sai Haapsalust kirja, milles teatatakse, et kohapeal ei ole saada suuremaid klaaspurke.
31.01.	Pühapäev	25(6751)	Küllap see õhtu on sul veel meeles	Varia	Meie lapsed ja meie kool. Mäletad, panime televiisori lõpuks kinni ja vaidlesime. Sa ei kiitnud poja plaani heaks. aga ma teadsin juba ette ära, et annad siiski järele. Nii see oligi, Põhjalikumalt kaalumata lubasid pojalt keskkoolist kaheksandat klassi lõpetamata ära tulla.

02.02.	Teisipäev	26(6752)	Põllumees istus koolipinki	Haridus	Eakam kõrvuti noorega, kogemustega töömees koos algajaga. seni kui külviks seatakse seemet ja kohendatakse traktoreid, õpivad paljud mehed ja ka naised traktoristi ameti selgeks. Eesrindlaste kogemuste koolides jagavad tarkusi oma ala parimad. Kõik ikka selleks, et kui aasta lõpul raamatupidajad veavad tegudele joone alla, oleksid salved täis ja liha-piima mullusest tublisti rohkem.
03.02.	Kesknädal	27(6753)	Et iga agitpunkt kutsuks	Riigijuhtimine	Tulikiri "Agitpunkt" kutsub õhtul jälle möödujaid sisse astuma. Enamik agitkollektiive on koostanud valimiseelseks perioodiks huvitavad tööplaanid ja hakkasid neid ellu viima.
04.02.	Neljapäev	28(6754)	Abitööde mehhaniseerimine ootab järke	Tehnoloogia	Möödunud aastal suurenes vabariigi tööstuse toodang jälle 9 protsendi võrra. Ligi kaks kolmandikku tööstustoodangu juurdekasvust saavutati tööviljakuse tõstmise teel.
05.02.	Reede	29(6755)	Traktori remondime põllule, mitte aruande jaoks	Põllumajandus	Kevadtöödeks vajaliku tehnika remont on praegu haripunktil.
06.02.	Laupäev	30(6756)	Meie lapsed ja meie tänapäev	Haridus	Erilisel kohal ühiskonnaõpetuses peaksid olema tunnid, mis pühendatakse kohtumisele väljapaistvate inimestega, ajaloolistest sündmustest osavõtjatega, asutuste ja ettevõtete juhtidega, samuti õppetundide korraldamine ettevõtetes. Sellised tunnid loovad soodsad tingimused ühiskondliku elu nähtuste lahtimõtestamiseks, seose loomiseks õpitava materjali ja elu vahel. Kuid korraldatakse veel vähe õppekäike linna või rajooni.

07.02.	Pühapäev	31(6757)	Kolhoosidel ühine varustaja	Põllumajandus	HAAPSALU RAJONIS ON KOLM KOLHOOSIDEVAHELISE VARUSTAMISE MARSRUUTI. Kaubalao ees oli "autolaat". Igal talvel, kui kolhoosides olid käsil remonditööd, võis "Eesti Põllumajandustehnika" Haapsalu rajoonikoondise kaubalao ees nähe "autolaata". Majandimehe olid tulnud varuosi, hapnikku või muud vajaminevat saama...
09.02.	Teisipäev	32(6758)	Pärast kriitilise materjali avaldamist ...	Varia	Kes ei kasutaks vanni, kui see korteris on. Ning kui see võimatu on sel lihtsalt põhjusel, et vannitoas ei tule kraanist sooja vett, siis minnakse seda häda ka kohe majavalitsusse kurtma. Ei ole ju kellelegi eluruumidesse vanni iluasjaks tarvis.
10.02.	Kesknädal	33(6759)	Ka tööstus vajab häid füüsikuid	Teadus	Uus eriala peaks saama eluõiguse. Senini on enamik Tartu Riikliku Ülikooli füüsikutest suunatud tööle teadusliku uurimise instituutidesse. Vabariigi tööstuse jaoks on jätkunud vaid mõni üksik ülikooli lõpetaja - füüsik.....
11.02.	Neljapäev	34(6760)	Juubelikingiks vabariigile	Töölised	Sotsialistlikud kohustused 1965. aastaks, mis enamikus vabariigi ettevõtetes on vastu võetud, kõnelevad töötajate soovist kiirendada majanduse arengut, millest oleneb igaühe heaolu. Tähtsaks vaheetapiks seitseaastaku viimase aasta ülesannete täitmisel ja ületamisel on lähenev Eesti NSV 25. aastapäev. Suure pidupäeva eelsest võistlusest ei taha kõrvale jääda ükski tööline, brigaad ega ettevõtte. Enamik kollektiive kohustus ennetähtaegselt realiseerima ja ületama tootmisprogrammi.

					Näiteks põlevkivikaevurid tahavad 21. juuliks üle plaani kaevandada 210 000 tonni ja aasta lõpuks 400 000 tonni põlevkivi.
12.02.	Reede	35(6761)	Kvaliteetne seeme - kõrgem saak	Põllumajandus	SEE TUNTUD TÕDE LEIDIS MULLU KAHTEPIDI TÕESTAMIST. Harju tootmisvalitsuse majandeis kasutati eelmisel kevadkülvil 90% konditsioonilist suviteraviljaseemet, millest 46,7% oli I ja II klassi seeme. Ja tulemused: keskmine saak hektarilt oli 20,5 ts.
14.02.	Pühapäev	37(6763)	Agitaator läheb valijate juurde	Riigijuhtimine	"Me vaatasime jaanuaris veel kord hindava pilguga läbi oma agitaatorite kollektiivi nimekirja. Võtame arvesse, et valimiste perioodil tule rohkem tööd. Seepärast vestlesime inimestega, kellel on rohkesti teadmisi, aga vähem ühiskondlikke kohustusi, selgitasime välja, kellest neist võiks saada edaspidi agitaator. Pidasime neile ka seminari, kus arutasime ühiselt valimiseelseid ülesandeid.
17.02.	Kesknädal	39(6765)	Jaanuaris kasvas piimatoodang 44% võrra	Põllumajandus	Klassiviisiline söötmine mõjub hästi. Ütleme vanast tavast lahti. Nimetahvlid ja jõusöödakühvlid igasse lauta. Aga noorkari! Käesoleval talvel on loomakasvatajate käsutuses tunduvalt suuremad söödakogused kui varasematel aastatel. See on võimaldanud paremini korraldada ka nende kasutamist. Tehtud kokkuvõtted näitavad, et lehmade klassiviisilist söötmist on rakendatudsuures osas söötadega hästi ja rahuldavalt varustatud majandeis. Eriti tublit tööd on tehtud selles osas Põlva, Jõgeva ja mõnes teises tootmisvalitsuses.

18.02.	Neljapäev	40(6766)	Mitte ainult "iluasi"	Töölised	Tootmiskoondise "Kommunaar" Pärn filiaalis on stend, mis kutsub järgneva saraatovlaste algatusele, andma defektideta toodangut. Stendi vahetataval osal märgitakse ära puudused ja edusammud ning töötajate nimed, kes algatuse juurutamisele aktiivselt kaasa aitavad või vastupidi - seda takistavad. Stendi deviis on "Südametunnistus on kõige parem kontroll".
19.02.	Reede	41(6767)	1965. aasta ehitused	Tehnoloogia	Toodangu taseme poolest lõpetas vabariigi tööstus seitseaastaku juba 1965. aastal ja kõigi eelduste kohaselt tuleb toodangu kogumahu seitsme aasta plaaniga toime juba käesoleva aasta augustis.
20.02.	Laupäev	42(6768)	Ühiskondlikud erialad	Haridus	On ju väga hea kui sul on peale päris elukutse veel teine lisaks. Paar aastat tagasi võeti see probleem tõsiselt kõne alla ka Tartu Riiklikus Ülikoolis. Miks ei võiks iga tulevane spetsialist õppida peale põhieriala selgeks ka mõne ühiskondliku elukutse. Leiti, et mitte ainult ei võiks, vaid ka peaks, Täna spetsialist kujutame ette igakülgselt arenenud, avara silmaringiga aktiivse ühiskonnaliikmena.
21.02.	Pühapäev	43(6769)	Kooperatiivide aruandekoosolekud	Varia	Vastavalt tarbijate kooperatiivide põhikirjale toimuvad praegu ja ka veel märtsis liikmete aruandekoosolekud, kus tehakse kokkuvõtteid kooperatiivide möödunud aasta tööst ning määratakse uued ülesanded seitseaastaku viimaseks aastaks. Mida võib siis vabariigi tarbijate kooperatsioon ette kanda aruandekoosolekutele ja millised on põhilised ülesanded käesoleval aasta.

24.02.	Kesknädal	45(6771)	Pealetung töötaja kadudele	Teadus	Töö organiseerimine teaduslikule alusele. Kuigi töö organiseerimine ja koos sellega töötaja kasutamine Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu ettevõtetes möödunud aastal paranes, on töötaja kaod ikka veel suured. Samal ajal tehti aga paljudes ettevõtetes, eriti masinatehastes, ebarütmilise töö tõttu ületunde.
25.02.	Neljapäev	46(6772)	Enne kui ulatatakse lilled	Varia	Kool sai järgmise sisuga kirja "Lugupeetud direktor. Teie kollektiivi liige ... õpib mittetatsionaarselt Tartu Riikliku Ülikooli matemaatika osakonnas. Käesolev pöördumine teie ja kogu kollektiivi poole palvega luua kaugõppijale kohapeal võimalikult soodsad õppimistingimused. Eriti palume kaugõppijat mitte koormata palju aega nõudvate ühiskondlike kohustustega ja kui vähegi võimalik, planeerida talle tunnid nii, et üks tööpäev nädalas jääks koolitööst vabaks.
26.02.	Reede	47(6773)	Elav sõna iga valijani!	Riigijuhtimine	Kohalike töörahva saadikute nõukogude valimiste eelsetel päevadel teevad viljakat tööd Eesti NSV ühingu "Teadus" lektorid
27.02.	Laupäev	48(6774)	Parteikomitee liige	Töölised	Tehase "Estoplast" tööline Anne Juhkam sai oma esimese ülesande partei Tallinna Keskrajooni Komiteelt juba siis, kui ta ei olnudki veel parteikomitee liige. Teda soovitati brigaadi koosseisu, kes analüüsis poliitilist kasvatustööd rajooni ettevõtetes. Sm. Juhkam täitis ülesande hästi ja talle anti neid ka edaspidi. Ettevõtte kommunistid valisid ta parteibüroo liikmeks ja järgmisel aastal parteibüroo sekretäriks. Parteikonverentsil valiti Anne Juhkam rajoonikomitee liikmeks.

28.02.	Pühapäev	49(6775)	Tunda ja toetada uut tehnikas	Tehnoloogia	Tehnilineprogress on teadlaste, inseneride, leiutajate, ratsionaliseerijate ja paljude tublide töömeeste suure ja armastusega tehtava töö vili. Selles ühises töös täidab igaüks oma osa. Igaühe töö on niisama vajalik, nagu on vajalikud kõik kivid müüris
02.03.	Teisipäev	50(6776)	Teadmised, nõudlikkus, kontroll	Teenindus	EHITUSTE KVALITEEDI MÕÕDUPUUKS ON VÄGA HEA JA HEA. Ehitajate toodang on väga mitmekesine. Tema peamiseks iseärasuseks on pikaajalisus. Seepärast seisab ehitajate ees eriti teravalt kvaliteedi parandamise ülesanne.
06.03.	Laupäev	54(6780)	Milleks kevad kaubandust kohustab?	Teenindus	Kaubanduses on ukse ees kevadsuvine müügihooaeg. Iga päevaga kasvab nõudmine kevadmantlite, -ülikondade, vihmamantlite, spordirõivastuse jms. järele. Tänavu on kõik eeldused elanikkonna vajaduste rahuldamiseks.
09.03.	Teisipäev	56(6782)	Hakkame kohe seemet puhtima!	Põllumajandus	Kellel hommikune külm veel nina näpistas ja vinge tuul sammu ergutas, see võib küsida: kas säärane soovitus pole siiski liiga varajane? Ent heitkem pilk kalendrile! See räägib ju, et juba paari nädala pärast algab kevad. Sedasama kinnitab ka asjaolu, et päevade pikkus kasvab jõudsalt mõlemast otsast. Seega pole külvimandaadini jäänud enam kahte kuudki, aga teadus ja kogemused väidavad ühest suust, et umbes kaks kuud enne külvi on just paras aeg alustada seemnevilja, eelkõige aga paksukestalise odra, kaera ja herne puhtimist.

10.03.	Kesknädal	57(6783)	Ideoloogiline töö olgu asjalik!	Tehnoloogia	Tallinna Masinatehase parteiorganisatsioon keskendab viimasel ajal erilist tähelepanu toodangu kvaliteedile. Käitise lektorid ja agitaatorid on pidanud loenguid ja vestlusi tehnilisest progressist, tööeesrindlased on vahetanud kogemusi, on käinud tutvumas ka teiste ettevõtete saavutustega nii oma vabariigis kui ka väljaspool. Möödunud nädalal peeti tehases "kvaliteedi päev".
11.03.	Neljapäev	58(6784)	Rahva vajadused määravad plaani	Tehnoloogia	Praegu tehakse "Baltikas" V.Klementi nimelises Õmblusvabrikus, tootmiskoondises "Kommunaar" ja tekstiilivabrikus "1.Detsember" ettevalmistusi üleminekuks uuele planeerimis- ja realiseerimiskorrale. Nimelt käesoleva aasta teisest poolest alates määratakse õmblustoodete ja jalatsite nomenklatuur kindlaks kaupluste ning hulgi- ja jaekaubandusorganisatsioonide tellimuste alusel. See on samm, mis võimaldab paindlikult reageerida tarbijate nõuetele ning viib riigi, ettevõtte kollektiivi ja iga töötaja huvid täielikku kooskõlla.
12.03.	Reede	59(6785)	Mineviku vaprus ja tänane tugevus	Varia	Päev pikeneb. Läheneb kevad ja koos sellega ka Nõukogude maa ajaloo märkimisväärne tähtpäev: 9. mail tähistame kahekümnendat korda suurt võitu fašismi üle.
13.03.	Laupäev	60(6786)	Kevad koputab kalamehe uksele	Teenindus	Päike hakkab järjest kõrgemalt käima. Meri on küll veel jääahelais, kuid räästad rannakülades tilguvad. Kevad koputab kalamehe uksele, kevad kiirustab.

14.03.	Pühapäev	61(6787)	Suvel pioneeri-, talvel suusalaager	Varia	Töötajad tänavad tublisid organisatoreid. Niisuguseid toredaid talveilmu, nagu on viimasel ajal olnud, naudib heameelega igaüks. Kes suudab praegu toas olla? Kui tööd-toimingud vähegi lubavad, siis kohe suusad alla.
17.03.	Kesknädal	63(6789)	Nelja päeva pärast	Riigijuhtimine	Valimisteni on jäänud veel mõni päev. Pühapäeval, 21. märtsil, tulevad meie vabariigi kodanikud nagu miljonid teiste liiduvabariikide elanikudki valimisjaoskondadesse, et valida oma esindajad kohalikesse töörahva saadikute nõukogudesse. Valimised on meie maal pidulik sündmus, sotsialistliku demokraatia, tõelise rahvavõimu konkreetne väljendus.
25.03.	Neljapäev	70(6796)	Agitatsioonitöö olgu mõjukas	Riigijuhtimine	Juba möödunud aastal ületas meie vabariigi tööstus tootmises taseme, mis oli kavandatud seitseaastaku viimaseks aastaks. Hästi läks korda ka eeskujuliku agrotehnika aasta, mullu olid saagid tunduvalt suuremad kui eelmisel aastal.
26.03.	Reede	71(6797)	Suvi koputab uksele	Keskkond	TULIPUNKTI LOODUSKAITSE. Esimesed kevadekuulutajad on saabunud. Veed sulisevad ja pungad ootavad puhkemist. Veel kuu-poolteist ja loodus ärkab oma täies uhkuses. Saabub kaunim aastaaeg, mis meelitab loodusesse vana ja noore. Kalamehed haaravad õngeridva või spinningu ja ruttavad varavalgest veekogude äärde, matkajad pakivad seljakoti, võtavad kaasa telgi ja unustavad linnamüra. Kõigi soov on veeta kevadest ja suvest suurem osa looduses.

28.03.	Pühapäev	73(6799)	Iga varakevadine tööpäev täie ette	Riigijuhtimine	Seda peavad maainimesed nüüd kõige õigemaks vastuseks Moskvast lõppenud NLKP Keskkomitee pleenumile. Pleenum arutas ju põllumajanduse edasiarendamise pakilisi abinõusid ning nägi ette tähtsad majanduslikud abinõud kolhooside ja sohvoooside organisatsiooniliseks ning majanduslikuks tugevdamiseks
30.03.	Teisipäev	74(6800)	Tuleb asjalik arupidamine	Põllumajandus	Täna kell 11 algab põllumajandustöötajate vabariiklik nõupidamine, mis kestab kaks päeva. Põllumajandustöötajate vabariiklikust nõupidamisest on kutsutud osa võtma üle 1300 põllumajanduse eesrindlase ja juhtiva töötaja, nende hulgas kolhoosiesimehed ja sovhoosiesimehed
02.04.	Reede	77(6803)	Esimene mulje otsustab	Teenindus	Aasta jooksul avati vabariigis üle saja uue teenindustöökoja ja statsionaarse vastuvõtupunkti. Tööle pandi kümme rändtöökoda, millest igaüks teenindab keskmiselt 25 asustatud punkti.
03.04.	Laupäev	78(6804)	Kommunisti isiklik vastutus	Varia	Mäletate filmi "Kommunist"? Partei saadab haavatud, kuid võitluses karastunud kangelase niisugusele esimesel pilgul sangaritegudest kaugel olevale tööle nagu ehituse laohoidja ametnikuks
04.04.	Pühapäev	79(6805)	Meie laste pärast	Varia	Peetakse koosolekut. Sedapuhku on kogunenud isad. Järgmisel korral kogunevad eelkooliealiste laste vanemad, siis vanavanemad, seejärel aga lasikade, siis valelike ja jonnakate ning isikliku ega ühiskondliku vara hoidmisest mittelugupidavate laste vanemad

06.04.	Teisipäev	80(6806)	Ega nüüd tohi hoog raugeda	Riigijuhtimine	Kohalike nõukogude valimised on seljataga. Kuid ega see tähenda, et agitatsioonitöös valimiste-eelsetel päevadel saavutatud hoog nüüd raugeda võiks
07.04.	Kesknädal	81(6807)	Distsipliin ja demokraatia	Varia	Kommunist ei tulnud oma parteiorganisatsiooni koosolekule. Kas oli tõsine põhjus? Enamasti küll, aga juhtus ka, et mõni algorganisatsiooni liige jääb mõjuva põhjusega koosolekust eemale
08.04.	Neljapäev	82(6808)	Kevad meie linnades ja asulates	Varia	Päike võtab valitsemise enda kätte. Päevast päeva muutub soojemaks. Ikka rohkem ning rohkem inimesi ja masinaid hakkab tegema heakorrastustöid. Juubeliaastapäeva tahetakse vastu võtta vääriliselt. Haljastus-, heakorrastus- ja tänavate remondi töid tehakse eelnevate aastatega võrreldes palju rohkem
10.04.	Laupäev	84(6810)	Majandijuht! Kas masinapark on korras?	Põllumajandus	KOMMENTAARE PÕLLUTÖÖMASINATE KEVADISEST TEHNILISEST ÜLEVAATUSEST. REMONDIPLAANID ON TÄIDETUD, KUID OSA TRAKTOREID REMONTIMATA. Praegu on käimas vabariigi rajoonide masinapargi kevadine tehniline ülevaatus. 1.aprilliks 1965.a. oli vabariigi kolhoosides ja sovhoosides remonditud 4486 traktorit, 2522 atra, 1250 külvimasinat ja 3052 kultivaatorit, mis moodustab hooaja remondiplaanist vastavalt 117, 99, 103 ja 119 protsenti. esimesel pilgul näib, nagu oleksid põllutöömasinad kevadtöödeks valmis. Vaadates aga masinapargi tehnilise valmisoleku andmeid, näeme teist pilti – põllule minekuks ei olnud veel korras 1154

					traktorit, 1113 traktoriaatra, 1124 külvimasinat ja 1466 kultivaatorit. Küllaltki suured arvud. Seega on mitmel pool remondiplaan tehtud kergekäeliselt. Kingsepa rajooni sovhoosides oli traktorite remondiplaani täitmise protsent 2000, korras aga ei olnud veel 20 traktorit...
13.04.	Teisipäev	86(6812)	Eile, kevadisel päeval ...	Kultuur	Oleme juba harjunud selle teadmisega, et iga aasta 12. aprillil algab vabariiklik kunstinädal. Nelikümmend seitse aastat tagasi, 1918.aasta 12. aprillil avaldati V.I.Lenini monumentaal propagandadekreet, mille ilimumise tähtpäeva me kunstinädalaga tähistame
14.04.	Kesknädal	87(6813)	Viia ellu valijate ettepanekud!	Riigijuhtimine	"Raske on öelda, kui paljudel elatanud inimestel ma olen aidanud vormistada ning hankida pensioni saamiseks vajalikke dokumente. Neid on igatahes mitukümmend. Inimesed ei tule mitte üksnes minu valimispiirkonnast, vaid kogu külanõukogust, mõned isegi naaberkülanõukogust.
15.04.	Neljapäev	88(6814)	Majandusliku töö parandamine on praegu kõige tähtsam	Tehnoloogia	Tootmise majandusliku efektiivsuse suurendamine on praegusel etapil meie tööstuse põhiülesanne. Majandusliku töö raskuspunkt asub ettevõtetes, seepärast tuleb kõigepealt tugevdada seda lõiku.
16.04.	Reede	89(6815)	Põllumehe oma klubi	Kultuur	"Kingsepa rajooni Taritu kultuurimaja saab alati kõik, mis tööks vajalik" kinnitavad klubide ja raamatukogude juhatajad sageli, kui juttu tuleb raskustest

17.04.	Laupäev	90(6816)	Ehitused olgu põlised ja kaunid!	Teenindus	Valus on vaadata näotult õmmeldud ihukatet või uusi kingi, millel tald on paari päevaga irevil. Veel valusam - halvasti ehitatud hoonet. Kehvad kotad viskad varsti minema, vilets koolimaja, tehasehoone või elamu aga seisab aastakümneid, valmistades rohkesti ebamugavusi neile, kes seal elavad või töötavad ning puudutades meie kõikide ilumeelt. Pealegi läheb hooletult tehtud hoone kallimaks kui põline
18.04.	Pühapäev	91(6817)	Kuhu lähevad meie lapsed ekskursioonile?	Varia	Esimesed kuldnokad on ammugi kohal, esimesed "hiirekõrvad" vaasis vaigused. On esimesed kellukadki imetlemist leidnud ja mõne kooli õpilastel on selle kevade esimene matkatee läbitud
20.04.	Teisipäev	92(6818)	Kvaliteet, töökindlus, eksploatatsiooniiga	Tehnoloogia	Aastavahetusel esitasid Moskva ja Leningradi eesrindlike ettevõtete töötajad üleskutse asuda sotsialistlikku võistlusse iga toote tehnilise taseme, kvaliteedi ja töökindluse tõstmiseks ning eksploatatsiooniea pikendamiseks. Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu tööstusettevõtete enamik on juba ühinenud nende üleskutsega. edukalt rakendatakse toodangu defektita valmistamise ja tehnilise kontrolli osakonnale esimesel esitamisel üleandmise süsteemi. KÄESOLEVAL AASTAL VALMISTATAKSE ÜLE 2000 UUT LIIKU TOOTE, SEALHULGAS 1800 UUT KERGETÖÖSTUSTOODET.
25.04.	Pühapäev	97(6823)	Et hoog ei raueks	Kultuur	Meeskoorid, Puhkpilliorkestrid, naiskoorid, segakoored. Rohkem kui kümnes rajoonis ja linnas on täna koos nende kollektiivide liikmed.

					Sellega lõpetatakse üldjoontes koorikollektiivide eelproovide teine voor - otsustav etapp laulupeo ettevalmistamise ulatuslikus töös
27.04.	Teisipäev	98(6824)	Suurendada parteiorganisatsioonide nõudlikkust!	Riigijuhtimine	NLKP Keskkomitee märtsipleenumil märgiti, et erilist tähelepanu tuleb osutada kolhooside ja sovhooside parteialgorganisatsioonide tugevdamisele, nende osa suurendamisele, sest nemad on võitluse eesliinil ja viivad otseselt ellu partei poliitikat ning direktiive. Peamine nende töös on igapäevane hoolitsus inimeste ja tootmise arendamise eest. Partei-algorganisatsioonidel tuleks nüüd õppida sügavamalt tundma kõiki tootmisharusid
28.04.	Kesknädal	99(6825)	Koolinoored asuvad starti	Keskkond	Parimaks teeks KODUKOHA TUNDMAÕPPIMISEL on lühimatkad oma koduümbrusesse. Sellele suunavad meie koole kõik Eesti NSV Laste Ekskursiooni ja Turismi Keskmaja organiseeritavad üritused. 1.mail antakse start traditsioonilisele teatematkale.
29.04.	Neljapäev	100(6826)	Uus tehnika ja materiaalsed stiimulid	Tehnoloogia	LOENDAMATUD NÄITED KINNITAVAD, ET TEHNILINE PROGRESS VABARIIGI ETTEVÕTETES TEEB VÕIDUKÄIKU, KUID SIINGI LEIDUB RESERVE, KUI PAREMINI RAKENDADA MATERIAALSE HUVI PÕHIMÕTET.
30.04.	Reede	101(6827)	Võidumees on see, kes kevadel ruttab	Põllumajandus	Kui veel nädalapäevad tagasi võis lugeda uudiseks, kui mõnel pool alustati teraviljakülvi, siis tänaseks võib juba igas rajoonis mõõta külvatud põlde sadade hektaritega.

06.05.	Neljapäev	105(6831)	Kala tuleb	Teenindus	Möödunud esmaspäeval tõid "Hiiu Kaluri" ühismajandi liikmed randa rekordilise päevasaagi - 93 tonni kala.
16.05.	Neljapäev	111(6837)	Parteiorganisatsiooni sekretär, kas teie majandis on juba lasteaed?	Varia	Igal kevadisel tunnil on põllumehele hindamatu väärtus. Õieti ei mõõdetagi kevadist päeva niivõrd tundidega kui just tehtud töö hulgaga. ent kui palju jääb majandis tegemata eriti vajalikke külvitöö tunde ja päevi lihtsalt seetõttu, et perenaistel pole väikesi lapsi kellegi hoolde jätta. Põllud ja päike kutsuvad, kuid lapsi omapead jätta ... seda ka ei saa
14.05.	Reede	112(6838)	Algas maaparandustööde hooaeg	Keskkond	Mullu tulid maaparanduse ja turbatootmise tööde plaani täitmisega toime kõik koondise "Eesti Põllumajandustehnika" rajoonikoondised ja osakonnad. Nüüd on saabunud jälle pingerikkad tööpäevad. On alanud tuhandele hektarite liigniiskete maade kuivatamine, võsastunud maade ülesharimine ja nende külviks valmine üleandmine kolhoosidele ja sovhoosidele lepingutes ettenähtud tähtaegadeks. NLKP Keskkomitee märtsipleenumi otsuste põhjal kavandasid maaparandajad eelolevaks viisaastakuks kahekordselt suuremad ülesanded, kui tegelikult viimasel viiel aastal on töid tehtud ja veel sel aastal tehakse.
15.05.	Laupäev	113(6839)	Jutt on ju oma inimestest	Varia	Kas saab pidada autojuhiks inimest, kes on endale juhtimiskunsti selgeks teinud ainult raamatute kaudu ja stendide abil? Muidugi mitte. Sõidupraktikat on ka vaja.

18.05.	Teisipäev	115(6841)	Kari läheb välja	Teadus	"Juba läkski!" ütlevad Kehtna näidissovhoosi, kuusiku katsebaasi ja mõne teise majandi mehed. Need on n-ö esimesed pääsukesed. Aga ega mujalgi ole see enam mägede taga. Nii teadusmehed kui praktikud kinnitavad, et just karjatamise algusest oleneb suuresti kultuurkarjamaade kasutamise efektiivsus. Kus jäädakse karja koplisse viimisega hiljaks, väheneb heintaimede saak, sest rohi kasvab nõ üle
19.05.	Kesknädal	116(6842)	Kui mõelda kaasaja, veel enam aga tuleviku koolile	Haridus	Kohtusid tuttavad, nagu tavaliselt ikka. Virgem päris: Kust tuled, kuhu lähed?
20.05.	Neljapäev	117(6843)	Ilu ei sünni hooleta	Teenindus	Ammu see oli, kui Keila-Vasalemma maantee ääres konutasid pooleldi lagunenuk kõrtsihoone ning üksikud viltuvajunud majalobudikud. Kuidas ajahammas jõudis pureda, nii ka lobudikud üha rohkem kühmu tõmbusid, rikkudes ainult mööduja silmailu. Kevade hakul tehti aga Harju rajooni täitevkomitee ning kohalike majandite initsiatiivil põhjalik inventuur. Need määrati lammutamisele ning rajooni täitevkomitee nõudis ka kohe tegusid. Nüüd on vanade paekivimüüride kohale jäänud ainult silutud asemed, kus peagi tärkab ilus muru
22.05.	Laupäev	119(6845)	Nüüd hooldustööd	Põllumajandus	Kevadkülvi on kestnud juba 3 nädalat. Külvitöid on tehtud ulatuslikumalt kui eelmisel aastal, mitmed tootmisvalitsused eesotsas Võru ja Kohtla-Järvega on teraviljakülvi lõpetanud. Katõõde kvaliteet on mullusest parem

25.05.	Teisipäev	121(6847)	Tugevdada distsipliini ja vastutust!	Põllumajandus	Iga päev saabub toimetusele teateid, kuidas edenevad kevadised põllutööd. Kirjutatakse et ühes või teises majandis on teraviljakülv põhiliselt lõpule jõudnud, märgitakse ära tublimaid töömehi. Tänavustele kevadistele töödele andis hoogu NLKP Keskkomitee märtsipleenum, kes kavandas abinõud kolhooside ja sovhooside ökonoomiaks edasiseks tugevdamiseks, põllumajandustöötajate materiaalse huvi suurendamiseks oma töö tulemuste vastu
26.05.	Kesknädal	122(6848)	Kas pioneerilaagrid on laste tulekuks valmis?	Varia	Hiljuti korraldatud kontrollimine näitas, et esineb veel küllalt puudusi: viivitatakse remonditöödega, pole korrastatud inventari, spordiväljakud ja ujulad on nii mõnegi laagri remonditööde plaanist üldse välja jäetud.
29.05.	Laupäev	125(6851)	Teaduslikule alusele	Teadus	Mõni päev tagasi tutvustasime "Rahva Hääles" vabariigi esimest tööteadusliku organiseerimise plaani, mis valmis masinatehases "Ilmarine". Selle plaani alusel suureneb seppade ja stantsijate tööviljakus suhteliselt väga väikeste kulutustega vähemalt viiendiku võrra ning ainuüksi kuue töötaja kohta säästetakse aastas üle 2000 rubla.
30.05.	Pühapäev	126(6852)	Ettevalmistused on lõppjärgus, pidupäevad lähenevad	Kultuur	Lauljad, pillimehed ja rahvatantsijad...
02.06.	Kesknädal	128(6854)	Jutt on töömehe haridusest	Haridus	Juba mitu aastat on Haridusministeeriumi juures tegutsenud töölis-, maanoorte ja kaugõppekoolide töötajaist. Koosnev komisjon - tosin agaraid inimesi, kes ühiskondlikel alustel on pidevalt tegelnud töötajate edasiõppimise probleemidega

03.06.	Neljapäev	129(6855)	Kuigi rohukasvul veel õiget hoogu pole	Põllumajandus	Ka juunikuu algus erakordselt jahe ja kuiv. Kuidas piimatoodangut langemast hoida? Mis plaanid on heinatöö organiseerimiseks? Need on nüüd põllukultuuride hooldamise kõrval peaprobleemid igas majandis
05.06.	Laupäev	131(6857)	Rahvateatrite loominguline kevad	Kultuur	Tuhat näiteringi ...
06.06.	Pühapäev	132(6858)	Kontroll ja vastutus	Teenindus	Ühtegi toodet ei saadeta kauplusse tehnilise kontrolli osakonna templita. Kaubaetikettidele on sageli kirjutatud kõrgem või esimene sort. Kuid mitte harvad pole juhud, et riiklikul kaubandusinspektsioonil ja hulgibaasidel tuleb kontrollimisel sordilisust alandada või kaup koguni müügilt kõrvaldada. Näiteks käesoleva aasta I kvartalis tabas niisugune staatus 21 kaupluses müügil olnud tooteid.
09.06.	Kesknädal	134(6860)	Suvekaubandus	Teenindus	Suvi ei tulnud kaubandusinimestele ootamatult. Nii peeti Tallinna Toidukaubastus juba varakult plaane suvekaubanduse korraldamiseks. Tänavatel, parkides ja suvitusrajoonides tahetakse neid varustavate toiduainete kaupluste juurde. Plaanid suvekaubanduse organiseerimiseks on olemas ka pealinna Sööklate, Kohvikute ja Restoranide Trustil.
10.06.	Neljapäev	135(6861)	Kari peab söönuks saama karjamaalt	Põllumajandus	Järk-järgult läheb kari igal pool "värske" peale. Rohukasv karjamaadel on aga nigelavõitu. Ja ega korralikku vihma ole ka olnud. Seepärast ongi mureks sööta loomi nii, et piima vähemaks ei jääks.

11.06.	Reede	136(6862)	Uudistooted aastapäevaks ja laulupeoks	Teenindus	Märka rohkem kui mullu - vähemalt 2000 uue mustri ja mudeli järgi valmistavad tänavu rahvatarbekaupu meie Rahvamajanduse Nõukogu ettevõtted. Tunduvalt laieneb õmblustoodete, jalanõude, trikooesemete, klaasnõude ja teiste toodete sortiment. Rahvamajanduse Nõukogu kunstinõukogu on hoolitsenud, et uued mustrid ning mudelid vastaksid meie tarbija maitsele ja nõudmistele
13.06.	Pühapäev	138(6864)	Leida oma koht elus	Varia	MEIE LAPSED, MEIE KOOL. Toimetusele kirjutas Vaike Kübar Tallinnast, kirjutas neile, kellele eile helises koolikell viimast korda. Noor inimene jutustas sellest, kuidas tema otsis meelepärast ametit. Ta tahtis Autojuhiks saada, õppis metsandust ja proovis metsakasvatajana, kuid ...
15.06.	Teisipäev	139(6865)	Kuidas elada nii, et laps oleks Teile kogu eluks tänulik?	Varia	Võib-olla ei tunne seda kunsti peensusteni veel ka E.Vilde nimelise Tallinna Pedagoogilise Instituudi lastevanemate ülikooli kuulajad, kes täna kogunevad linna täitevkomiteesse õppeaasta pidulikuks lõpetamiseks. Aga et nad nüüd kasvatustöö keerukusest rohkem orienteeruvad, see on vaieldamatu. On ju kahe õppeaasta jooksul asutatud palju kasvatusalaseid probleeme, lektorid, oma ala suurepäraseid asjatundjad, on lastevanemad pedagoogiliselt mõtlema pannud. Sest tõepoolest pole ju sugugi ükskõik, kunas, milleks ja kui palju anda lapsele raha. On vahe, kas karistada sõna või vitsaga, on tarvis

					teada, kuidas abistada poega-tütart õppimisel, kuidas mõista ning hinnata ilu jpm.
16.06.	Kesknädal	140(6866)	Kultuurisaavutused iga kommunismiehitajani	Kultuur	KULTUURITÖÖTAJATE ALGATUS. Kultuuriasutuste töö tulipunktis on praegu ettevalmistused vabariigi 25. aastapäevale pühendatud juubelipidustusteks. Ulatuslik töö on tehtud üldlaulupeo ettevalmistamiseks. Kuid edusammud ei seisa mitte ainult senise töö ulatuses, vaid ka sügavuses
17.06.	Neljapäev	141(6867)	Kes tahab ilu nautida, peab seda ka looma	Teenindus	Kui praegu veidigi ringi sõita, siis hakkab kohe silma, et linnadele ja asulatele kootakse tähtsaks pühaks toredat pidukuube. Majad, tänavad ja väljakud, kõik saavad ohtralt iluravi. Mis on määrdunud, see värvitakse üle, mis lagunenu, see parandatakse. Tõsi, mõnel pool ei edene need tööd küll niisuguse hooga nagu vaja. Aga kui võrrelda sellega, kuidas valmistavad pidurüüd vabariigi majandid, siis ilmneb kohe terav vahe
18.06.	Reede	142(6868)	Kasumit andvaiks!	Varia	Üle 7 protsendi, keskmiselt kaks korda rohkem kui aastal 1959-1964, suurenevad tänava realsissetulekud inimese kohta arvestatuna. Seda tagab NSV Liidu rahvamajanduse arendamise 1965 aasta riikliku plaani edukas täitmine.
19.06.	Laupäev	143(6869)	Lõpuvalssi keerutades	Haridus	Nüüd astud Sa viimast korda üle oma koolimaja läve. Veel täna teed sa eksamit, keskkoolis viimase. Siis saad küpsustunnistuse, võtad lilled parimate õnnesoovidega, jätad hüvasti oma armsate õpetajatega,

					keerutad valssi lõpupeol ja ... Siis sa polegi enam selle kooli õpilane. Sul on kurb ja samal ajal, nii ütlemata hea tunne..
22.06.	Teisipäev	145(6871)	Mis ellu astujatel südamel	Haridus	Täna kogunevad vabariigi keskkoolide parimad lõpetajad ja kooli komsomoliaktivistid kohtumisele meie partei. ja valitsusjuhtidega ning istutavad õnneliku lapsepõlve ja õnneliku tuleviku tähisena esimesed puud rajatavasse parki.
23.06.	Kesknädal	146(6872)	Alusturvas panipaika!	Tehnoloogia	Kalendri järgi suvi alles algas, kuid freesalusturba tootjad on juba mitmest rajoonist ministeeriumile teatanud, et ettenähtud töö on tehtud. Eriti agarad on olnud Keila, Elva, Hiiumaa ja Väike-Maarja turbavarujad, kes jätkavad nüüd seda tööd üle plaani. Kuna ilmad on alusturba mehhaniseeritud tootmiseks kõigiti soodsad, siis pole kahtlust, et ettenähtud plaanid täidetakse peatselt kogu vabariigi ulatuses
25.06.	Reede	148(6874)	Et oleks, kellelt nõuda	Haridus	Noor inimene otsustas koolipingist kohe tööle minna, sest temal pole veel selge, mida ta tahaks õppima hakata, missugune amet eriti meeltemööda on. Tema tahab, et midagi oma kätega luues lõplik soov välja kujuneks. Sel puhul ongi nii õige. Amet õpitakse ju kogu eluks

26.06.	Laupäev	149(6875)	Saabus kauaoodatud vihm	Varia	Pärast pikemaajalist põuaperioodi saabus viimaks ometi kauaoodatud vihm. 23. juuni päeval ja ööl vastu 24. juunit haarasid sademed kogu vabariigi. Tõsi küll, saartel oli vihma napilt - ainult 2-5 mm - ja ka Valga, Võru ning Põlva kandis jäi nende hulk alla 10 mm, suuremal osal vabariigi territooriumist aga oli sademeid 15-30 mm, Viljandi ümbruses isegi 43-58 mm. Vihma arvel suurenesid taimedele kasuliku mullavee varud, hoogustus taimede kasv ja arenemine
29.06.	Teisipäev	151(6877)	Enne kui laulma hakkame	Kultuur	Laulupidu on rahvahulkade pidu. Kolmkümmendkaks tuhat lauljat, rahvatantsijat, orkestranti ja võimlejat tegid aastate jooksul ära tõsise töö laulupeorepertuaari selgeks õppimiseks
03.07.	Laupäev	155(6881)	Kui otsus on vastu võetud ...	Riigijuhtimine	Parteikoosoleku otsus võtab kokku kümnete inimeste kogemused, teadmised ja tahte. Otsuse punktid on parteiorganisatsioonile otsekui teetähised, mis suunavad tema tähelepanu peamisele
06.07.	Teisipäev	157(6883)	Ühiskondlik ülevaatus	Tehnoloogia	Meie tehased ja vabrikud järgnesid Moskva ja Leningradi eesrindlike ettevõtete eeskujule, arendavad sotsialistlikku võistlust iga toote kvaliteedi parandamiseks, tehnilise taseme tõstmiseks, töökindluse suurendamiseks ning kasutusaja pikendamiseks. Eesmärk on lähema kolme-nelja aastaga saavutada tähtsamate toodete valmistamisel maailma parimate standardite tase

07.07.	Kesknädal	158(6884)	Konkreetne plaan ja korralik töötasu, siis edeneb heinatöö	Põllumajandus	Põllumajanduse Ministeeriumi kolleegiumilt. Tänavune jahe ja põuane kevad lükkas heinatöö alguse mullusega võrreldes märksa hilisemale ajale. Ilmaennustuse põhjal on juulis oodata sageli vihmaseid ilmu, Kõik see kiirustab, et mitte rukkile jalgu jääda. Ega see põllumehele teadmata ole, aga mitmel pool pole veel kõrtki vikati ees langenud. Viivitajad vabandavad, et hein kasvab. Kuid juba mullused kogemused kinnitasid, et viivitajad võivad kasu asemel hoopis kahju saada. Selle vähese, mida võidame heina koguses niiviisi oodates, kaotame mitmekordselt kvaliteedis.
08.07.	Neljapäev	159(6885)	Organiseeritus ja distsipliin esimesest peaproovist alates	Kultuur	Viimased rajoonide laupäevad ja rahvakunstiõhtud kinnitasid eelproovide muljeid: esinejate muusikaline ja tantsutehniline tase on märkimisväärne. Veel viimased harjutused kohapeal ning varsti jõuavad esimesed peolised pealinna, kus seisavad ees vabariigi 25. aastapäevale pühendatud kesksed pidustused.
09.07.	Reede	160(6886)	Ei olegi vara rääkida uuest õppeaastast	Haridus	JUUBELIAASTA. Praegu on meie mõtted ja meie igapäevane toimetamine vabariigi 25. aastapäevaga. Selle sündmuse väärilisele tähistamisele mõeldi kõikjal varakult, ka koolides. Õpilastele korraldati kohtumisi vabariigi juhtivate töötajatega, eesrindlastega, vanade revolutsionääridega, organiseeriti loengute tsükleid, kus pearõhk asetati Eesti NSV arengule viimase veerandsaja aasta jooksul. Aastapäevast jutustasid koolides väljapandud vitriinid, seinalehed ja nende

					erinumbrid. Õpilased asusid matkaradadelegi selle eesmärgiga, et veelgi paremini tuttavaks saada vabariigi saavutustega
14.07.	Kesknädal	164(6890)	Huvikohast tegevust kõigile!	Kultuur	Aastapäevapidustuste kesksemaks sündmuseks kujuneb üldlaulupidu - rahvahulkade kunstiloomingi suurejooneline demonstratsioon. Ja seda mitte juhuslikult. Võime julgelt öelda, et meie töötajatel pole kunagi olnud nii laialdasi ja mitmekülgseid võimalusi osasaamiseks kultuurihüvedest kui praegu. Sellest kõnelevad nõukogude korra aastate jooksul püstitatud 36 klubihoonet tehaste, ettevõtete ja sovhooside töötajatele, sellest annab tunnistust ka niisugune fakt, et kultuuritöö edasiseks arendamiseks organiseeritud sotsialistliku võistluse käigus eraldati kultuuriasutuste tarbeks täiendavalt üle 400 tuhande rubla. Klubide enda töö tulemustest kõnelevad kõige kujukamalt need kolmkümmend kaks tuhat lauljat, rahvatantsijat ning orkestanti, kelle kunstiga meil on võimalik tutvuda nädala lõpul
22.07.	Neljapäev	171(6897)	Uued koolihooned valmigu õigeaegselt	Teenindus	Kohtla-Järvel ja Tallinnas, Narvas ja Raikkülas ning veel mitmes kohas mujal ehitatakse koolimaju. Need peavad enne uue õppeaasta algust valmis saama. Eelmisel aastal jäi uute koolihoonete vastuvõtmine ja sisustamine augustikuu viimastele päevadele, mis tõi kaasa palju pahandusi. Ehitajad on mõnel pool seda arvesse võtnud. Viljandis ja Varstus on uued keskkoolihooned juba valmis ja need on hästi ehitatud. Hästi edeneb samuti Saaremaal Tergu ning Narva kekskooli ehitamine

23.07.	Reede	172(6898)	Heinaline! Sinu käes on piimakambri võti	Põllumajandus	Mullu samaks ajaks olid Jõgeva ja Võru rajoon tervikuna heinatöö peaaegu lõpetanud. Tänavu aga edenevad heinatööd hoopis kehvemini. Tõsi, külm kevad ja vihmad juunis-juulis on olnud piduriks, aga ikkagi
24.07.	Laupäev	173(6899)	Seltsimees rahvasaadik!	Riigijuhtimine	Mitu kuud on möödunud sellest, kui rahvas saatis oma uued esindajad kohalikesse nõukogudesse. Saadikute töö tulemused on sõltunud kahtlemata kõigepealt sidemetest valijatega. Eriti kasulikud on kohtumised nõukogude istungjärkude eel. Saadik jutustab oma mõtetest, millest ta kavatseb rääkida istungjärgul, inimesed arutavad siinsamas kohtumisel oma esindaja plaane, rikastavad ja täpsustavad neid ettepanekute ja märkustega. Lühidalt, ühendavad oma mõtted saadiku mõtetega
27.07.	Teisipäev	175(6901)	Ilu muutub materiaalseks väärtuseks	Tehnoloogia	Tootmiskultuur peab paranema pidevalt ja plaanipäraselt. Vabariigi 25. aastapäeva eel tehti meie ettevõtteis nii mõndagi ära tootmiskultuuri parandamiseks. Õmblusvabriku "Baltika" kollektiiv näiteks töötas ühiskondlikus korras üle 5000 tunni ilu tootmiseks oma vabrikusse ja tema ümbrusse
28.07.	Kesknädal	176(6902)	Kuidas puhkavad meie lapsed? Hästi!	Varia	Tänavu paremini kui kunagi varem. On ju pioneerilaagreid laiendatud ning päris uusi juurde ehitatud. Ja on uut laste töödes-toiminguteski, on huvitavat ja kasulikku. Näiteks Haridusala, Kõrgemate Koolide ja Teaduslike Asutuste Töötajate Ametiühingu Vabariiklikus Komitees

					kaastati ja kinnitati temaatiline plaan, mille põhjal kujunesid välja pioneeride selle suve tegevuse põhisuunad
29.07.	Neljapäev	177(6903)	Lähme appi heinale!	Põllumajandus	Looduse nähtamatu pintsell lisab rukkipõldudele järjest kollakt tooni. Seega pole viljalõikuse algus enam kuigi kaugel ja heinategu peaks nüüd juba lõpukorral olema. Osas majandites ongi see nii, kuid suuremas osas kolhoosides ja sovhoosides kulub otste kokku tõmbamisele siiski veel palju tööd ja aega
30.07.	Reede	178(6904)	Parteitöötaja olgu organisaator!	Riigijuhtimine	Parteioorganisatsioonide organisatsiooniline struktuur on nüüd viidud täielikku vastavusse parteiehituse leninliku printsiibi ja NLKP põhikirjaga. Sellega on loodud soodsad tingimused kogu parteitöö aktiveerimiseks, parteiorganite ja partei-algorganisatsioonide osa suurendamiseks Kohalikud parteiorganid aitavad koordineerida nõukogude, komsomoli-, majandus- ja teiste ühiskondlike organisatsioonide tööd, nad juhivad ja kannavad täit vastutust poliitilise, majandusliku ja kultuurielu kõiki külgede eest. Neis tingimustes ON TUNDUVALT KASVANUD KOHALIKE PARTEIKOMITEEDE TÖÖTAJATE VASTUSTUS

03.08.	Teisipäev	181(6907)	Kombain sõidab põllule	Põllumajandus	Esimesed punkritäied on juba heinaseemet "korjatud", mis pole sugugi vähetähtis. Kuid see jääb ikkagi prooviks. "Pealahing" antakse voogaval viljaväljal. Aastad ei ole vennad ja iga lõikus on omamoodi uudne. Milliseks kujuneb siis tänavune? Viljad on vägevad ja tera töötab raske tulla. Aga ilm? See on nii sassis, et midagi väga kindlat pelgavad ilmaennustajadki öelda. Eks seepärast tuleb mitmel pool alustada tänavu rukkikoristamist enne, kui heinaga otsad kokku on saadud. See nõuab eriti pingelist tööd ja oskuslikku juhtimist, sest teab, millised need lõikumisaegsed ilmadki on
04.08.	Kesknädal	182(6908)	Heinatöö nõuab operatiivsemat juhtimist	Põllumajandus	Eile oli Tallinnas rajooni parteikomiteede sekretäride ja tootmisvalitsuste juhatajate nõupidamine, kus keskseks probleemiks olid heinatööd. Paljudes rajoonides oli alles niidetud pool või veidi enam planeeritud kogusest. vihmade tagajärjel on jõgedes veetase tublisti tõusnud ja luhad on üle ujutatud. Kõrgemal heinamaal hoiab vihm tööd kinni. Niisuguseid jutte räägivad eelkõige nende rajoonide esindajad, kus heinatöödega ollakse viimaste hulgas. Valet siin ju pole. Osa maid on tõesti üle ujutatud, kuid ainult osa. Niisuguseid majandeid, kus heinatöö on lõpetatud või lähemal päevil lõpetatakse, on aga küllalt. See on mahajääjatele tõsiseks kriitikaks

05.08.	Neljapäev	183(6909)	Pilk parteibüroo tööle	Riigijuhtimine	Partei seab praegu esiplaanile niisugused tähtsad probleemid nagu tootmise ja kapitaalmahutuste majandusliku efektiivsuse tõstmine, kõigi toodete kvaliteedi otsustav parandamine, põllumajanduse edasiarendamine, inimeste materiaalse huvi parem kasutamine vastavalt töötulemustele, elamuehituse, kaubanduse ja elukondliku teenindamise parandamine. Parteiorganisatsioonide büroodel ei ole midagi tähtsamat ja pakilisemat kui hoolitseda just nende samajärguliste ülesannete lahendamise eest
07.08.	Laupäev	185(6911)	Teenindamine tugevaks rahvamajandusharuks	Teenindus	Kaevurid mõõdavad oma tööd tonnidega, kangrud meetritega, energeetikud kilovatt-tundidega. Igal arvul on konkreetne tähendus. Kuidas mõõta aga elukondliku teenindamise ettevõtete töös? Majandusmehed kasutavad selleks rubla, sest raske on kindlaks määrata, kui palju annavad teenustööd inimestele juurde vaba aega, kergendavad koduseid askeldusi ja säilitavad head tuju. Just sellest teenustööde rublad räägivadki.
10.08.	Teisipäev	187(6913)	Laulupeo kokkuvõtted püstitavad uusi ülesandeid	Kultuur	Rohkem kui viiesaja koori, saja viiekümne orkestri ja kolmesaja rahvatantsurühma esinemise kunstiline tase demonstreeris äsjasel juubelilaulupeol ilmekamalt kui kunagi varem isetegevusliku kunstiharrastuse edusamme vabariigis

11.08.	Kesknädal	188(6914)	Kolhoosiküla kultuurielu keskus: see nimetus kohustab	Kultuur	Mahajäänud - keskmiste tasemele, keskmised - eesrindlikel kultuuriasutusteks. Need sõnad iseloomustavad maa kultuuriasutuste töö parandamiseks organiseeritud sotsialistliku võistluse ülesandeid ja eesmärgi. Võistluse käigus tehtud tööd on nüüd kokkuvõtetena paberile pandud. Rahvamaja ja raamatukogu, kolhoosi- ning sovhoosiklubi ja maakultuurimaja - nende osatähtsus kolhoosiküla elus ei piirdu juhuslikult laenatud raamatu või iganädalase kinoõhtuga, seda võib rajoonide kokkuvõtteid lugedes julgesti öelda
12.08.	Neljapäev	189(6915)	Rahvakontroll tugevneb	Riigijuhtimine	Selles, et partei- ja riigikontrolli nimetatakse rahvakontrolliks, on sügav mõte. See toonitab nii tema töö iseloomu kui ka liikuma panevaid jõudusid. Just rahvalikkus, paljude töötajate osavõtt tagab kõikehaarava, alati tegutseva, resultatiivse, tõeliselt leninliku kontrolli. Kogu tema struktuur ja kõik organisatsioonilised põhimõtted eeldavad tööliste, kolhoosnikute, teenistujate ja haritlaste aktiivset osavõttu kontrollist
13.08.	Reede	190(6916)	Aruande- ja valimiskoosolekud parteiorganisatsioonides	Riigijuhtimine	Parteiorganisatsioonides algavad aruande ja valimiskoosolekud, mille ülesanne on aidata kaasa parteiorganisatsioonide töö tugevdamisele, nende osa suurendamisele majanduse ja kultuuritöö alal.
15.08.	Pühapäev	192(6918)	Kombainer ja viljavedaja, kuivatimees ja põhuriisuja, igaüks olgu nüüd omal kohal!	Põllumajandus	Esimesed lõikuseproovid on tehtud saartel ja mandril. Mõnel pool on proovitud rukist, enamikus aga koristatud varajast otra. Massilise koristuse algust on oodata eeloleval nädalal. Lõikus nihkub tänava tublisti hilisema aja peale ja eks see pane iga majandi juhtkonna võimed

					tööde korraldamisel tõsisele proovile. Seepärast pole liigne veelkord kõigi asjaosalistega koristusplaanid üksikasjalikult läbi arutada, et iga mees, nagu öeldakse oleks kindlalt omal kohal
19.08.	Neljapäev	195(6921)	Köögiviljaaeg	Põllumajandus	Me tarvitame oma igapäevaseks toiduks järjest rohkem köögivilja. See on tore, ratsionaalne ja tervislik
20.08.	Reede	196(6922)	Tehniline progress peab etendama veelgi suuremat osa	Tehnoloogia	Käesoleva aasta esimesel poolel täitsid peaaegu kõik Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu ettevõtted uue tehnika rakendamise plaani. Mitmesuguste abinõude elluviimiseks kulutati üle 3,5 miljoni rubla kokkuhoidu. Seega tehakse kulutused kiiresti tasa. Tööviljakuse tõus vabastas teisteks ülesanneteks 850 töolist, paranesid toodangu kvaliteet ja töötingimused
22.08.	Pühapäev	198(6924)	Uus õppeaasta, uued õpikud	Haridus	Kooliaasta algus on seotud traditsioonilise käiguga koolimajja uute õpikute järele. Kokku on neid käesoleval aastal nimekirjas 142. Neist 88 on meie trükikodade poolt värskest trükitud uued õpperaamatud, moodustades aukartustäratava kogu tiraaži, mis ulatub üle miljoni eksemplari
24.08.	Teisipäev	199(6925)	Kommunismi kool	Haridus	Ametiühinguorganisatsioonid aitavad aktiivselt kaasa tööviljakuse tõusule, kvaliteedi parandamisele ja eesrindlaste kogemuste levitamisele. Ettevõtete, ehituste ja majandite töölised ning teenistujad teevad neis organisatsioonides läbi majandamise ja juhtimise kooli, kommunismi kooli, millest rääkis V-J Lenin

25.08.	Kesknädal	200(6926)	Kool, kodu ja üldsus käsikäes	Varia	Mida teha selleks, et kool kodu ja üldsus sammuksid tõe poolest käsikäes, et üks ei jääks maha teisest meie noore põlvkonna kommunistlikul kasvatamisel? See on keskne küsimus, mida arutatakse õpetajate traditsioonilistel augustikuu nõupidamistel käesoleval aastal. Küsimus pole päevakorda kerkinud juhuslikult: meie senised kogemused kinnitavad, et edu tagatiseks siin on tihe koostöö kõigi nende vahel, kes puutuvad kokku noortega.
26.08.	Neljapäev	201(6927)	Kvaliteet peab olema pidevalt päevakorras	Tehnoloogia	Tööstuse tähtsamaid probleeme tänapäeval on toodangu kvaliteedi parandamine. Esimeses järjekorras tuleb tagada, et ekspordiks ja teistese liiduvabariikidesse saatmiseks ettenähtud tooted vastaksid kõigiti maailmaturu nõuetele
28.08.	Laupäev	203(6929)	Tänavune taliviljakülv	Põllumajandus	On juba ammu selgunud, et parimaks talivilja külviajaks on ajavahemik 20.augustist 5. septembrini. See kehtib ka käesoleva aasta kohta. Kuid praegu ei saa päris rahul olla kõige usinamate külvimeeste töötempoga. Paide rajooni majandeis oli 25.augustiks külvatud taliviljast 10%, Rakvere rajoonis 9%, mujal aga hoopiski vähem
31.08.	Teisipäev	205(6931)	Lõikus on eksam ka parteiorganisatsioonidele	Põllumajandus	Inimene hõõrub pihul viljapäid, puhub ettevaatlikult sõklad eemale ja seal nad on: kuldsed terad ... Nendes peegeldub põllumehe hool ja pingeline töö. Palju on tehtud selleks, et nurmedel loksaks vili, kuid ees on veelgi rohkem tööd. Käesolev aasta lõikus on nihkunud suhteliselt hilisele ajale. ilmastik on niisugune, et valminud vili võib variseda

02.09.	Neljapäev	207(6933)	Kohalikust toorainest	Tehnoloogia	Vabariigi tööstus on käesoleval ajal oma ülesannetega hästi toime tulnud. Kaheksa kuu plaani täitsid Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu ettevõtted juba möödunud nädala alguseks. Märksa on laienenud toodangu sortiment. Eriti suur on toodangu juurdekasv toiduainetööstuses. Piima- ja lihavarumise plaanide tunduva ületamise tõttu on võrreldes möödunud aasta sama perioodiga võitoodang kasvanud rohkem kui 40%, lihatoodang rohkem kui 20%.
07.09.	Teisipäev	211(6037)	Varsti hakkame kartuleid võtma, kas koristusmasinad on korras?	Põllumajandus	Käesoleva aasta ilmastiku tõttu kujuneb sügis põllumajanduses eriti pingeliseks, sest koristustööd kipuvad kuhjuma lühikesele perioodile. Nii on mõnel pool veel heinagagi tegemist, rääkimata rukki ja odra üheaegsest korjamisest jt. töödest. Sellise tööpinge juures ei pane tähelegi, kui on vaja juba uue tööga alustada. Seepärast ei ole vahest üleliigne meelde tuletada et mitmed koristusmasinad on veel korrastamata. Näiteks kartulivõtmismasinade remondi plaanist oli 1.septembriks kolhoosides ja sovhoosides täidetud vaid 41%

09.09.	Neljapäev	213(6939)	Üheskoos läheb jõudsamalt	Haridus	Koolide sanitaarse seisukorra ülevaatus näitas, et enamikus vabariigi koolides peetakse kinni valguse-, õhtu- ja temperatuuri režiimist. Koolipingid on põhiliselt heledad ja õpilased on neisse istuma paigutatud laste iga, kuulmist ja nägemist arvestades. Suurt tööd on tehtud sooja toidu organiseerimisel. Paljude maakoolide õpilased saavad toidu kolhoosist tasuta. On hea, et pidevalt suureneb koolide spordiväljakute hulk, ning et võimlemis-, botaanika- ja geograafiatunde püütakse võimalikult värskes õhus korraldada. On hea, et nõrgema tervisega lapsed on dispanseerse järelevalve all ja et õpilaste meditsiinilise läbivaatuse tulemused tehakse teatavaks pedagoogilises nõukogus ning lastevanemate koosolekul
11.09.	Laupäev	215(6941)	Hilinemine sügiskünniga tähendab saagikuse vähenemist	Põllumajandus	Katseliselt ja ammu tõestatud, et õigeaegselt ja hästi küntud põld suudab endasse koguda ligikaudu 50% rohkem niiskust kui sügisel kündmata jäänud põld. Tänu sellele, et möödunud sügisel said põllud õigeaegselt küntud, olid tänavu kevadel mulla veevarud küllaldased ning pikk põud ei suutnud taimi oluliselt kahjustada
16.09.	Neljapäev	219(6945)	Kalamehe sügis	Teenindus	Meie rannakalurite tänavune kevad ja suvi erinesid eelmistest selle poolest, et kalamehed hakkasid suursoomkala plaane täitma. Koha, haugi, säinast ja teisi nõutavaid kalaliike püüti esimesel poolaastal 800 tsentnerit üle plaani. siiapüügi ülesanne täideti isegi rohkem kui kolmekordselt

17.09.	Reede	220(6946)	Otsusele järgne organisatoorne töö ja kontroll	Riigijuhtimine	Seal, kus parteiorganisatsioonid ja -organid võtavad vastu läbimõeldud, konkreetsed otsused ning kinnitavad neid elava organisatoorse töö ja järjekindla, oskusliku kontrolliga, seal ei jää ka edu tulemata
18.09.	Laupäev	221(6947)	Söödad kiiresti ja täpselt arvele!	Põllumajandus	10.septembriks oli vabariigi majandites küünidesse ja varjualustesse veetud ning kuhjadesse pandud 98 protsenti niidetud heinast. Seega peaks siis nagu praktiliselt heinatööl kriips peal olema (välja arvatud ädalatest ja segatistest saadav hein) ning ülevaade talvustest heinavarudest käes
19.09.	Pühapäev	222(6948)	Olla parteiliselt nõudlik!	Riigijuhtimine	See tähendab tagada partei põhikirja nõuete ning antud parteiliste ülesannete ja kohustuste täpne täitmine. Nõudlikkus eeldab eelkõige inimeste kontrollimist konkreetsete praktiliste tegude najal, niisugust juhtimist, mille juures ükski parteilise otsuse või direktiivi täitmatajätmine ei jää märkamata. Iga seaduse või partei siseorganisatsioonilise normi rikkumise katse aga saab printsipiaalse kriitika osaliseks
21.09.	Teisipäev	223(6949)	Ehitame kultuurimajad vastavalt kaasaja nõuetele	Teenindus	Viimastel aastatel on vabariigis ehitatud rohkesti kultuurimaju. Riiklike vahenditega püstitati uued hooned Jõgevale, Mustveesse ja Põltsamaale. Aluseks on siin olnud "Eesti Projekti" omaaegne dokumentatsioon. Mitmed kolhoosid on oma vahenditega ehitanud uued hooned, kus paiknevad kolhoosi juhatuse ja klubi ruumid

22.09.	Kesknädal	224(6950)	Tänavu pole põhjus söödas, kui piimatoodang sügisel väheneb	Põllumajandus	Käesoleva aasta kaheksa kuu jooksul on vabariigi kolhoosid ja sovhoosid tootnud ning riigile müünud tunduvalt rohkem loomakasvatussaadusi kui möödunud aastal. 1. septembriks lüpsiti keskmiselt igalt lehmalt vabariigi kolhoosides ja sovhoosides 421kg piima rohkem kui eelmisel aastal
23.09.	Neljapäev	225(6951)	Talvekorda!	Teenindus	Tallinna Piimatoodete Kombinaadist kuni tehaseni "Estoplast" rajati soojustrass. Ehitusgraafikust peeti kinni. Nüüd on trass valmis ning katsetused kinnitasid, et "Estoplastil" pole eeloleval sügis- ja talvekuudel enam vaja karta soojavähemust.
24.09.	Reede	226(6952)	Kasutada otstarbekalt õppetöö alguseni jäänud päevi	Haridus	Suur töö on jäänud seljataha. enamikus parteiorganisatsioonides on nüüd koolid ja seminarid komplekteeritud, propagandistid kindlaks määratud, poliitiline kirjandus ja näitlikud õppevahendid esimeseks õppuseks käepärast seatud
26.09.	Pühapäev	228(6954)	Linnarahvas! Teie abi kulub ära kartulivõtmisel	Põllumajandus	Tänavused saagid rõõmustavad. Niisuguseid viljatsentnereid pole paljud majandid varem koristanud. Muret teeb aga see, et tänavuse ilmastiku tõttu kuhjusid koristustööd hilisele ajale ja mitmel pool jääb jõudu napiks, et töödega õigel ajal toime tulla.
06.10.	Kesknädal	236(6962)	Remondime loomakasvatushooned aegsasti ja korralikult!	Põllumajandus	Tööd on praegu maal rohkem kui küll. Viljast veel veerand koristada. Põhku on rohkesti laiali. Kartulivõtmine algas. Söödajuurvili ootab järke. Sügiskünd. Mõnel pool pole veel seni koristatud söötasidki jõutud

					arvele võtta. Kõik tahab tegemist, sest tänavune sügis on selline: saakide rikas ja töörohke.
07.10.	Neljapäev	237(6963)	Töötajate toidulauale	Tehnoloogia	Tänavu on vabariigi toiduainete tööstuse ettevõtted kõiki tähtsamaid tooteid valmistanud ettenähtust rohkem. Paranenud on ka toodangu kvaliteet. Selles avaldub NLKP Keskkomitee märtsipleenumi otsuste mõju, mis lõi soodsad tingimused toiduainete tööstuse paremaks varustamiseks põllumajandusliku toorainega
10.10.	Pühapäev	240(6966)	Et midagi raisku ei läheks	Põllumajandus	Käes on päevad, mil kombainerid, traktoristid ja põllutöölised veel jõudu pingutavad, et ühelegi nurmenurgale midagi külma näpistada ja lumelörtsi rikkuda ei jääks ning et järgmisel kevadel poleks vaja sügisest lohakust või unustamist taga kiruda. eeskujuliku põllutöö majandis ei tohi ka suurest teest kaugemal liikuja leida koristamata maisi või viljapõlluservi ning "igaks juhuks" tehtud künniringe, ei vedelema jäänud juurviljapealsete hunnikut, ei kuhjas tõstmata põhulasusid ega söötmata sõi sileerimata jäänud ilusaid ädalaid
14.10.	Neljapäev	243(6969)	Kui saabub õhtu	Kultuur	Et kõige kättesaadavam kunst oleks kõige mõistetavam kunst. Tartu rajoonis on filmikunsti propaganda huvides tehtud tänavu mõndagi. On kantud hoolt, et rohkem oleks nägusaid reklaamialuseid, 82 etenduspunktis toimuvat reklaamitakse ligimale 500 kohas Lisame veel 12 filmi arutelu, 8 helilehe numbrit, kus tutvustati järgmisel korral

					linastuvat filmi ning 18 külanõukogus korraldatud kinoaktiivid. Loetud on vaid osa tööst, mis tehti filmikunsti propageerimiseks
15.10.	Reede	244(6970)	Esimesed õppused näitavad: peamine on asjalikkus ja konkreetsus	Haridus	1.oktoobril algas uus õppeaasta partei haridussüsteemis meie vabariigi linnades ja töölisasulates.
16.10.	Laupäev	245(6971)	Partei XXIII kongressi eelne võistlus	Riigijuhtimine	Kommunistliku Partei kongressid on nõukogude rahva elus olnud tähtsa sündmused. Partei igal kongressil on arutatud kommunistliku ülesehitustöö vastava etapi kõige aktuaalsemaid poliitilisi ja majanduslikke ülesandeid ning näidatud ära partei ja rahva kõige tähtsamad tegevussuunad
17.10.	Pühapäev	246(6972)	Neile, kel koristada ja künda on veel rohkesti	Põllumajandus	Käes on oktoobrikuu keskpaik, kuid koristada on veel ligikaudu 5000 ha teravilja, veerand kartulist, söödajuurvili ja teha peaaegu pool sügisküнди
24.10.	Pühapäev	252(6998)	Tähtsate ümberkorralduste aeg	Tehnoloogia	Neil päevil avaldati ajakirjanduses Eesti NSV Statistika Keskvalitsuse teadaanne riikliku plaani täitmise tulemustest tööstuses käesoleva aasta üheksa kuu jooksul. Tööstuse sammu mõõdab jällegi 10-protsendiline juurdekasv. Seitseaastaku jooksul on need kasvuprotsendid tõstnud vabariigi tööstuse toodangu rohkem kui 2-kordseks. Seejuures on tööstuse kasumis kasvanud 2,6-kordseks.

27.10.	Kesknädal	254(6980)	Kommunist olgu nõudlik!	Töölised	Kuidas inimesed on rahul ekspluatatsiooni antud tootmishoone, elamu, lasteaia või sööklaga, see oleneb suurel määral ka sanitaartehnilistest töötajatest. Objektil õigeaegne valmiminegi sõltub meist mitte vähem kui ehitajatest. Seda meenutasid Narva Sanitaartehniliste Tööde Valitsuse kommunistid partei-algorganisatsiooni aruande-ja valimiskoosolekul, kus nad kritiseerisid oma juhtkonda töö halva organiseerimise pärast. Töömehed ja brigadirid tõid esile puudusi töö planeerimises ja mõistsid hukka, et sageli ei kontrolli keegi isegi tehtud töö kvaliteeti
30.10.	Laupäev	257(6983)	Millal siis veel, kui mitte sügisel	Töölised	1.oktoobril avati Vaeküla Internaatkooli uus staadion ja peeti esimene internaatkoolidevaheline spordivõistlus. See oli rõõmus päev kogu kooliperele. Kes aga Vaeküla koolis tollel staadionil spordist nakatub, see on ennekõike tänulik kehakultuuriõpetajale Arvo Kuslapile. Tema eestvedamisel ja muidugi kooli juhtkonna toetusel sai teoks väljaku rajamine
31.10.	Pühapäev	258(6984)	Künd ei kannata päevagi venitada	Põllumajandus	Tänavune tubli teraviljasaak lööb mullusele tublisti silmad ette. Ka kartulisaak pole nigelam ja arvestades senist koristamise tempot, peaks neil päevil saama kartuli üles.

04.11.	Neljapäev	261(6987)	Otsustavad nädalad	Tehnoloogia	NLKP Keskkomitee septembripleenumil oli kesksel kohal tootmise efektiivsuse igakülgne suurendamine. Pleenumil kavandatud tööstuse juhtimise parandamise planeerimise, täiustamise ja majandusliku simuleerimise intensiivistamise abinõud aitavad kaasa ka kapitaalehituses esinevate puuduste vältimisele edaspidi, suurendavad majandusjuhtide huvi selle vastu, et uusi tsehhe ja objekte ehitatakse hästi väheste kapitalismimahutustega, et need õigeaegselt eksploatatsiooni antakse ja võimalikult kiiremini täie võimsusega tööle pannakse
05.11.	Reede	262(6988)	Nii peaks see olema kõikjal	Haridus	1970. AASTAKS PEAB KÕIGIL 16-35 AASTASTEL TÖÖTAJAIL OEMA VÄHEMALT 8-KLASSILINE HARIDUS. Aga praegu on näiteks põlevkivi- ja keemiakombinaadis "Kiviõli" 6. kaevanduses Rakvere Autobaasis , uues Oru Turbabriketi Tehases Põdrangu sovhoosis jm küllalt palju töötajaid, kes seaduse järgi peaksid õppima ja saama vähemalt kaheksaklassilise hariduse, kuid ei õpi.
11.11.	Neljapäev	266(6992)	Järg on remondimeeste käes	Põllumajandus	Aeg on juba nii kaugel, et tööde pärast võiks enamik põllutöömehi olla korralikult talvekorterisse pandud ja remonditöökojad korrastamist vajavaid masinaid täis. Eile tehtud kokkuvõtte järgi on aga seni remonditud traktoreid, atru, külvimasinaid ja kultivaatoreid väga vähe. Võrreldes möödunud aastaga esineb mahajäämus kõikide masinaliikide osas, vaatamata sellele et neljanda kvartali remondiplaan on tunduvalt

					suurem mullusest. Paljud põllutöomasinad on veel hoiukohtadesse koondamata, rääkimata nende korralikust puhastamisest, korrastamisest ja konserveerimisest.
12.11.	Reede	267(6993)	Mõeldes maaõpetajatele ...	Töölised	Käesoleva aasta mais oli Haridusala, Kõrgemate koolide ja Teaduslike Asutuste Töötajate Ametiühingu V vabariiklik konverents. Paljud sõnavõtjad rääkisid õigustatult, et rajoonide ametiühingukomiteed tihti ei tea, missugused on nende rajooni õpetajate töötingimused. Konverentsi otsuses nõuti ka, et Haridusala, Kõrgemate Koolide ja Teaduslike Asutuste Töötajate Ametiühingu Vabariiklik Komitee tähelepanelikult jälgiks, kuidas täidetakse valitsuse määrusi maaõpetajate kindlustamisest tasuta kommunaalteenustega.
13.11.	Laupäev	268(6994)	Täna algavad parteikonverentsid	Riigijuhtimine	Meie partei läheb vastu oma XXIII kongressile. See on tähtis ajalooline etapp leninliku partei arengus ja nõukogude ühiskonna elus. Seepärast võtsid kõik kommunistid ja kõik nõukogude inimesed suure rõõmuga vastu teate kongressi kokkukutsumisest
14.11.	Pühapäev	269(6995)	Valik olgu suurem ja kvaliteet parem!	Varia	Rahva järjest kasvavate nõudmiste täielik rahuldamine on olnud Kommunistliku Partei ja Nõukogude valitsuse alalise tähelepanu objekt. Selle tõttu kasvas seitseaastakul rahvatarbekaupade toodang umbes 60 protsenti. Suuri summasid on eraldatud uute ettevõtete ehitamiseks

16.11.	Teisipäev	270(6996)	Komsomol on partei aktiivne abiline ja reserv	Riigijuhtimine	Pärnu puidutöötlemise kombinaadi "Viisnurk" parteiorganisatsiooni lahtisel koosolekul analüüsiti hiljuti komsomoliorganisatsiooni tööd. Sellele järgnes noorte pidulik saatmine aega teenima Nõukogude armeesse. Paljud parteiorganisatsioonid on viimasel ajal koos komsomoliaktiiviga põhjalikult analüüsinud komsomolitööd ettevõtetes
17.11.	Kesknädal	271(6997)	Põllu ja farmi jaoks tarkust taga nõudma!	Teadus	EPA KAUGÕPPETEAUSKOND JA MAAKUTSEKOOLID ON UUE TÄIENDUSE OOTEL. Enamik põlde peab juba talvist puhkust. Lehmakari on läinud lauta. Inimesed ise leiavad nüüd mahti raamatud pihku võtta. Ees on maaõppurite sisseastumised koolidesse, seesolijatel aga enamasti käsil eksamilahingud. Järjest täisulikumalt mehhaniseeritav ja teaduse peensustesse tungiv on nüüd ju iga põllumajanduslik amet
18.11.	Neljapäev	272(6998)	Peagi valime rahvakohtunikud	Riigijuhtimine	Detsembris saab viis aastat sellest, kui valisime praegused rahvakohtunikud. Tähendab, nende volituste aeg hakkab lõpule jõudma. Ühenduses sellega määras Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium oma k.a 10. novembri seadlusega vabariigi rajoonide (linnade) rahvakohtute rahvakohtunike valimised pühapäevale 19. detsembrile 1965.a. Ühtekokku valitakse sel päeval meie vabariigis 58 rahvakohtunikku

20.11.	Laupäev	274(7000)	Sest põllumees hakkas õppima	Haridus	Pärnu Kaugõppekeskkoolis õpivad peamiselt maotöötajad. Nende kasutuses on 8 konsultatsioonipunkti - 7Pärnu ja 1 Rapla rajoonis. Lisaks neile on avatud veel 18 filiaali s.o. iga 8-klassilise kooli ja keskkooli juures. Filiaalid avasime esmakordselt möödunud aastal. Võib öelda, et üldiselt nende töö end igati õigustab. Ainult mitte väikeste, alla 20 õpilase filiaalide töö, kui seal on erinevate klasside õpilased
21.11.	Pühapäev	275(7001)	Müüja kutsumus	Teenindus	Elektritarvete kauplus, millest jutt on, on tallinlaste hulgas üldiselt heas kirjas. Kaupa on rohkesti, valik suur, vitriinid hästi kujundatud ja ostjatest pole kunagi puudus..
23.11.	Teisipäev	276(7002)	Partei-algorganisatsioonide esmased ülesanded	Tehnoloogia	Praegustes tingimustes on suurenenud iseäranis partei-algorganisatsioonide osa ja tähtsus. Nende töö tasemest, kõigi kommunistide aktiivsusest ja isiklikust eeskujust oleneb suuresti rahvamajandusplaanide täitmise edukus. Nüüd hakatakse vahetult ettevõtetes välja töötama ja lõplikult kinnitama paljusid plaaninäitajaid, kavandama tootmise laiendamise ja uue tehnika juurutamise perspektiive
25.11.	Neljapäev	278(7004)	Me vahel otsekui ei oskaks neid kaasa kutsuda	Haridus	Meie kool, meie lapsed, meie ise. EKP Jõgeva Rajoonikomitee büroo otsus näeb ette moodustada kõikide rajooni keskkoolide juurde lastevanemate koolid, kõikide alg- ja kaheksaklassiliste koolide juurde aga lektoriumid vanemaile, kus keskkooli pedagoogid esinevad 18 asutuses kasvatusalaste loengutsüklitega

26.11.	Reede	279(7005)	Veel enne uut aastat	Tehnoloogia	NLKP Keskkomitee septembripleenumi otsuseid viiakse meil järjekindlalt ellu. Kohe pärast pleenumit alustati tootmise juhtimise ümberkorraldamist ja ettevalmistusi üleminekuks planeerimise uuele süsteemile
28.11.	Pühapäev	281(7007)	Äkiline talv ja piimatoodang	Põllumajandus	Kuni viimase ajani edenes meie majandites piima tootmine tänavu hästi. Lehmade toodang küündis kõrgemale kui kunagi varem. Ka talviste söötmissplaanide koostamisel polnud sootehnikutel põhjust eriti muretseda: loomühiku kohta tuli majandi sööta rohkem kui mullu. Tõsi küll, põhiliselt lehmäsööta - heina ja silo ning ka ostujõusööta - on enamikus majandites vähem, kuid selle eest teravilja, juurvilja ja kartulit on võimalik märgatavalt rohkem anda kui mullu
30.11.	Teisipäev	282(7008)	Kollektiivleping on ettevõtte tegevusprogramm	Põllumajandus	Käesolev aasta on meie maaelus olnud sündmuste ja saavutusterohke, NLKP Keskkomitee märtsipleenumil kavandati abinõud järsu tõuse saavutamiseks põllumajanduses Septembripleenumi otsustega seadis Kommunistlik partei meie maa töötajale tähelepanu tulipunkti tööstuse juhtimise, planeerimise ja majandusliku simuleerimise küsimused. Praegu areneb töötajate hulgas massiline sotsialistlik võistlus, et võita lähenev NLKP XXIII kongress vastu uute töövõitudega
02.12.	Neljapäev	284(7010)	Iga kilovatt-tund täie eest!	Tehnoloogia	Üks kilovatt-tund elektrienergiat võimaldab toota 41 silikaattellist või 164 kg põlevkivi, 47 kg leiba või 7,5 kg kondiitritooteid

03.12.	Reede	285(7011)	Ühtsus tegudes ja mõtetes	Riigijuhtimine	Nõukogude inimeste tööle ja püüdlustele lisab hoogu mõte märtsipäevast, millal meie kodumaa pealinnas Moskvast alustab tööd Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei XXIII kongress
04.12.	Laupäev	286(7012)	Olemasolevaid võimalusi on halvasti kasutatud	Haridus	Kaasaja kool ja kaasaja tehnika. Vabariiklikul Õpetajate Täiendusinstituudil on 379 õppefilmi, millest on tehtud kokku üle kuue ja poole tuhande koopia. Ühiskondlikus korras töötavad õppefilmide laenutuspunktid Tartus, Võrus, Pärnus ja Kingissepas. Instituudi filmoteegi abonementidena on reageerinud 396 vabariigi kooli. Ent ligemale kakssada kooli laenab ekraaniteoseid veel Filmilaenutuskontorist. Seetõttu on näidatud hulgaliselt dokumentaal-, populaarteaduslikke ja kunstilisi filme. On laienenud kasutatavate filmide temaatika. Kooliekraanil on olnud ateismiteemalisi, spordi-, geograafia-, kirjandus-, füüsika-, kunsti-, ajaloo-, põllumajandus-, tervishoiualaseid ja teisi filme. Täiendusinstituut ja vabariiklik Filmilaenutuskontor andsid välja kataloogide seeria "Kino koolis", et hõlbustada õpetajail filmide valikut
05.12.	Pühapäev	287(7013)	Nõukogude demokraatia pidupäev	Riigijuhtimine	Hea traditsiooni kohaselt tähistatakse meil konstitutsioonipäeva nõukogude demokraatia suure pidupäevana. Ja see on arusaadav: meie põhiseaduses on tõe poolest fikseeritud töörahva suured saavutused, majanduslikud ja poliitilised õigused.

14.12.	Teisipäev	294(7020)	Kes istub kevadel traktorirooli taha?	Põllumajandus	See on kevadine probleem ja kahjuks mõneski majandis hakatakse seda lahendama alles kevadel. Tulemused on niisugusel juhul teada - ei jätku traktoriste. See häda kummitab just neis majandeis, kust õigeaegselt ei suunata inimesi mehhanisaatorite kursustele, koolidesse. Ja probleem, kes kevadel traktorirooli teha, jääb püsima, kui jätkatakse sama passiivselt kui meil
22.12.	Kesknädal	301(7027)	Tugevdada parteilist juhtimist!	Tehnoloogia	Tallinna Ekskavaatoritehase konkreetse ökonoomika seminari õppusel arutati koostöö ja spetsialiseerimise probleeme. Tuldi järeldusele, et masinate üheaegne monteerimine Tallinnas, Mõisaküla Viljandi tsehhis pole otstarbekas. Tehase parteibüroo ja juhtkond arvestasid kuulajate ettepanekut ning montaaži koondati Tallinna. Tööviljakus suurenes tunduvalt.
23.12.	Neljapäev	302(7028)	Maaparandajad, juba praegu hooga edasi!	Keskkond	Teist aastat järjest tulid vabariigi maaparandajad edukalt toime aastaplaani täitmisega. Drenaažikuivenduse plaan täideti Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 48. aastapäevaks. 1.DETSEMBRIKS ÜLETATI KA KUIVENDATUD PÕLLUMAJANDUSLIIKE MAADE EKSPLOATATSIOONI ANDMISE AASTAÜLESANNE. Tänavu anti kolhoosidele ja sovhoosidele üle 430 maaparandusobjekti, üldpindalaga 34 400 ha . Sellest oli kuivendatud maid 28 500 ha. Lisaks kuivendatud maadele tehti tänavu korda ligemale 5900 ha põllumajanduslikku maad, mis ei

					vaja küll kuivendamist, kuid seal juuriti võsa ja kännud, koristati kivid, tehti uudismaaküнди ja teisi maaparandusliku iseloomuga töid.
24.12.	Reede	303(7029)	Kultuuritöö: entusiasm ja kohustus	Kultuur	Loeng, kontsert, etendus, temaatiline õhtu ...
25.12.	Laupäev	304(7030)	Kõrge kvaliteet nõuab süsteemikindlust	Tehnoloogia	Tallinna M.I. Kalinini nimelise Elavhõbealaldite Tehase igritionide kohta esitati tänavu esimesel poolaastal poolteist korda vähem reklamatsioone kui 1964. aasta samal perioodil. Jõutransformaatorite kohta aga saabus pretensioone kuus korda vähem. Nõnda oli see suvel, kui tehases korraldati kvaliteedi ühiskondlik ülevaatus. See aitas tööd veelgi parandada: viimastel kuudel ei ole tehasele reklamatsioone esitatud.

Lisa 4. „Päevateemal“ rubriikide ilmumise aeg, ajalehe number, rubriigi pealkiri ja esimene lõik 1966.a.

Kuupäev	Nädalapäev	Number	Pealkiri	Teema	Esimene lõik
06.01.	Neljapäev	4(7039)	Rahva vajadustega sammu	Teenindus	Viimasel aastal on vabariigi linnades ja asulates avatud kümneid uusi kauplusi, sööklaid ja teenindustöökodasid. Paljusid olemasolevaid on rekonstrueeritud ja laiendatud. Külavaheteedel võib kohata üha sagedamini kauplusautosid ja rändtöökodasid, mis varustavad maainimesi igapäevaste tarbekaupadega ning osutavad elanikele mitmesuguseid teenuseid. Ka õmblustöökoda või teenustööde vastuvõtu punkt kolhoosikeskuses pole enam harulduseks, kauplusest ja sööklast rääkimata.
07.01.	Reede	5(7040)	Reservid käiku!	Tehnoloogia	KOKKUHOITUD METALLIST JA MATERJALIDEST TÄIENDAVAT TOODANGUT. Tsemenditehas Punane Kunda: säästa I kvartalis 1250 tonni tehnoloogilist kütust ja 350 000 kilovatt-tundi elektrienergiat....
08.01.	Laupäev	6(7041)	Neist, kes 1970. aastaks nõuetekohase hariduse peavad saama	Haridus	Üheks oluliseks küsimuseks, millega peavad tegelema kõik vabariigi ministeeriumid ja keskasutused, on igale töomehele 8-klassilise hariduse andmine. Praegu ei ole aga üksikutes süsteemides isegi ülevaadet, kui palju on neid, kellel eeskätt oleks vaja asuda oma haridusteed jätkama. Mõned keskasutused pole noorte õppimise küsimust nii nagu vaja üldse päevakorda võtnud

09.01.	Pühapäev	7(7042)	Aastaaruanne ja tootmisplaan	Tehnoloogia	Talv annab maainimeste elule rahulikuma ilme. Saagid on salves, plaanid-kohustused täidetud. Tõsi, farmides ja remonditöökodades käib juba täie pingega tegevus alanud aasta "Huvides". Aga raamatupidamises on käsil veel eelmine aasta
12.01.	Kesknädal	9(7044)	Kommunisti osa tootmises	Töölised	Tallinna Veduridepoo vedurijuht sotsialistliku töö kangeline kommunist R.Kaik kohustus NLKP XXIII kongressi eel hoidma kokku 500kg diislikütust, millest piisab kolme reisirongi viimiseks Tallinnast Pärnu. Harju rajooni Ravila sovhoosi seatalitaja kommunist V.Koroleva tuli mullu oma rajoonis sigade nuumamisel ja sealiha tootmisel paremate hulka, tema nuumikud andsid aasta jooksul ligi 90 tonni juurdekasvu. Paljudes ettevõtetes on kommunistide algatusel hakatud tööd organiseerima teaduslikul alusel. Niisuguseid näiteid võiks tuua väga palju
13.01.	Neljapäev	10(7045)	Kultuurimaja kutsub külla. Aga keda?	Kultuur	Kultuuri või rahvamaja järjekordset üritust reklaamivad afišid sellele küsimusele pahatihti vastust ei anna. Veelgi enam: nii mõnegi kultuuriasutuse tegevuskava kinnitab, et rahva- või kultuurimaja juhataja polegi sellest küljest oma töö peale mõelnud. Tulemuseks on aga loeng, kontsert või puhke õhtu üleüldse. Sellega käivad kaasas kurtmised, et rahvas ei võta osa , noorsugu ei külasta jne

15.01.	Laupäev	12(7047)	Hästi ettevalmistatult sisseastumiseksamitele	Haridus	Praktika kinnitab, et ettevalmistuskursused kõrgematesse õppeasutustesse astumiseks on end täielikult õigustanud. Rea aastate jooksul sisseastumiseksamite tulemused näitavad, et kursusest osa võtnud noored on teistega võrreldes märksa kindlamate teadmistega
19.01.	Kesknädal	15(7050)	Majanduslik õppus ettevõttes	Tehnoloogia	Tootmise kiirele arendamisele ja efektiivsuse suurendamisele suunatud planeerimise, juhtimise ja materiaalse stimuleerimise uue süsteemi elluviimise edukus oleneb suurel määral kaadri majandusalastest teadmistest
20.01.	Neljapäev	16(7051)	Sotsialistlik võistlus kolhoosides ja sohvoosides vajab paremat korraldamist	Põllumajandus	Möödunud sügisel, viljakoristamise ajal, helistati Harju rajooni Habaja sovhoosi ja paluti telefonile kedagi, kes teaks lähemaid andmeid öelda majandi kombainerite sotsialistliku võistluse kohta. Naisehää! vastas heatujuliselt, et sellele teab praegu vastata iga põlvepikkune poisski sovhoosis. Öelnud kombainerite paremusjärjestuse, lisas veel, kes neist vabariigi paremate hulka kuulub
21.01.	Reede	17(7052)	Kasvatada organisatooreid!	Haridus	Nüüd, millal partei on välja töötanud abinõud majanduse ja nõukogude inimeste heaolu edasiseks kasvuks on väga oluline osa organisatorlikul tööl
22.01.	Laupäev	18(7053)	Isemajandamine igasse tsehhi ja jaoskonda	Tehnoloogia	Käesolev majandusreform eeldab isemajandamise igakülget süvendamist NLKP Keskkomitee septembripleenumi otsuste täitmiseks vastuvõetud määrused näevad ette ülemineku ettevõtte täielikule isemajandamisele

23.01.	Pühapäev	19(7054)	Õpetaja kohustus andma oma parima	Haridus	On rõõm kuulutada, et viimase viie aasta jooksul on õppeedukus vabariigi koolides vähehaaval, ent see-eest pidevalt tõusnud. 93,3 protsenti õpilastest jõuab vabariigis edasi. Kuid 6 protsenti õpilastest jääb ikka veel klassikursust kordama. Pole hea seegi, et mõnelgi pool püütakse nendest raskustest ülesaamiseks kasutada rohkem administratiivseid vahendeid, ehkki see kõik suuresti just õppe- ja kasvatustöö kvaliteedist oleneb.
25.01.	Teisipäev	20(7055)	Igalt kolhoosiliikmelt ja sohvoositöötajalt sõna sekka!	Varia	Juba on päeva pikkusele kõva kukesamm juurde tulnud, juba hakkab noore talve esimene võimutsemishooaeg raugema. Varsti on käes küünlapäev, mil, nagu vanarahvas räägib, pidi külma süda lõhki minema
28.01.	Reede	23(7058)	Pangakrediidiga	Riigijuhtimine	NLKP Keskkomitee septembripleenum osutas suurt tähelepanu krediidi osatähtsuse suurendamisele rahvamajanduses. Ta näitas küsimuste ringi, mis on orgaaniliselt seotud krediidi mõju laiendamisega: täielik isemajandamine, planeerimise täiustamine, materiaalne stimuleerimine. See juures on lähtutud põhimõttest maksimaalselt ühendada rahvamajanduse ja ettevõtte huvid
29.01.	Laupäev	24(7059)	Otsusele järgnegu selle täitmine!	Haridus	Harju rajooni Rahva Võidu kolhoosi parteiorganisatsiooni ühel möödunud suvel peetud koosolekul arutati kolhoosnike õppimise probleeme. Koos Sausti 8-klassilise kooli pedagoogide-kommunistidega otsustati taotleda, et Sausti 8-klassilise kooli juurde moodustatakse maanoorte kool. Nüüd kuulati parteikoosolekul, , kuidas suvise

					koosoleku otsust täidetakse. Koosolekul märgiti, et õppimise tulemuste üle ei saa nuriseda. Majandi juhatus on õppijatele igati vastu tulnud nii õppijate tööaja reguleerimise kui ka transpordi osas,
30.01.	Pühapäev	25(7060)	Eesmärk: eeskujulik kultuuriasutus	Kultuur	"Oleks sääraseid üritusi rohkem!" Nende sõnadega tuletavad V.Kingissepa nimelise Tselluloosi- ja Paberikombinaadi töötajad meelde oma klubis toimunud õhtut, mis oli põhjendatud tulihingelisele revolutsionäärile, kelle nime nende ettevõtte kannab - Viktor Kingissepale. Nii see kui arvukad teised meie kultuuriasutustes korraldatud üritused paistavad silma sisukuse, haaravuse ja huvitavusega. Just seda on silmas pidanud kultuuritöötajad oma tööplaneerimisel NLKP XXIII kongressi eel.
01.02.	Teisipäev	26(7061)	Tugevdagem töödistsipliini!	Riigijuhtimine	Aasta algusest on möödunud üks kuu. Kuid meie inimeste tegude kroonikasse on kirjutatud juba palju märkimisväärtset; kogu maa valmistub NLKP XXIII kongressiks, algas uus viisaastak, on tehtud esimesed sammud tööstuse majandusliku reformi alal. Praegu kasvab iga töölise ja kolhoosniku, spetsialisti ja teenistuja vastutus oma tööloigu eest. Seejuures on oluline osalgatus võimel, organiseeritusel ja distsipliinil

02.02.	Kesknädal	27(7062)	Uusi rahvatarbekaupu tarbijate soovitude kohaselt	Tehnoloogia	Vabariigi vastloodud Kohaliku Tööstuse Ministeeriumi ülesanne on kultuuri- ja galanteriikaupade, majapidamistarvete, mänguasjade, suveniiride ja teiste rahvatarbekaupade nomenklatuuri ning sortimendi igakülgne laiendamine ja tootmise suurendamine, Selleks töötleb ta kõrvuti kohalike materjalidega ka fondeeritud toorainet ja materjale kohalike vajaduste katteks. Ning tal tuleb kasutada vabariigi mõnedes rajoonides peituvaid võimalusi, haarata tootmisse need elanikud, kes sellega praegu ei tegele
03.02,	Neljapäev	28(7063)	Remondime ka põllutöömasinad kiiremini	Põllumajandus	Traktoreid on jäänud remontida veidi üle veerandi. Teiste masinatega on lood märksa halvemad. Tartu ja Rapla rajoonis on üle 2/3 põllutöömasinatest korras, Haapsalus on tegemist aga esimese kolmandikuga. Möödunud kuul olid tublimad Tartu, Harju ja Viljandi rajooni mehhanisaatorid, hiidlased jäid aga loorberitele puhkama, Edaspidi tuleks eeskuju võtta leedu mehhanisaatoritelt
04.02.	Reede	29(7064)	Kultuuritöö mitmepalgelisemaks ja sisukamaks!	Kultuur	Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 50. aastapäeva tähistamiseks väljakuulutatud kultuuriasutuste sotsialistlik võistlus haarab kõiki meie rajoonide ja linnade klubilisi asutusi ja raamatukogusid. Praegu on oluline saavutada, et võistlus omandaks õige hoo ja tempo algusest peale. Selles mõttes pakuvad üht ja teist kasulikku vabariigi ametiühingute kultuuriasutuste kogemused sotsialistliku võistluse organiseerimisel, mis algas juba möödunud aastal

06.02.	Pühapäev	31(7066)	Kaubandustöötaja initsiatiiv	Teenindus	Tallinna Sööklate, Restoranide ja Kohvikute Trusti majandusaktiivi koosolekul märgiti, et mullu avati linnas 37 uut toitlustamisettevõtet, kokku rohkem kui 1700 istekohaga. Üldse on aga linnas ligi 400 ühiskondliku toitlustamise ettevõtet, mis mullu väljastasid 46 miljonit mitmesugust rooga.
08.02.	Teisipäev	32(7067)	Kui sa oled kommunist ...	Töölised	Põlva rajooni Marxi-nimelise kolhoosi inimesed peavad lugu oma agronoomist kommunist Aime Sokust, kes juhib parteiorganisatsiooni, abistab komsomoliorganisatsiooni ja lööb agaralt kaasa ka isetegevuses. On täiesti mõistetav et partei jõud ja autoriteet sõltub tema alorganisatsioonide iga kommunisti aktiivsusest ja teotahtest. Sest ükskõik missugused õiged otsused, töötatakse välja partei kõrgemates organites, kongressidel ja konverentsidel, need jäävad headeks soovideks, kui neid kohtadel ellu ei viida
09.02.	Kesknädal	33(7068)	Varasest lapsepõlvest peale ...	Haridus	Kui õpilane jätab tegemata oma töö, rikub tunnis korda, käitub tänaval lubamatult, siis puudub tal kohuse- ja vastutustunne, siis on tegemist nõrga kasvatustööga
11.02.	Reede	35(7070)	Kasvatada kommunismiehitajaid	Riigijuhtimine	Täna kogunevad vabariigi kommunistlike noorte rohkem kui sajatuhandelise pereparimad esindajad Eestimaa Leninliku Kommunistliku Noorte ühingu XIII kongressile

13.02.	Pühapäev	37(7072)	Agronoom! Seeme külvikorda!	Põllumajandus	Seemnete ettevalmistamine külviks on enamikus majandites juba lõpetatud. Paraku siiski mitte kõigis. 1. veebruari seis näitab, et Harju, Põlva ja mitmete teiste rajoonide majandis on vaja veel tublisti pingutada, et viia kogu külviks kasutatav seeme õigeaegselt konditsiooni.
16.02.	Kesknädal	39(7074)	Otselepingute alusel	Teenindus	Vabariigi kergetööstusettevõtted ületasid seitseaastaku kontrollarvud: puuvillaseid toorkangaid valmistati rohkem 8 miljonit meetrit, linast riidet 500 000 meetrit, nahkjalatseid miljoni paari ja õmblustooteid töötlemismaksumuse järgi poole miljoni rubla ulatuses.
24.02.	Neljapäev	46(7081)	Kasutada sööta ratsionaalselt	Põllumajandus	Statistika Keskvalitsuse teadaandekohaselt saadi 1965. aastal esialgsete andmete alusel kõigi kategooriate majandites lehma kohta aastaseks väljalüpsiks 3077kg piima, sealhulgas kolhoosides, sovhoosides ja teistes riiklikes majandis ligi 3000 kilogrammi. 1964.aastaga võrreldes kasvas lehmade keskmine piimaand 1965.aastal kõigi kategooriate majandis umbes 350 kg, sealhulgas kolhooside ja sovhoosides ning teistes riiklikes majandis 450 kg
25.02.	Reede	47(7082)	Kuigi eksamid on suvel	Haridus	MEIE KOOL.MEIE LAPSED. NLKP Keskkomitee septembripleenumi järgsel perioodil on kasvanud järsult tööstuskaadri ettevalmistamise tähtsus. Nüüd on teatavaks tehtud uued tehnikumidesse vastuvõtmise eeskirjad ning ka see, et laiendatakse kesk-eriõppeasutuste tegevust.

26.02.	Laupäev	48(7083)	Parteitöötaja kohustus	Riigijuhtimine	Mis eristab parteitöötajaid, milliseid probleeme nad oma organisatsioonides lahendavad, sellest on mõtlemapanevalt kirjutatud meie ajalehe rubriigis "Parteitöötaja arutleb", kus on sõna võtnud EKP Tartu Linnakomitee sekretär sm N.Johanson, Abja sovhoosi parteiorganisatsiooni sekretär sm E.Samoson ja teised
27.02.	Pühapäev	49(7084)	Kuidas edeneb õppimine?	Haridus	Parteiharidussüsteemi esimese õppepoolaasta kogemused näitavad, et... õigesti organiseeritud marksistlik-leninlik õppus on kujunenud kommunistide ja partei aktiivi ideelise kasvatuse tõeliseks kooliks. Samaaegselt näitavad kogemused, et eduka õppetöö huvides tuleb kommuniste pidevalt abistada, nende ideelist kasvu vajalikult kontrollida. Seetõttu on parteiorganisatsioonide tähtis ülesanne süstemaatiliselt analüüsida teoreetilisehariduse olukorda, tagada parteilise õppuse kõrge ideeline tase
06.03.	Pühapäev	55(7090)	Kasutagem säästlikult metalli ja materjale!	Tehnoloogia	Niisuguse üleskutse tegid aasta algul Moskva ja Leningradi eesrindlike ettevõtete kollektiivid, millele järgnesid ka meie vabariigi töötajad. Nende eesmärgid kajastuvad NLKP XXIII kongressi auks võetud sotsialistlikes kohustustes. Metall ja materjalide säästmiseks on koostatud organisatsiooniliste ja tehniliste abinõude plaane. Võru rajoonis kuulutati NLKP XXIII kongressi tähistamiseks välja ratsionaliseerijate konkurss, et metalli, materjalide, elektri- ja soojusenergia ning kütuse kokkuhoidmisele, tööviljakuse

					suurendamisele ja toodangu kvaliteedi parandamisele kaasa tõmmata töölisi, kolhoosnikuid ja insener-tehnilisi töötajaid
10.03.	Neljapäev	57(7092)	Võistluskohustustega seame teetähised	Kultuur	Vabariigi kultuuritöötajad töötavad välja kohustusi sotsialistlikuks võistluseks, millega klubilised asutused ja rahvaraamatukogud tähistavad Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 50. aastapäeva
11.03.	Reede	58(7093)	Kui ettevõtte töötab rentaabliit ...	Tehnoloogia	Uue viisaastaku ülesannete elluviimisel on üks sõlmküsimus tootmise majandusliku stimuleerimise tunduv suurendamine. Igas töötajas tuleb äratada võimalikult suurem huvi tootmistulemuste järsu parandamise vastu. NLKP Keskkomitee 1965.a septembrileenumi otsused annavad meile kätte need majanduslikud hoovad, mis sisemisi reserve täielikult avades võimaldavad märksa suurendada tööviljakust, rahvatulu ja niiviisi kiirendada ka palga ning preemiate kasvu

12.03.	Laupäev	59(7094)	Valmistuda hästi kongressiks	Riigijuhtimine	Nõukogude töötajad arutavad asjalikult NLKP XXIII kongressi direktiivide projekti ja kiidavad selle üksmeelselt heaks, Paide rajooni Ühenduse kolhoosi partei-algorganisatsiooni lahtisel koosolekul kriipsutasid sõnavõtjad alla eriti seda kohta direktiivide projektis, kus räägitakse maade kvaliteedi hindamisest, teaduse osatähtsuse tõstmises põllumajanduses ja kapitaalmahutuste suurendamisest. Linnade ja rajoonide üleeile alanud partei- ja majandusaktiivi koosolekutel märgiti et uue viie aasta plaani direktiivide projekt hämmastab ülesannete mastaabiga, kuid need on täiesti reaalsed ülesanded. Direktiivide projektis avaldub majanduse juhtimisele sügavalt teaduslik lähenemine, mis on NLKP Keskkomitee märtsi- ja septembripleenumi loogiline jätk
15.03.	Teisipäev	61(7096)	Üldrahvalik arupidamine	Riigijuhtimine	Parteioorganisatsioonid korraldavad NLKP XXIII Kongressi direktiivide projekti laialdast arutamist ja selgitamist. Ettevõtetes ja asutustes peetakse töötajate koosolekuid, korraldatakse vestlusi, ettekandeid ja loenguid. Erinevalt varasematest aastatest koostab nüüd iga ettevõtte oma viie aasta plaani. Selline kõikehõlmav planeerimissüsteem annab meie majanduse kõigi ala töötajatele selged orientiirid, võimaldab töötada perspektiiviga, suure kindlusega ja rütmiliselt, mis tagab tootmise efektiivsuse pideva kasvu. Töötajate koosolekud, kus arutatakse direktiivide projekti, on sisuliselt juba nende plaanide koostamise esimene samm

22.03.	Teisipäev	67(7102)	Kongressi eel	Riigijuhtimine	KONGRESSIEELSESED PÄEVAD ON TÖÖROHKED. Kõikjal, tehastes ja vabrikutes, ehitus- ja transpordiorganisatsioonides, on NLKP XXIII kongressi direktiivide projekt uue viisaastakuplaani kohta kutsunud esile loomingulise aktiivsuse ja tööinnu määratu tõusu
23.03.	Kesknädal	68(7103)	Põllumees ja uued masinad	Tehnoloogia	Aasta-aastalt suurenev uute põllumajanduslike masinate tootmine nõuab kolhoosidelt ja sovhoosidelt erilist tähelepanu oma masinapargi komplekteerimisel, uute masinate tellimisel ning vanade mahakandmisel
27.03.	Pühapäev	71(7106)	Leninlikul teel	Riigijuhtimine	Paari päeva pärast algab NLKP XXIII kongress. See päev pole märgitud kalendrisse punasega ja algab nagu harilikult tööpinkide sumina ja traktorite mürina saatel. Kuid treiali, ehitaja, traktoristi, iga linna- ja maatöötaja hinges kutsub ta esile erutuse, mõtete tulva, teotahte. Need ei ole suured sõnad, sest kõik hea ja meelikõitev nõukogude rahva elus, kõik ilus, mille poole meie inimesed püüavad - kõik see on nii või teisiti seotud parteiga. KÕIKJAL TUNNEVAD MEIE INIMESED ÜARTEI ABI JA HOOLITSUST.
20.04.	Kesknädal	90(7125)	Karjamajanduse kohustused on pingelised	Põllumajandus	Piimatoodangu mõningane tagasimineku aasta esimestel kuudel tuleb nüüd kiiresti kõikjal tasa teha

23.04.	Laupäev	93(7128)	Parteiorganisatsioonide esmased ülesanded	Riigijuhtimine	Nõukogude inimesed jälgisid tähelepanelikult NLKP XXIII kongressi tööd, nad süvenevad tema otsustesse ja mõtlevad järele oma osa üle partei kavandatud üldrahvalikes ülesannetes. Parteiorganisatsioonide kohus on arvestada töötajate soovi õppida kongressi materjale sügavamalt tundma ja üld arusaadavalt selgitada kõigile partei poliitikat, vältimata teravaid probleeme, erksalt suhtuda rahva nõuetesse ja vaimsetesse vajadustesse ning arvestada seejuures nõukogude inimeste kasvanud kultuuri- ja haridustaset
24.04.	Pühapäev	94(7129)	Valimised Nõukogude võimu kõrgeimasse organisse	Riigijuhtimine	12.juunil on NSV Liidu Ülemnõukogu valimiste päev. Kogu Nõukogude maal tehakse ettevalmistusi selleks suureks poliitiliseks sündmuseks meie rahva elus. NLKP Keskkomitee hüüdlause 1. maiks 1966 öeldakse:...
28.04.	Neljapäev	97(7132)	Isetegevusliku kunsti suur ülevaatus	Kultuur	ÜAÜKN-i presiidiumi NSV Liidu Kultuuriministeeriumi kolleegiumi, ÜLKNÜ Keskkomitee büroo ning Nõukogude Armee ja Sõjalaevastiku Poliitilise Peavalitsuse otsusel kuulutati hiljuti välja Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 50.aastapäevale pühendatud üleliiduline ISETEGEVUSLIKU KUNSTI FESTIVAL
06.05.	Reede	103(7138)	Külvipäevad on käes	Põllumajandus	Peaaegu iga kevad on eelmisest erinev. Tänavune on hiline ja 22-tsentrilisele saagiaastale järgnev. See paneb proovile põllumeeste oskused, tahtmised ja kohusetunde
11.05.	Kesknädal	107(7142)	Kala hakkab tulema	Teenindus	Meie rannakaluritel on kätte jõudnud kevadine suurpüügi hooaeg

12.05.	Neljapäev	108(7143)	Tugevdagem rahvaste sõprust!	Kultuur	Kogu meie vabariik elab Vene NFSV kunsti dekaadi ootuse tähe all. Tallinnas ja Võrus, Tartus ja Pärnus, Narvas ja Viljandis, kõigis linnades ja asulates valitseb suur huvi vene kunstimeistrite esinemiste vastu
13.05.	Reede	109(7144)	Me sammume käsikäes	Varia	"Ajavahemikul 1923-1939 tuli mul elada suletuna Patarei süllapaksuste müüride vahele, kust vabanedes liikusin palju piki Tallinna tänavaid - nii kesklinnas kui ka agulites. Kõikjal rõhus üks mulje - kui vähe on muutusi. Lasnamäe paene pind oli ka 1938. aastal Kopli oli letargilises poolunes, Lilleküla rohelistel heinamaadel mäletsesid rahulikult lehmad
18.05.	Kesknädal	113(7148)	Hoogu juurde külvitööle!	Põllumajandus	Eelmistel aastatel intensiivsemal külviperioodil külvati viispäevakul teravilja 35-40%. Tänavu aga küündisid viimasel viispäevakul ainult Kingisepa rajooni majandite töö tagajärjed selleni, et 10-15.maini külvati teravilja 36% plaanist. Kõigis teistes rajoonides pole aga külvitöö täies hoos- Nii oli viispäevaku juurdekasv Võru rajoonis 30.Rakvere rajoonis ja Kohtla-Järve rajoonis 29 ning Haapsalu rajoonis 27, teistel aga hoopis vähem
25.05.	Kesknädal	119(7154)	Ehitajad ja materjalid	Teenindus	EHITUSMATERJALIDENTÖÖSTUSE OBJEKTID ÕIGEAEKSELT KÄIKU. Käesoleva viisaastaku ehitusplaanide täitmine sõltub suuresti ehitusmaterjalide tootmisest. Seepärast on eriti oluline, et ehitajad ja monteerijad annaksid ehitusmaterjalide tööstuse uued objektid käiku vastavalt graafikule

26.05.	Neljapäev	120(7155)	Noorte kaunis traditsioon	Kultuur	Noorte suvepäevad on tore traditsioon. Noorte suvepäevadel võib luua palju meeldejäävaid momente
28.05.	Laupäev	122(7157)	Viimane koolikell	Haridus	Jah, täna heliseb sellel aastal viimast korda, heliseb kuidagi hoopis teisiti kui tavaliselt. Nüüd kuulutab see meie lastele suve alanuks. Üksnes lõppklasside õpilastel seisavad veel ees eksamid, mõnel klassil ka suvine praktika. Ülejäänuil on töö sedapuhku läbi....
01.06.	Kesknädal	125(7160)	Nüüd karjamaalt, mis laudas võlgu jäi!	Põllumajandus	Pikk, raske talv ehk karjamajanduse keeles laudaperiood on taas seljataga. Päris edukas ta ju polnud - käesoleva aasta 4 esimese kuuga lüpsiti majandites iga lehma kohta keskmiselt 21 kg piima vähem kui mullu. ...
02.06.	Neljapäev	126(7167)	Kui kõik ühiselt	Teenindus	Kuhu me ka läheme - kolhoosikülla, maa-asulasse või mõnda rajoonilinna, kõikjal hakkavad silma uusehitused. Juba valminud ja valmivad elamud, tööstus- ja tootmishooned annavad ühele või teisele kohale oma ilme. See kõik teeb südame soojaks, valmistab silmale rõõmu
16.06.	Neljapäev	138(7173)	Järgmise talve piimaliitrid määratakse praegu heinakaarel	Põllumajandus	Heinaga on nüüd niikaugel, et ei enam mingit viivitamist. Mitmel pool juba rõugud kerkivad ja esimesed koormadki on juba varju alla jõudnud. Heinatöö peab aga täishoo saama nüüd igas majandis
21.06.	Teisipäev	141(7176)	Ajalooline päev	Varia	21. juuni 1940 oli küll kalendri järgi tavaline reedene argipäev, kuid toimunud sündmuste iseloomult omandas see pööripäeva tähtsuse...

23.06.	Neljapäev	143(7178)	Meie laste suvepuhkus	Haridus	Iga aastaga paraneb õpilaste suvepuhkuse organiseerimine Eesti NSV-s. Tänavu sõidab üksnes ametiühingute pioneerilaagrisse üle 33000 lapse. Aga peale selle organiseeritakse veel paljude koolide, spordiühingute ja pioneerimalevate laagrid, kus veedab oma suvepuhkust mitu tuhat last
24.06.	Reede	144(7179)	Vabrikumärgi kõrvale kõrge kvaliteedi märk	Tehnoloogia	Käsil on ettevalmistused toodete kvaliteedi riiklikuks atesteerimiseks. Kõrge kvaliteedi märke hakatakse tehase- või vabrikumärgi valmistamisel on kinni peetud riiklikest standarditest ja tehnilistest tingimustest ning mis vastavad maailmatasemele. seejuures peab ettevõttes olema tagatud stabiilse kvaliteediga toodete andmine
25.06.	Laupäev	145(7180)	Paremini korraldada suvekaubandust	Teenindus	Päikesepaistelised suvepäevad on igal aastal toonud kaubandustöötajale kuhjaga tööd juurde. suve saabumine tähendab õieti uut müügihooaega. Tarbija vajab nüüd õhurikkamat riietust, spordi- ja matkavarustust. Märgatavalt muutub toidukaupade tarbimine
26.06.	Pühapäev	146(7181)	Ehitustegevus maal plaanidega sammu!	Teenindus	Möödunud aastal suurendasid Eesti NSV Ehitusministeeriumi ettevõtte tööde mahtu maal 40 protsendi ja kolhooside vahelised ehitusorganisatsioonid 18 protsendi võrra. Need arvud peegeldavad kujukalt meie põllumajanduse edasiminekut, sest nii ulatuslikke kapitaalmahutusi saab teha siis, kui töö põldudel ja farmides kannab head vilja. Tublile tööle andis riik põllumajandussaaduste varumishindade tõstmisega märgatava lisa. Nii said vabariigi kolhoosid

					möödunud aasta kolme kvartali jooksul tänu hinnalisanditele üksnes liha realiseerimisest 13,2 miljonit rubla täiendavat tulu
27.06.	Kesknädal	148(7183)	Tootmise ja tarbimise maatriksbilanss	Tehnoloogia	Rahvamajanduse kiire arengutempo nõuab tootmisharude vaheliste ratsionaalsete proportsioonide väljatöötamist ja kehtestamist. NLKP Keskkomitee septembripleenumil ja partei XXIII kongressil nõuti puuduste kõrvaldamist rahvamajanduse proportsioonide analüüsi ja planeerimise praktikas.
05.07.	Teisipäev	153(7188)	Parteiline ülesanne	Töölised	Harju rajooni Vasalemma sovhoosi Vasalemma osakond on teinud küllaltki nähtavaid edusamme. Tugevnenud on töödistsipliin ja paranenud tootmisnäitajad. Kokkuvõttes - endisest mahajäänud kolhoosist moodustatud sovhoosi osakond rühib praegu majandis sotsialistlikus võistluses esikoha poole...
06.07.	Kesknädal	154(7189)	Viisaastak nõuab sügavamaid teadmisi	Tehnoloogia	Viisaastak on tõstnud tähelepanu keskpunkti tehnilise progressi, töö organiseerimise, toodangu kvaliteedi ning rentaabluuse ja kasumi probleemid. Ilma sügava majandusliku analüüsita ning tootmise teaduslikult põhjendatud organiseerimiseta edu ei taga. See aga

					tähendab, et ettevõtte insenerid ja tehnikud, meistrid ja töölised peavad hästi tundma tootmise ökonoomiat
07.07.	Neljapäev	155(7190)	Noorte kommunistide tähtsaim ülesanne	Riigijuhtimine	On tarvis tugevdada partei tuumikut komsomoliorganisatsioonides ja laiemalt kasutada tööl nendes organisatsioonides komsomolieliseid kommuniste, kellele see peab olema tähtsamaks parteiliseks ülesandeks
09.07.	Laupäev	157(7192)	Kevadel otsustasime: kogume rohkem heinaseemnesaagi ...	Põllumajandus	Praegu aga on töökorda tehtud 300 kombaini vähem kui mullu. Ja lisaseadmed - on need juba muresid valmistanud? Varsti on suvi tõesti juba nii kaugel, et kombainid kõrrelise seemneheina kallale võivad asuda. Ristikupõllud veel veidi ootavad. Peaks hoolitsema, et neil tolmnemine hästi edeneks. et mesilased ristikuõiel lendleksid, mitte aga mujal. Selleks püütagu muudelt aladelt seemnepõllu lähedal hein kiiresti ära niita.
12.07.	Teisipäev	159(7194)	Parteikoosolek	Riigijuhtimine	Kommunist võtab parteikoosolekul sõna, toob kujukaid näiteid, täpseid arve, mis kinnitavad mõtteid. Teda kuulatakse hoolega. Ja tema argumenteeritud ettepanekud kajastuvad kahtlemata koosoleku otsuses, need saavad seaduse jõu kogu partei-algorganisatsiooni jaoks

13.07.	Kesknädal	160(7195)	Eesmärk: ainult hea ja väga hea hindeg	Teenindus	Meie ehitajad oskavad teha kvaliteetset tööd. Tallinnas ja Narvas, Pärnus, Viljandis ja teistes linnades ning ka maa-asulates on uusehitusi, mis rõõmustavad silma oma arhitektuuri ja viimistlusega ning on vastu võetud hea ja väga hea hindeg. Niisuguste hoonetele ehitamisele on kaasa aidanud see, et sotsialistlike kohustuste täitmisest kokkuvõtete tegemisel ja preemiade jagamisel võetakse arvesse hoonete üleandmisel saadud hinne, paremaid ehitajaid ja monteerijaid premeeritakse samuti meistrifondist
14.07.	Neljapäev	161(7196)	Maarahva heaolu kohustab	Varia	Toimetusele saabus kiri Viljandi rajooni sovhoosi Laatre osakonnast. Selles pahandati, et kohapeal on halvasti korraldatud individuaalsektorilt piima vastuvõtmine. Nüüd kibekiiretel suvepäevadel peavad inimesed hommikuti raiskama asjatult aega piimaaudit oodates. kirjutatakse, et kunagi ei tea kindel olla, mis kell auto tuleb. See on tõsine signaal, mis kõneleb Põrnu võitööstuse ja Kamara sovhoosijuhtkonna pealiskaudsest hoolitsusest sovhoosirahva murede lahendamise eest
15.07.	Reede	162(7197)	Kasvatada organisatooreid!	Riigijuhtimine	Partei-organisatsiooni töö edukus sõltub suurel määral selles, kes on tema eesotsas. olla kommunistide juhtija, see on suur au, kuid samal ajal ka vastutusrikas ülesanne. Parteiorganisatsiooni sekretäril peab olema lai poliitiline silmaring ja organisatoori vaim, ta peab oskama luua inimeste sõbralikku koostööd, olema printsiipialne iga küsimuse

					lahendamisel, oskama toetada kasulikke algatusi ja olema leppimatu puuduste suhtes ning näitama eeskuju töös ja igapäevases elus
16.07.	Laupäev	163(7198)	Rohukasv tänavu parem. Aga keskmine väljalüps?	Põllumajandus	Aeg lautasid valgendada. Ülejääv lõss pulbriks. Alusturvas varju alla või aunadesse. Uue viisaastaku esimese poolaasta lõpetasid vabariigi loomakasvatajad üsnagi edukalt. ! juuliks suurenes kolhoosides ja sovhoosides liha kogutoodang eelmise aasta vastava perioodiga võrreldes 34%, kanamunade toodang 10% ja piima kogutoodang 2%. ennetähtaegselt täideti ja ületati kõik loomakasvatussaaduste riigile müümise plaanid
19.07.	Teisipäev	169(7200)	Klubiline asutus ja kohalik elu	Kultuur	"Kingisepa rajooni Lümända rahvamaja isetegevusringide tööst võtavad kohaliku sovhoosi kuuesajast töötajast osa kakssada...
22.07.	Reede	168(7203)	Maaparandushooaeg haripunktis	Keskkond	Tänavune aasta algas erakordselt külma ja sügavlumise talvega ning ka aeglaselt saabunud kevad mõjutas suuresti tööde kulgu. Siiski suudeti kolhooside ja sovhooside käsutusse anda üle 9000 ha kuivendamist mittevajavaid võsastunud ja kiviseid looduslikke rohumaid ning põlde
23.07.	Laupäev	169(7204)	Võtta noor vahetus hästi vastu!	Varia	Iga põlvkond püüab peale materiaalsete väärtuste anda järeltulijatele üle ka oma meisterlikkuse, elukogemused ja paremad traditsioonid. Teede

					otsingud sellele eesmärgile jõudmiseks on andnud palju häid algatusi, mõtteid ja ettepanekuid
27.07.	Kesknädal	172(7207)	Võlast maaõpetaja ees	Haridus	Võru rajooni Meremäe keskkooli asus tööle noor eriharidusega võimlemisõpetaja, kelle abikaasa oli hambaarst. ehkki kohapeal oli nii stomatoloogi kui ka õpetajat vaja, läksid noored spetsialistid sealt ometi peagi ära. Ka sama rajooni Pikakannu koolist lahkus füüsika-matemaatikaõpetaja, äsja TRÜ-st tulnu, läks tööle tehasesse. Analoogilise loo räägib veel Kolepi 8-klassilise kooli direktor Helju Iisreal
09.08.	Teisipäev	183(7218)	Säästlikkus ja peremehetunne	Tehnoloogia	Uus planeerimise ja materiaalse stimuleerimise kord suurendab materiaalsel huvi ratsionaalse majandamise vastu, kuid selle kõrval peavad parteiorganisatsioonid peremehetunde kasvatamiseks rakendama ka moraalset ergutamist, propaganda- ja agitatsioonivahendeid
11.08.	Neljapäev	185(7220)	August on ka külvikuu	Põllumajandus	Taliteraviljade saagikus vabariigi kolhoosides ja sovhoosides on jäänud tunduvalt maha suviteraviljade ja teiste põllukultuuride omast. Selle peamiseks põhjuseks on see, et suurt osa taliviljadest ei külvata optimaalsetel tähtaegadel. Hilised külvid aga kannatavad tugevasti talvekahjustuse all. Suurt kahju tekitab lumiseen. Paljud majandid alustavad kesade harimist ja külviks ettevalmistamist hilja ning külvavad seemne vajumata mulda, mis põhjustab kõrresõlme

					mullapinnale jäämist. Küllaldane pole ka taliviljapõldude väetamine ning nende külvieelne tasandamine ja tihendamine
12.08.	Reede	186(7221)	Ehkki peavastutus langeb õpetajale	Haridus	Järgneval viisaastakul tuleb meie rahva haridus tõsta veelgi kõrgemale astmele: VIIA PÕHILISELT LÕPULE ÜLEMINEK TÄIELIKULE KESKHARIDUSELE.
17.08.	Kesknädal	190(7225)	Need on kooli, aga ühtaegu perekonna ülesanded	Haridus	Meie lastele on vaja anda kindlaid teadmisi, neisse tuleb sisendada teadlikkust oma ühiskondlikust kohusest, nad peavad õppima tööd armastama, peavad hakkama kõrvalekaldumatult täitma kommunismiehitaja moraalikoodeksi nõudeid. See kõik nõuab koolitöö järjekindlat parandamist, õppeprotsessi pidevat täiustamist ka algaval, uuel õppeaastal
18.08.	Neljapäev	191(7226)	Sügisene maaharimine	Põllumajandus	Sügistööde rohkus ja tempo on haripunkti jõudmas. Lisaks saagi koristamisele ja taliviljade külvamisele saabus aeg ka põldude harimiseks järgmise aasta saakide jaoks

19.08.	Reede	192(7227)	Kurss vajaduste järgi	Teenindus	NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu kavandasid kalamajanduse edasi arendamise ning kalasaaduste kvaliteedi ja sortimendi parandamise abinõud. Vabariigi kalurite ja kalatööstuse ülesanne selle määruse elluviimiseks on suurendada püük 1970. aastal peaaegu kahekordseks, võrreldes möödunud aastaga. Ookeani traallaevastiku püügiplaanide koostamisel on tarvis tingimata arvestada tarbijate nõudmiste suurenemist mereahvena, hiidlesta ja teiste kalaliikide järel. Kalatöötlemise ettevõtetel omakorda on tarvis tarbijate vajadusi senisest palju põhjalikumalt tundma õppida ning vastavalt sellele parandada toodangu kvaliteeti, laiendada väikepakendites konservide tootmist ning suurendada poolfabrikaatide ja kulinaariatoodete turustamist senisest palju rikkalikumas sortimendis
20.08.	Laupäev	193(7228)	Tallinn - Irkuts .. (pool pealkirja pildilt puudu)	Teenindus	Niisugusel marsruudil pole varem ilma ühest rongist teise ümber istumiseta keegi sõitnud. Need aga, kes eile õhtul kell 18.30 Balti jaama perroonilt spetsiaalsesse 15-vagunilisse dekaadirongi asusid, sõidavad sellega kuni lõpp-peatusse, Ida-Siberi pealinna Iskurtsskisse välja. Sõidavad ja nende tee on nagu üks lugematutest sõpruse tuiksoontest (Voldemar Panso väljend) läbi ääretu paljurahvuslise kodumaa. Meie tujuküllast, kunstilaadungi poolest raskekaalulist rongi oodatakse

21.08.	Pühapäev	194(7229)	Majandite kommunistid, pilk tootmise tänasele ja homsele	Tehnoloogia	Juba siis, kui Moskvast kestis veel NLKP Keskkomitee maipleenum, tekkis Riisipere sovhoosis tootmisnõupidamisel kõnelus pikemaajalise plaani vajadusest, milles oleks konkreetselt ja ajaliselt ette nähtud sovhoosi lõpliku väljaarendamise tööd. Niisuguseid mõtteid väljendasid juhtivad töötajad, kommunistid ja spetsialistid. Oli sel teemal kõnelust parteikoosolekuilgi ja kommunistid pooldasid tuliselt niisugust plaani
24.08.	Kesknädal	196(7231)	Selleks ajaks, kui kari lauta läheb	Põllumajandus	Maainimese meel ja mõtted on nüüd põllul. Üks töö surub teisele peale. vili peab saama salve, põllud üles haritud. Aeg on maisi koristada ja kaugel see kartulivõtminegi on
26.08.	Reede	198(7233)	Sõpruse pidupäevade avakord	Kultuur	TÄNA ALGAVAD EESTI KUNSTI PÄEVAD VENE NSV-s....
31.08.	Kesknädal	202(7237)	Maanteed korda!	Teenindus	Eesti NSV teede võrku loetakse Nõukogude maa paremate hulka. iga aastaga võtavad maanteed ehitamine, rekonstrueerimine ja remontimine vabariigis järjest laiema ulatuse. Tänavune teetööde maht ületab meil 1950. aasta oma kümnekordselt
03.09.	Laupäev	205(7240)	Parteikoosolek kohustab	Varia	Aruande- ja valimiskoosolek Rakvere rajooni Vao sovhoosi partei-algorganisatsioonis algas mõne minutilise hilinemisega. Paar kommunisti tulid pisut hiljem, kahel olid mõjuvad põhjused puudumiseks. Distsipliiniga algorganisatsioonis oleks asi nagu korras. Kuid aruandes ilmnes, et koosolekutelt puudujate arv (28 kommunisti) oli aruandeperioodil keskmiselt 7. Kommunistid analüüsisid kriitilise

					<p>pilguga büroo, üksikute kommunistide ja kogu partei-algorganisatsiooni tööd, kirjutab J.Vaimets</p>
08.09.	Neljapäev	208(7243)	"Teie haridus?"	Haridus	<p>Niimoodi on kombeks saanud küsida. Täna veel rohkem aga homme on sellel küsimusel kaalu. Vastusest oleneb, mis edasi saab...</p>
10.09.	Laupäev	210(7245)	Nüüd kartul ja juurvili (rubriik oli leheküljel 2)	Põllumajandus	<p>Tänavune hilissuvi on olnud küllaltki vigurite rohke. Pidas augustikuul päris kenakest ilma, kuni äkki... käis paaril ööl eeskätt Põhja ja Kesk-Eestis öökülmaga kallal. Ja kohe nii tugevasti, et kartulipealsed sina mustendasid ja maisi "habe" valgendama löi. Nüüd aga on ilma nagu jälle nii süütult malbe, et lase aga olla. Seened aina sirguvad ja mõnel pool olevat nähtud mitmeid taimi (isegi kullerkuppe) teistkordselt õitsemas</p>
14.09.	Kesknädal	213(7248)	Hein arvele!	Põllumajandus	<p>Lõikusjärg on nii kaugel, et mõnel pool hakatakse juba otsi kokku tõmbama. Heinaga aga pole asjad sugugi veel ühel pool. Peamine häda on, et visalt edeneb heina arvele võtmine</p>
21.09.	Kesknädal	219(7254)	Parteiorganisatsioonid, süvendage kvaliteedivõistlust!	Tehnoloogia	<p>Möödunud aasta veebruaris soovitas EKP Keskkomitee büroo laiemalt levitada 38 Moskva ja Leningradi ettevõtte töötajate algatust, arendades kõigis tehastes ja vabrikutes võistlust iga toote tehnilise täiustamise, kvaliteedi tõstmise, töökindluse suurendamise ja eksploatatsiooniaja pikendamise eest. Suur osa vabariigi tööstuskollektiive koostaski hoolikalt läbimõeldud abinõude plaanid kvaliteedi tõstmiseks ja lülitas</p>

					need oma sotsialistlikesse kohustustesse. Kuid nende elluviimine edeneb aeglaselt
22.09.	Neljapäev	220(7255)	Pidada sammu kasvatavate ülesannetega	Teenindus	Meie vabariigis langeb autotranspordile üle 70% kaubaveost, kusjuures selle osatähtsus pidevalt kasvab. See on ka arusaadav, sest ükski teine transpordiliik pole nii operatiivne ega manööverdamisvõimeline. Kuid siit veel ei järeldu, nagu kasutataks meil autotranspordi eeliseid maksimaalselt. Iga saja kilomeetri kohta tuleb vabariigis peaaegu 40km tühisõite
24.09.	Laupäev	222(7257)	Näha perspektiive, pidada silmas kultuuriasutuste homseid ülesandeid	Kultuur	kultuuri- ja rahvamajad, kolhoosi- ja sovhoosiklubid ning külaraamatukogud on teinud viimastel aastatel ära nii mõndagi, et teenida paljuks kohustav nimetus - parteitöö tugipunkt külas
27.09.	Teisipäev	224(7259)	Maaehitus plaanidega sammu	Teenindus	Käesoleval aastal on planeeritud riiklike ja kolhooside kapitaalmahutusi põllumajandusehituses ligi 75 miljonit rubla, ehk 37% rohkem kui 1965 aastal ehitati. EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu kavandasid käesoleva aasta juunis abinõud maaehituse plaani täitmiseks.

28.09.	Kesknädal	225(7260)	Teenindustööde kvaliteet	Teenindus	Kui küsida mõnelt teenindusala meistrit, insenerilt või teeninduskombinaadi direktorilt, kas nende ettevõtte annab elanikkonnale kõik, mida ta anda võiks, siis enamasti kaldub jutt teenindustööde mahule. Olgugi, et maht on esimeseks tööhindeks, ei õigusta see parandustööde kvaliteedile suunatava tähelepanu nõrgendamist. Mis kasu on elanikel sellest, kui parandustööde mahtu suurendaks töö kvaliteedi halvenemise hinnaga, kui äsja parandatud raadioaparaat tuleb mõne päeva pärast uuesti töökotta viia samade rikete kõrvaldamiseks. Meil, kus kogu tootmise eesmärgiks on rahva vajaduste täielikum rahuldamine, on ka parandustööde kõrge kvaliteet teenindustöötajate esmaseks kohustuseks. See aga jätab sageli veel soovida
29.09.	Neljapäev	226(7261)	Kartulivarumine	Põllumajandus	Toidukartul 15. oktoobriks, tööstuskartul 31.oktoobriks! Mullasus, kvaliteet, standartsus. Arvele võtmisest ja säilitamisest majandeis. Kartulivarumise kõrghooaeg on saabunud. Põldudel rutatakse koristamisega. Püüdlikumad kartulivõtjad tahavad ülejäärmiseks nädalavahetuseks, seega põllumajandustöötajate päevaks. korvid-kastid juba hoiule panna. Ka vedamise ja kuhjade tegemisega rutatakse. Linnaelanike varustamiseks kaubandusorganisatsioonile veetav kartul peab kohale saama juba oktoobrikuu keskpaigaks, siirupi, tärklise- ja

					piiritusetehastele müüdav kartul oktoobri lõpuks. Samuti tuleb sõlmida lepingud osa varutava kartuli säilitamiseks majandeis
01.10.	Laupäev	228(7263)	Uus õppeaasta uued ülesanded	Haridus	TÄNA alustab tööd miljonite leninlik ülikool - parteiharidussüsteem. Ka meie vabariigis asuvad tuhanded kommunistid ja parteitud aktivistid õppima poliitkoolides, ringides, teoreetilistes seminarides ja marksismi-leninismi õhtuülikoolides kommunismi ehitamise teoreetilisi ja praktilisi küsimusi
04.10.	Teisipäev	230(7265)	Maaelanikkonna teenindamine paremaks!	Teenindus	Maal on praegu arutelu palju. Ühe tähtsama sotsiaalpoliitilise ülesandena käesoleval kommunistliku ülesehitustöö etapil näeb Kommunistlik Partei ette igati läheneda maa-elanikkonna kultuurilisi ja elukondlikke tingimusi linnarahva omale. Kõik eeldused selleks on olemas. Põllumajandusliku tootmise pidev tõus on toonud kaasa kolhooside ja sovhooside jõukuse kasvu ja maaelanikkonna tulude tunduva suurenemise. on muutunud töötingimused maal. Üha rohkem asub siin tööle spetsialiste, inimesi, kes töötavad uut moodi ning nõuavad endale ka vastavaid kultuurilisi ja elukondlikke tingimusi. Seepärast püstitaski NLKP XXIII kongress ülesande igati arendada maal elamute, koolide, lasteasutuste, kultuurimajade, kaubandus- ning elukondliku teenindamise ettevõtete ehitamist

05.10.	Kesknädal	231(7266)	Kultuuritöötajate võistlus	Kultuur	Aasta tagasi oli Ilmatsalu maakultuurimaja töö üsnagi kesisel järjel. Siis aga tulid Tartu näidissovhoosi ühiskondlikud organisaatorid kokku ning pidasid asjaliku jutuajamise maha. Mõne kuuga oli tööil ilmet ja ulatust. Praegu on kultuurimaja 13 isetegevusringi koondunud 150 töötajat, kusjuures eeskuju osavõtuks ringide tööst näitab sovhoosi juhtkond
06.10.	Neljapäev	232(7267)	Ehitusaasta otsustav kvartal	Teenindus	Vabariigi ehitajatel on praegu käsil paljude uute tehaste ja vabrikute kaevanduste ning sovhoosi- ja kolhoosifarmide ehitamine. Olemasolevaid ettevõtteid laiendatakse ja rekonstrueeritakse
07.10.	Reede	233(7268)	Laudatöö asjad kiiresti joonde!	Põllumajandus	Juba septembris tulnud pikad vihmad hoolitsesid selle ees, et enamiks maainimesi pidi kummikusääred jalga tõmbama. Ka oktoobri esimesed päevad pole olnud vihmaga kitsid, eks see too kõige rohkem muremõtteid kartulivõtjaile
08.10.	Laupäev	234(7269)	Töövõistlus sihipärasemaks	Töölised	Vabariigis pole vist küll ühtki ettevõtet, kus poleks võetud sotsialistlikke kohustusi viisaastaku esimese aasta ülesannete edukaks realiseerimiseks. suurt osa etendab võistlus näiteks õmblusvabriku "Baltika" kollektiivi mobiliseerimisel tööviljakuse suurendamiseks, kvaliteedi parandamiseks ja materjalide säästmiseks. Sedasama võib öelda Pärnu puidu-töötlemiskombinaadi "Viisnurk", Tallinna Ekskavaatoritehase ja paljude teiste kohta.

13.10.	Neljapäev	238(7273)	Uus müügihooaeg on alanud	Teenindus	Sügis on käes. Iga ettenägelik inimene ja majandusmees mõtleb praegu lähenevale talvele ja teeb vajalikke ettevalmistusi. Sügis esitab oma nõudmised ka kaubandustöötajaile, sest algab ju uus müügihooaeg, millal ostjaskonna vajadused ja nõudmised on sootuks teised
19.10.	Kesknädal	243(7278)	Parteitöö olgu kõikjal mõjukas!	Riigijuhtimine	Partei-algorganisatsioonides käivad praegu aruande- ja valimiskoosolekud, kus analüüsitakse tehtut ja kavandatakse edaspidiseid ülesandeid. Senisele TÖÖLE ANTAKSE HINNANG, TEMA EFEKTIIVSUSE PÕHJAL.
20.10.	Neljapäev	244(7297)	Põllumasinad talvekorda	Põllumajandus	Eks maainimese mõõted liigu nüüd juba rohkem talviste tööde juures: saagikoristamine on selleks aastaks saamas ühele poole. Veel mõni päev kartuleid võtta, hübriidkaalikat on tõsi küll veidi rohkem. kuskil veel paar heinakärbist läbi kombaini lasta. Varemei jõudnud - vihm. Kuid ikkagi on see nüüd juba lõpetamine
21.10.	Reede	245(7280)	Teenindushooned tähtaegselt käiku	Teenindus	Elanikkonna teenindamise tööde maht kasvas seitseaastaku jooksul rohkem kui kaks korda. Ligi kolmekordselt suurenes teenustööde liikide arv, mida elanikkond saab kasutada. Kuid sellele vaatamata on mõnedes rajoonides, nagu Põlva, Tartu, Rapla jt. teenustööde maht iga elaniku kohta madalam rajoonide keskmisest. See on tingitud eelkõige teenindusvõrgu puudulikkusest väljaarendamisest ja kohalike organite vähesest abist ning tähelepanust elanikkonna teenindamise probleemide lahendamisel

25.10.	Teisipäev	248(7283)	Rahvatalentide ülevaatus	Kultuur	Oktoobrirevolutsiooni 50 aastapäevale pühendatud isetegevusliku kunsti üleliidulise festivaliga on meie vabariigis seotud tuhanded töötajad
25.10.	Kesknädal	249(7284)	Parandada komsomoli parteilist juhtimist	Riigijuhtimine	Partei peab noorsoo uue ühiskonna rajamisel aktiivseks loovaks jõuks
27.10.	Neljapäev	250(7285)	Määrame kindlaks oma koha laste tegevuses	Haridus	Pedagoogid teavad kõige detailsemalt, missuguseid ehtsaid tegusid teevad meie lapsed., missugust kasu nad kodumaale toovad - juba praegu. Pioneerid on rajanud kauneid aedu, kooli katselappidelt on nad kõrgeid saake saanud, laste korjatud vanarauast on hulgaliselt kaasaegseid masinaid ehitatud, nende kogutud paberist on tehtud uusi hinnalisi raamatuid. Kõige selle kaudu nad ongi hakanud hindama elu, on hakanud mõistma kaasaega. Pioneeriorganisatsiooni mõjul kujuneb meie laste kommunistlik maailmavaade. Tähendab, koolinoorte poliitiline kasvatus oleneb ka ÕPETAJAST, tema teadmistest ja ellusuhtumisest ja tema oskustest organiseerida klassivälist tegevust
30.10.	Pühapäev	253(7288)	"Palun mind vastu võtta..."	Riigijuhtimine	NLKP LIIKMEKANDIDAADIKS. Niisuguseid avaldusi saavad ettevõtete, majandite ja asutuste partei-algorganisatsioonid nüüd Suure sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 49 ja 50 aastapäeva eel järjest rohkem

03.11.	Neljapäev	256(7291)	Kuidas loomad müüdud saavad?	Põllumajandus	LIHAKOMBINAATIDESSE. TOIMETUS ON VIIMASEL AJAL SAANUD LUGEJATELT MITMEID KIRJU, MILLES KURDETAKE, ET LIHAKOMBINAADID JA NENDE VASTUVÕTUPUNKTID EI VÕTA MAJANDITELT, ERITI AGA ELANIKKONNALT LOOMI VASTU NII PALJU, KUI MÜÜA TAHETAKE. VASTAVALT JÄRELEPÄRIMISELE EESTI NSV LIHA- JA PIIMATÖÖSTUSE MINISTEERIUMIST JA EESTI NSV PÕLLUMAJANDUSE MINISTEERIUMIST TEATATI JÄRGMIST:
04.11.	Reede	257(7292)	Algusest peale õige tööstiil	Riigijuhtimine	Aruande- ja valimiskoosolekud on enamikus partei- alorganisatsioonides peetud. Neid iseloomustas organiseeritus, suur aktiivsus ja asjalikkus. Tähelepanu keskpunktis olid NLKP XXIII kongressi ja Keskkomitee pleenumite otsuste täitmisega seotud küsimused. Kommunistid analüüsisid, missugune oli aruandeperioodil parteiorganisatsiooni osa majandusliku tegevuse ja sotsialistliku võistluse juhtimisel. kuidas parteiorganisatsioon lahendas töötajate kommunistliku tegevuse ja sotsialistliku võistluse juhtimise, kuidas parteiorganisatsioon lahendas töötajate kommunistliku kasvatuses ning kasvavate kultuuriliste ja elukondlike vajadustega seotud probleeme. Koosolekutel oli juttu õnnestumistest töös, kuid eriti põhjalikult analüüsiti seda, miks mõndagi jäi tegemata või mida tehti halvasti ning kavandati abinõud puuduste kõrvaldamiseks

11.11.	Reede	262(7297)	Pakendkaubad	Tehnoloogia	Viimasel ajal kauplustes populaarsuse võitnud iseteenindamine nõuab järjest rohkem pakendkaupu. Pakendkaubad kiirendavad ostjate teenindamist ja kergendavad müüjate tööd, kaubal on meeldiv välimus, täpne kaal ja hind. Paraku ei rahulda aga tööstusettevõtteid veel täielikult kaubandus organisatsioonide tellimusi pakendkaupade järele
15.11.	Teisipäev	265(7300)	Tulemused olenevad söötade õigest kasutamisest	Põllumajandus	TÄNAVUSTEST SÖÖDAVARUDEST JA LOOMADE SÖÖTMISEST TALVEL. Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumis lõpetati kokkuvõttekoostamine kolhooside ja sovhooside talvistest söötmissplaanidest...
17.11.	Neljapäev	267(7302)	Rahvusvaheline üliõpilaste päev	Kultuur	Täna 27 aastat tagasi kogunesid praha tänavaile tuhanded noored - mitmete riikide üliõpilaste esindajad. See üliõpilaste avalik väljaastumine fašismi vastu, fašistide käe läbi hukatud seltsimehe eest, kujundas RAHVUSVAHELISE ÜLIÕPILASTE PÄEVA.
20.11.	Pühapäev	269(7304)	Saadik annab aru	Riigijuhtimine	Rohkesti inimesi kogunes Kingissepa rajooni Kalevi kolhoosi klubisse, kus rajooninõukogu saadik põllutöölaine Hugo Varik andis aru oma valijatele. Rahvasaadikul oli jutustada palju, mida rajooninõukogu on teinud saarlaste soovide ja ettepanekute elluviimisel....
24.11.	Neljapäev	272(7307)	Aga hoopis raskem on siiski ümberkasvatamine	Haridus	NLKP KESKKOMITEE JA NSV LIIDU MINISTRITE NÕUKOGU ARUTASID HILJUTI ÜLDHARIDUSLIKE KESKKOOLIDE TÖÖ EDASISE PARANDAMISE PROBLEEME SAJSAKOHASES MÄÄRUSES, MIS VASTU VÕETI. ON KAVANATUD KA

					ABINÕUD LASTEVANEMATE JA ELANIKKONNA HULGAS PEDAGOOGIKAALASTE TEADMISE TRÜKISÜÖNALISE JA SUULISE PROPAGEERIMISE PÕHJALIKUKS PARANDAMISEKS.
26.11.	Laupäev	274(7309)	Kas talve tulekuks ollakse valmis?	Varia	Mõni aeg tagasi, just sügistalvise kütteperioodi lävel, sai toimetus Põlva alevi Jaama t 19 maja elanikelt kollektiivse kirja. Inimesed kurtsid, et maja mitmes korteris vajavad küttekolded hädasti remonti. Ka puudub majal kaev ning talve saabudes on elanikel suuri raskusi vee saamisega. Toimetus informeeris elanike murest Põlva rajooni täitevkomitee elukondliku teenindamise osakonna juhatajat sm R. Marani vastusest võis lugeda, et kaevu ehitamise alustatakse oktoobrikuus. Lootsime, et talveks remonditakse majas ka küttekolded. Kui nüüd toimetus kontrollis, kuidas rajooni täitevkomitee osakonnajuhataja on oma sõna pidanud, siis selgus, et kõik on majas endistviisi. Pole alustatud kaevu ehitamist ega remonditud ka küttekoldeid. Külmade ilmade saabumine on aga ainult päevade küsimus ning majaelanike rahulolematus on igati põhjendatud
27.11.	Pühapäev	275(7310)	Parteitöö plaan	Riigijuhtimine	Enamikus partei-algorganisatsioonides on aruande- ja valimiskoosolekud peetud. Parteibürood ja-algorganisatsioonide on koostanud või koostavad tööplaane. Plaan võimaldab neil töötada sihipäraselt, ettenägelikult. Plaanis lähtutakse üle parteilistest

					ülesannetest ja konkreetsetest tingimustest ning see plaan peegeldab ettevõtte, majandi või asutuse elu kõige olulisemaid probleeme
30.11.	Kesknädal	277(7312)	Rahvaloomingu juubeliülevaatusele igakülgset tähelepanu	Kultuur	Nagu kinnitab isetegevusliku kunsti festivali kohalike ülevaatuste senine käik, kujuneb see suur rahvaloomingu juubeliaruanne kõige massilisemaks kultuuriürituseks Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 50 aastapäeva eel...
01.12.	Neljapäev	278(7313)	Esimestest sammudest kõiki haarava süsteemini	Teadus	Kätte on jõudnud töö teadusliku organiseerimise kavade aeg järgmiseks aastaks. Jõuab lõpule tööstuses töö teadusliku organiseerimise praktikasse rakendamise teine aasta meie Vabariigis. Esimestest sammudest üksikutes tehastes ja vabrikutes oleme jõudmas kõiki tööstusettevõtteid haarava süsteemini. Töö teadusliku organiseerimise insenere on meil 125 ettevõttes kokku juba üle kaheksa. töö teadusliku organiseerimise plaanide ja abinõude väljatöötamisest ning rakendamisest on osa võtnud ettevõtete tuhanded töötajad, alates töölistest ning lõpetades peainseneride ja direktoriga
03.12.	Laupäev	280(7315)	Parteitöö olgu asjalik	Riigijuhtimine	Seda rõhutati paljudel partei-algorganisatsioonide aruande- ja valimiskoosolekutel. Suur osa on seejuures büroo istungiteks ja parteikoosolekuteks valmistumisel, nende pidamisel ja vastuvõetud otsuste elluviimise organiseerimisel

09.12.	Reede	284(7319)	Hoolikamalt kaaluda lepingutesse võetavaid kohustusi	Tehnoloogia	Ettevõtete uuele planeerimise ja stimuleerimise korrale üleviimisel on üheks põhinoodeks majanduslike lepingute olemasolu toodangu tarbijatega või turustus- ja kaubandusorganisatsioonidega. Samuti tuleb sõlmida lepingud tooraine ja materjali hankijatega. Liha- ja piimatööstuse ettevõtted saavad oma tooraine põhiliselt põllumajanduselt. niisugune mõlemapoolne kohustuste täpne kindlaksmääramine on vajalik põllumajandussaaduste häireteta kokkuostuks ning laekunud tooraine õigeaegseks ja kadudeta töötlemiseks
10.12.	Laupäev	285(7320)	Ettenägelik agronoom teeb praegu seemne korda	Põllumajandus	Parem töö Rakvere ja Kohtla-Järverajoonis. Maha jäävad Põlva, Tartu ja Võru põllumajandusvalitsuse majandid. Mitmel pool on seemnete ettevalmistust võetud tõsiselt ja enamik suviter- ja kartuliseemneist on puhastatud, kontrollitud ning külvikõlbulik. Hästi on kulgenud seemnete ettevalmistamise tööd Rakvere, Kohtla-Järve , Haapsalu, Kingissepa j mõne teise rajooni majandeis
11.12.	Pühapäev	286(7321)	Parteorganisatsiooni noor sekretär!	Riigijuhtimine	Aruande- ja valimiskoosolekutel valiti osas parteiorganisatsioonides uued sekretärid, kellest paljud hakkasid seda tööd esmakordselt tegema. Nad tahavad hästi töötada. KUIDAS SEDA TEHA?
14.12.	Kesknädal	288(7323)	Analüüs on kasvu eeldus	Tehnoloogia	Praegu on majandites kokkuvõtete ja järgmise aasta tegevuskavade kindlaksmääramise aeg. Kolhooside ja sovhoosides, kus

					tootmistegevust analüüsitakse pidevalt, põhjalikult ja mitmekülselt, peegeldub see ka toodangunäitajate kasvus
15.12.	Neljapäev	289(7324)	8. klass - meie laste teeviit ellu	Haridus	NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu määruses, mis hiljuti vastu võeti üldhariduslike keskkoolide töö edasiseks parandamiseks, on öeldud, et:
23.12.	Reede	296(7331)	Põllutöömasinate remont ja mehhanisaatorite õppused tulipunkti!	Põllumajandus	Mehhanisaatorite töö on kandunud põllult remonditöökodadesse: käivad ettevalmistused 1967. aastaks. Kui masinad remonditakse kvaliteetselt ning traktorid komplekteeritakse meestega, kes talve jooksul oma teadmisi täiendasid kvalifikatsiooni tõstmise kursustel, siis võib loota, et neis majandeis kevadtööd laabuvad normaalselt
24.12.	Laupäev	297(7332)	Administratsiooni majandusliku tegevuse parteiline kontroll	Riigijuhtimine	Niisugune kontrollõigus on parteiorganisatsioonidele antud kõigepealt selleks, et parandada majanduse juhtimist. Parteiorganisatsioon võib tutvuda majandi ja ettevõtte aruandlusega ja ka muude materjalidega, mis peegeldavad tervikuna tootmisalast elu või selle üksikuid lõike. Parteiorganisatsioonil on õigus ära kuulata, täpsemalt ta on kohustatud ära kuulama majandusjuhtide ettekandeid, nende ees üles tõstma majanduselu takistavaid tegureid ja puuduste kõrvaldamise teid. Mida oskuslikumalt parteiorganisatsioonid välja selgitavad sisemisi reserve ja abinõusid esinevate puuduste kõrvaldamiseks, seda kasulikum on see majandustegevusele

25.12.	Pühapäev	298(7333)	Läheneb õppetöö vaheaeg	Varia	Lund siis õigupoolest veel polnudki, aga esimene külm oli juba käinud ja Tallinnas Valdeku tänavakooli õuele lasti vesi voolama - valati põhja liuväljale. Neil päevil tehti sedasama ka Haapsalu rajooni Risti koolis Saida sovhoosi tsisternauto abiga. Tore väljak tuleb, põliste puude alla parki, nagu seda metsatukka nüüd uue koolimaja läheduses nimetama on hakatud
27.12.	Teisipäev	299(7334)	Söötade üle täpne arvestus!	Põllumajandus	Tänavu on sööta varutud mullusega võrreldes üldiselt mõnevõrra vähem. See muidugi seab seda rangema nõude: pidada söödavarude üle täpset arvestust, et kevadeni korralikult ots otsaga kokku saada

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Sigrid Lauren,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose: Tehnoloogia-, teaduse- ja keskkonnateemade kajastamine ajalehe Rahva Hääls rubriigis “Päevateemal” aastatel 1965 ja 1966, mille juhendaja on Ene Selart, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Sigrid Lauren

25.05.2021